

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2006/112/EY,

annettu 28 päivänä marraskuuta 2006,

yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, JOKA

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annettua neuvoston direktiiviä 77/388/ETY ⁽¹⁾ on muutettu merkittävästi useaan kertaan. Nyt kun mainittua direktiiviä muutetaan vielä uudelleen, direktiivi olisi selkeyden ja järjeistämisen vuoksi laadittava uudelleen.
- (2) Tämän uudelleenlaatimisen puitteissa tekstiin olisi sisällytettävä jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun neuvoston direktiivin 67/227/ETY ⁽²⁾ vielä voimassa olevat säännökset. Sen vuoksi mainittu direktiivi olisi kumottava.
- (3) Säännösten selkeän ja toimivan esitystavan varmistamiseksi parempaa sääntelyä koskevan periaatteen mukaisesti olisi aiheellista laatia uudelleen direktiivin rakenne ja sanamuoto, vaikka tämä ei periaatteessa muuta sisällöllisesti olemassa olevaa lainsäädäntöä. Joitakin uudelleenlaatimiseen kuuluvia pieniä sisältömuutoksia olisi kuitenkin tehtävä. Kun tällaisia muutoksia tehdään, ne olisi lueteltava tyhjentävästi säännöksissä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen voimaantuloa.
- (4) Sisämarkkinoiden toteuttaminen edellyttää, että jäsenvaltioissa sovelletaan liikevaihtoverolainsäädäntöä, joka ei vääristä kilpailun edellytyksiä eikä vaikeuta tavaroiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta. Sen vuoksi olisi tarpeen

yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädäntö arvonlisäverojärjestelmän avulla tavoitteena poistaa mahdollisimman paljon tekijöitä, jotka ovat omiaan vääristämään kilpailun edellytyksiä sekä kansallisella että yhteisön tasolla.

- (5) Arvonlisäverojärjestelmällä saavutetaan mahdollisimman yksinkertainen ja tasapuolinen verotus, kun veronkanto toimitetaan mahdollisimman yleisesti ja järjestelmän soveltamisalaan kuuluvat kaikki tuotannon ja jakelun vaiheet sekä palvelujen suoritukset. Näin ollen olisi sisämarkkinoiden ja jäsenvaltioiden edun mukaista ottaa käyttöön yhteinen järjestelmä, jota olisi sovellettava myös vähittäiskauppaan.
- (6) Olisi tarpeen edetä vaiheittain, koska liikevaihtoverojen yhdenmukaistaminen johtaa jäsenvaltioiden verorakenteiden muutoksiin ja sillä on tuntuja taloudellisia, sosiaalisia ja talousarvioon liittyviä vaikutuksia.
- (7) Yhteisen arvonlisäverojärjestelmän tarkoituksena on, vaikakaan verokantoja ja vapautuksia verosta ei täysin yhdenmukaisteta, saada aikaan kilpailun tasapuolisuus siten, että kunkin jäsenvaltion alueella samanlaisiin tavaroihin ja palveluihin kohdistuu samansuuruinen vero tuotanto- ja jakeluketjun pituudesta riippumatta.
- (8) Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 29 päivänä syyskuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/597/EY, Euratom ⁽³⁾ mukaan Euroopan yhteisöjen talousarvio on muista tuloista riippumatta rahoitettava kokonaan Euroopan yhteisöjen omin varoin. Näihin varoihin sisältyvät muun muassa arvonlisäverosta kertyvät varat, jotka saadaan soveltamalla yhteistä verokantaa yhtenäisesti määrättyyn arviointiperusteeseen yhteisön säännösten mukaisesti.
- (9) On välttämätöntä säätää siirtymäkaudesta, jotta jäsenvaltioiden lainsäädäntöä voitaisiin asteittain mukauttaa määrättyillä aloilla.

⁽¹⁾ EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/98/EY (EUVL L 221, 12.8.2006, s. 9).

⁽²⁾ EYVL L 71, 14.4.1967, s. 1301, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 69/463/ETY (EUVL L 320, 20.12.1969, s. 34).

⁽³⁾ EYVL L 253, 7.10.2000, s. 42.

- (10) Siirtymä kautena olisi muiden verovelvollisten kuin verosta vapautettujen verovelvollisten yhteisön sisäisiä liiketoimia verotettava määräjäsenvaltioissa näiden jäsenvaltioiden asettamien verokantojen ja edellytysten mukaisesti.
- (11) Tänä siirtymä kautena olisi myös verotettava määräjäsenvaltioissa näiden jäsenvaltioiden asettamien verokantojen ja edellytysten mukaisesti tietynsuuruisia yhteisö hankintoja, joita ovat tehneet verosta vapautetut verovelvolliset tai oikeushenkilöt, jotka eivät ole verovelvollisia, sekä tiettyjä yksityishenkilöille tai verosta vapautetuille verovelvollisille taikka oikeushenkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia, suoritettuja etämyyntiä ja uusien kulkuneuvojen luovutuksia käsittäviä yhteisön sisäisiä liiketoimia, jos tällaiset liiketoimet ilman erityissäännöstä merkittävästi vääristäisivät jäsenvaltioiden välistä kilpailua.
- (12) Tietty alueet olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle niiden maantieteelliseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen asemaan liittyvistä syistä.
- (13) Verovelvollisen käsite olisi määriteltävä siten, että verotuksen tasapuolisuuden tehostamiseksi jäsenvaltiot voisivat ulottaa sen koskemaan myös satunnaisesti tiettyjä liiketoimia suorittavia henkilöitä.
- (14) Verollisen liiketoimen käsite voi johtaa hankaluuksiin erityisesti verollisiin liiketoimiin rinnastettavien liiketoimien osalta. Sen vuoksi näiden käsitteiden selkeyttäminen olisi tarpeen.
- (15) Ottaen huomioon irtaimen aineelliseen omaisuuteen kohdistuvien työsuoritusten yhteisön sisäisen kaupan helpottaminen olisi vahvistettava näiden liiketoimien verotusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt silloin kun nämä työt suoritetaan tilaajalle, joka on rekisteröity arvonlisäverovelvolliseksi muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa töiden todellinen suorittaminen tapahtuu.
- (16) Jäsenvaltion alueella tapahtuva kuljetus olisi rinnastettava yhteisön sisäiseen tavarankuljetukseen niissä tapauksissa, joissa se on suoraan yhteydessä jäsenvaltioiden väliseen kuljetukseen, verotusperiaatteiden ja verotusta koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen yksinkertaistamiseksi näiden sisäisten kuljetusten ja myös liitännäispalvelujen ja näitä eri palveluja välittävien välittäjien palvelujen osalta.
- (17) Verollisen liiketoimen suorituspaikan määrittelemisen voi johtaa jäsenvaltioiden välisiin toimivaltakiistoihin, jotka koskevat erityisesti tavaroiden luovutusta asennuksineen sekä palvelujen suoritusta. Vaikka palvelun suorituspaikaksi periaatteessa olisi määriteltävä suorittajan liiketoiminnan kotipaikka, suorituspaikka olisi määriteltävä sijaitsevaksi hankkijan jäsenvaltiossa, erityisesti tiettyjen sellaisten palvelujen osalta, jotka suoritetaan verovelvollisten välillä ja joissa palvelujen kustannukset sisältyvät tavaroiden hintaan.
- (18) Tiettyjen vesi- tai ilma-aluksessa taikka junassa matkustajakuljetuksen aikana yhteisössä suoritettavien liiketoimien verotuspaikkaa olisi täsmennettävä.
- (19) Sähkö ja kaasu katsotaan arvonlisäverotuksessa tavaroiksi. Sähkön ja kaasun luovutuspaikan määrittäminen on kuitenkin erityisen hankalaa. Jotta voitaisiin estää kaksinkertainen verotus tai verottamatta jättäminen ja varmistaa todelliset arvonlisäverojärjestelmään liittyvistä esteistä vapaat sisämarkkinat, sähkön ja maakaasun siirtoverkossa kuljetettavan kaasun luovutuspaikkana ennen näiden tavaroiden päättymistä lopulliseen kulutukseen olisi näin ollen pidettävä paikkaa, jossa hankkijalla on liiketoimintansa kotipaikka. Sähkön ja kaasun luovutusta loppukäyttövaiheessa eli toimitusta kauppiailta ja jakelijoilta loppukäyttäjälle olisi verotettava jäsenvaltiossa, jossa hankkija tosiasiallisesti käyttää ja kuluttaa nämä tavarat.
- (20) Sen yleisen säännön soveltaminen irtaimen aineellisen omaisuuden vuokraukseen, jonka mukaan palvelun suoritus verotetaan jäsenvaltiossa, johon sen suorittaja on sijoittautunut, saattaa huomattavasti vääristää kilpailua, jos vuokralleantaja ja vuokralleottaja ovat sijoittautuneet eri jäsenvaltioihin ja nämä jäsenvaltiot soveltavat toisistaan poikkeavia verokantoja. Sen vuoksi palvelun suorituspaikaksi olisi määriteltävä paikka, jossa vuokralleottajalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle palvelu on suoritettu, taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, vuokralleottajan kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka.
- (21) Kulkuneuvojen vuokrauksen osalta olisi yleistä sääntöä kuitenkin valvontasyistä sovellettava tarkasti ja pidettävä siten palvelujen suorittajan sijoittautumispaikkaa näiden palvelujen suorituspaikkana.
- (22) Kaikkia yhteisössä kulutettuja televiestintäpalveluja olisi verotettava, jotta voitaisiin estää kilpailun vääristyminen tällä alalla. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi olisi yhteisöön sijoittautuneille verovelvollisille tai kolmanteen maahan sijoittautuneille hankkijoille suoritettujen televiestintäpalvelujen periaatteessa verotettava palvelujen hankkijan sijoittautumispaikassa. Niiden televiestintäpalvelujen yhtenäisen verotuksen varmistamiseksi, joita kolmanteen maahan tai kolmannelle alueelle sijoittautuneet verovelvolliset suorittavat yhteisöön sijoittautuneille henkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia, ja joiden tosiasiallinen käyttö ja hyödyntäminen tapahtuu yhteisössä, jäsenvaltioiden olisi kuitenkin säädettävä, että palvelun suorituspaikka on yhteisön alueella.
- (23) Kilpailun vääristymisen estämiseksi olisi myös kolmansista maista tai kolmansilta alueilta yhteisöön sijoittautuneille henkilöille suoritettavia radio- ja televisiolähetyspalveluja sekä sähköisesti suoritettavia palveluja tai yhteisöstä kolmansiin maihin tai kolmansille alueille sijoittautuneille vastaanottajille suoritettavia radio- ja televisiolähetyspalveluja sekä sähköisesti suoritettavia palveluja verotettava palvelujen hankkijan kotipaikassa.

- (24) Verotettavan tapahtuman ja verosaatavan syntymisen käsitteitä olisi yhdenmukaistettava, jotta yhteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönotto sekä siihen myöhemmin tehtävät muutokset tulisivat samanaikaisesti voimaan kaikissa jäsenvaltioissa.
- (25) Veron peruste olisi yhdenmukaistettava, jotta arvonlisäveron soveltaminen verollisiin liiketoimiin johtaisi vertailukelpoisiin tuloksiin kaikissa jäsenvaltioissa.
- (26) Sen varmistamiseksi, ettei etuyhteydessä olevien osapuolten käyttäminen veroetuuksien saamiseksi johda verotulojen menettämiseen, jäsenvaltioiden olisi voitava tietyissä rajatuissa olosuhteissa puuttua veron perusteeseen tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten sekä tavaroiden yhteisöhankintojen osalta.
- (27) Veropetosten tai veron kiertämisen torjumiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava sisällyttää sellaisen liiketoimen veron perusteeseen, johon liittyy asiakkaan toimittaman sijoituskullan työstäminen, kyseisen sijoituskullan arvo silloin, kun kulta työstämisen seurauksena menettää sijoituskullan asemansa. Näiden toimenpiteiden soveltamisessa jäsenvaltioilla olisi oltava tietty harkintavalta.
- (28) Verotarkastusten lakkauttaminen rajoilla edellyttää kilpailun vääristymisen estämiseksi paitsi yhdenmukaista arvonlisäveron määräytymisperustetta myös sekä verokantojen määrän että verokantojen tasojen riittävää lähentymistä jäsenvaltioiden välillä.
- (29) Jäsenvaltioissa nykyisin voimassa oleva yleinen arvonlisäverokanta yhdessä siirtymäkauden järjestelmän mekanismien kanssa turvaa kyseisen järjestelmän hyväksyttävän toiminnan. Jotta jäsenvaltioissa sovellettavat erilaiset yleiset arvonlisäverokannat eivät johtaisi rakenteelliseen epätasapainoon yhteisön sisällä ja kilpailun vääristymiseen tietyillä toimialoilla, yleisen arvonlisäverokannan vähimmäistasoksi olisi vahvistettava 15 prosenttia, jota voidaan tarkistaa.
- (30) Arvonlisäveron tasapuolisuuden säilyttämiseksi jäsenvaltioiden soveltamien verokantojen olisi pääsääntöisesti mahdollistettava edeltävässä vaiheessa kannetun veron vähentäminen.
- (31) Siirtymä kautena olisi oltava mahdollisuus tiettyihin verokantojen lukumäärää ja tasoa koskeviin poikkeuksiin.
- (32) Jotta voitaisiin paremmin arvioida alennettujen verokantojen vaikutuksia, komission on tarpeen laatia arviointikertomus paikallisesti tarjottaviin palveluihin sovellettavien alennettujen verokantojen vaikutuksista etenkin työpaikkojen lisäyksen, talouskasvun ja sisämarkkinoiden moitteetoman toiminnan kannalta.
- (33) Työttömyyden torjumiseksi olisi kuitenkin annettava sitä haluaville jäsenvaltioille mahdollisuus kokeilla erityisen työvaltaisten palvelujen arvonlisäverokannan alentamisen toimivuutta ja vaikutuksia uusien työpaikkojen luomisen kannalta. Tämä verokannan alentaminen vähentäisi todennäköisesti myös kyseisten yritysten alttiutta alkaa toimia tai jatkaa toimimista harmaassa taloudessa.
- (34) Tällaisella verokannan alentamisella on kuitenkin riskinsä verotuksen tasapuolisuuden ja sisämarkkinoiden moitteetoman toiminnan kannalta. Olisi näin ollen säädettävä luvan myöntämismenettelyn ottamisesta käyttöön määräajaksi, riittävän pitkäksi, jotta on mahdollista arvioida paikallisesti tarjottaviin palveluihin sovellettavien alennettujen verokantojen vaikutuksia. Tällaisen toimenpiteen todennettavuuden ja rajallisuuden varmistamiseksi sen soveltamisala olisi myös määriteltävä tarkasti.
- (35) Olisi laadittava yhteinen luettelo verovapautuksista, jotta omien varojen kanto tapahtuisi yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa.
- (36) Tiettyjen valmisteveron alaisten tuotteiden luovutusten ja yhteisöhankintojen verotusta koskevia menettelyjä olisi yhdenmukaistettava sekä veronmaksuvelvollisten että toimivaltaisten viranomaisten hyödyksi valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 25 päivänä helmikuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/12/ETY⁽¹⁾ säädettyjen erityisten ilmoitusmenettelyjen ja -velvoitteiden kanssa silloin, kun tällaisia tuotteita lähetetään toiseen jäsenvaltioon.
- (37) Maakaasun siirtoverkossa kuljetettavan kaasun luovutusta ja sähkön luovutusta olisi verotettava hankkijan kotipaikassa. Kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi kyseisten tuotteiden tuonti olisi vapautettava arvonlisäverosta.
- (38) Sellaisten kansallisissa järjestelmissä verollisten, yhteisön sisäiseen tavarakauppaan liittyvien liiketoimien osalta, jotka sen jäsenvaltion alueelle, jolla tavaroiden yhteisöhankinta, ketjuliiketoimet mukaan lukien, tapahtuu, sijoittautumattomat verovelvolliset suorittavat siirtymä kautena, olisi toteutettava yksinkertaistamistoimenpiteitä yhtäläisen kohtelun varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa. Tätä varten näiden liiketoimien verotusjärjestelmästä ja veronmaksuvelvollisesta annetut säännökset olisi yhdenmukaistettava. Kuitenkin näiden menettelyjen ulkopuolelle olisi periaatteessa rajattava tavarat, jotka on tarkoitettu luovutettaviksi vähittäiskauppavaiheessa.
- (39) Vähennyksiä koskevia sääntöjä olisi yhdenmukaistettava, siltä osin kuin niillä on vaikutusta kannon todelliseen kertymään, ja vähennyksen suhdeluku olisi laskettava samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa.
- (40) Järjestelyä, joka mahdollistaa tuotantotavaroita koskevien vähennysten oikaisemisen kyseisen omaisuus erän koko käyttöänsä aikana sen tosiasiallisen käytön mukaan, olisi myös voitava soveltaa tiettyihin palveluihin, jotka ovat

⁽¹⁾ EYVL L 76, 23.3.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se viimeksi muutettuna direktiivillä 2004/106/EY (EUVL L 359, 4.12.2004, s. 30).

luonteeltaan tuotantotavaroiden kaltaisia.

- (41) Olisi täsmennettävä, ketkä ovat veronmaksuvelvollisia erityisesti sellaisten palvelujen osalta, joiden suorittaja ei ole sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa vero on maksettava.
- (42) Jäsenvaltioiden olisi määrättyissä tapauksissa voitava määrätä tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten vastaanottaja veronmaksuvelvolliseksi. Tämä toimenpide antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden yksinkertaistaa sääntöjä sekä torjua veropetoksia ja veron kiertämistä tietyillä aloilla tai tietyntyyppisten liiketoimien yhteydessä.
- (43) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus vapaasti nimetä maahantuonnista kannettavan veron maksuvelvollinen.
- (44) Jäsenvaltioiden olisi voitava antaa säännöksiä, joiden mukaan muu henkilö kuin veronmaksuvelvollinen on yhteisvastuullisesti vastuussa veron maksamisesta.
- (45) Verovelvollisten velvoitteita olisi mahdollisimman suuressa määrin yhdenmukaistettava yhtenäisen veronkannon varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa.
- (46) Sähköinen laskutus olisi järjestettävä niin, että se mahdollistaa veroviranomaisten suorittaman valvonnan. Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi olisi vahvistettava yhteisön tasolla laskussa ilmoitettavien pakollisten tietojen yhdenmukainen luettelo ja sähköistä laskutusta, laskujen sähköistä tallentamista, itselaskutusta ja laskutustoimien ulkoistamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
- (47) Jäsenvaltioiden olisi sallittava ja voitava vaatia, että niiden säätämien edellytysin tietyt ilmoitukset tehdään sähköisesti.
- (48) Olisi pyrittävä edelleen erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin kohdistuvien hallinnollisten ja tilastollisten muodollisuuksien vähentämiseen, mutta se olisi pystyttävä sovittamaan yhteen tehokkaiden valvontatoimenpiteiden toteuttamisen ja sekä taloudellisten että verotuksellisten syiden edellyttämän yhteisön tilastomenetelmien laadun ylläpitämisen kanssa.
- (49) Jäsenvaltioiden olisi voitava edelleen soveltaa pieniä yrityksiä koskevia erityisjärjestelmiään yhteisten säännösten mukaisesti ja pyrkien laajempaan yhdenmukaisuuteen.
- (50) Jäsenvaltioilla olisi edelleen oltava mahdollisuus soveltaa erityistä tuotantopanoksiin sisältyvän arvonlisäveron vakio-kantahyvityksen mahdollistavaa järjestelmää sellaisiin maataloustuottajiin, joihin tavallista järjestelmää ei sovelleta. Olisi vahvistettava tämän erityisjärjestelmän perusperiaatteet sekä päätettävä yhteisestä menetelmästä näiden maataloustuottajien tuottaman arvonlisän laskemiseksi omien varojen kannon tarpeita varten.
- (51) Olisi säädettävä käytettyihin tavaroihin sekä taide-, antiikki- ja keräilyesineisiin sovellettavasta yhteisön verotusjärjestelmästä kaksinkertaisen verotuksen ja verovelvollisten välisen kilpailun vääristymisen ehkäisemiseksi.
- (52) Yleisten arvonlisäverosäännösten soveltaminen kultaan on merkittävä este sen käytölle sijoitustarkoituksiin ja oikeuttaa sen vuoksi erityisjärjestelmän soveltamiseen, jotta myös yhteisön kultamarkkinoiden kansainvälinen kilpailukyky paranisi.
- (53) Kullan luovutus sijoitustarkoituksiin on luonteeltaan samanlaista kuin muut sijoitukset, jotka on vapautettu arvonlisäverosta. Näin ollen verosta vapauttaminen olisi tarkoituksenmukaisin verokohtelu sijoituskullan luovutusten osalta.
- (54) Sijoituskullan määritelmän olisi katettava kultakolikot, joiden arvo ensisijaisesti vastaa niiden sisältämän kullan hintaa. Kultakolikoiden osalta olisi avoimuuden ja oikeusvarmuuden takia vuosittain laadittava sijoituskultaan sovellettavan järjestelmän edellytykset täyttävien kolikoiden luettelo tällaisilla kolikoilla kauppaa käyvien toimijoiden turvaksi. Tällainen luettelo ei rajoittaisi vapauttamista sellaisten kolikoiden osalta, joita ei mainita luettelossa, mutta jotka täyttävät tässä direktiivissä säädetyt perusteet.
- (55) Veropetosten ehkäisemiseksi ja samalla tietyn puhtausasteen ylittävän kullan luovutukseen liittyvien rahoituskustannusten alentamiseksi olisi perusteltua sallia, että jäsenvaltiot voisivat nimetä hankkijan veronmaksuvelvolliseksi.
- (56) Sellaisten sähköisesti suoritettavia palveluja tarjoavien toimijoiden, jotka eivät ole sijoittautuneet yhteisöön ja joita ei koske vaatimus rekisteröitymisestä arvonlisäverovelvolliseksi yhteisössä, verovelvoitteiden täyttämisen helpottamiseksi olisi perustettava erityisjärjestelmä. Tätä järjestelmää sovellettaessa toimija, joka suorittaa tällaisia palveluja sähköisessä muodossa muille kuin verovelvollisille henkilöille yhteisössä, voisi, jos toimija ei ole muuten arvonlisäverovelvollinen yhteisössä, valita yhden jäsenvaltion, jossa rekisteröityy arvonlisäverovelvolliseksi.
- (57) Olisi toivottavaa antaa radio- ja televisiolähetyspalveluja sekä tiettyjä sähköisesti suoritettavia palveluja koskevat säännökset ainoastaan väliaikaisina ja tarkistaa niitä saatujen kokemusten perusteella melko pian.
- (58) Tämän direktiivin säännösten yhdenmukaista soveltamista olisi edistettävä, ja tätä varten olisi perustettava neuvoo-antava arvonlisäverokomitea jäsenvaltioiden ja komission välisen läheisen yhteistyön varmistamiseksi.

- (59) Jäsenvaltioiden olisi tietyin rajoituksin ja edellytyksin voitava ottaa käyttöön tai soveltaa edelleen tästä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi taikka tietyn tyyppisten veropetosten tai veron kiertämisen estämiseksi.
- (60) Jotta jäsenvaltio saisi tiedon komission toimenpideaikeista esittämänsä poikkeusta koskevan hakemuksen osalta, olisi säädettävä määräajasta, jonka kuluessa komission on esitettävä neuvostolle joko hyväksymisehdotus tai komission mahdolliset huomautukset sisältävä tiedonanto.
- (61) Olisi ehdottomasti varmistettava arvonlisäverojärjestelmän yhdenmukainen soveltaminen. Tämä tavoite voitaisiin parhaiten saavuttaa täytäntöönpanotoimenpiteiden avulla.
- (62) Näillä toimenpiteillä olisi ennen kaikkea puututtava rajat ylittävän kaupan kaksinkertaisen verotuksen ongelmaan, joka voi esiintyä veronalaisten liiketoimien suorituspaikkaa koskevien sääntöjen erilaisen soveltamisen takia jäsenvaltioissa.
- (63) Vaikka täytäntöönpanotoimenpiteiden soveltamisala olisi rajattu, toimenpiteiden talousarviovaikutukset voisivat yhden tai useamman jäsenvaltion osalta olla merkittävät. Tämän vaikutuksen perusteella olisi aiheellista, että neuvosto pidättäisi itselleen oikeuden käyttää täytäntöönpanovaltaa.
- (64) Koska toimenpiteiden soveltamisala on rajattu, neuvoston olisi päätettävä näistä täytäntöönpanotoimenpiteistä yksimielisesti komission ehdotuksesta.
- (65) Jäsenvaltiot eivät edellä mainituista syistä voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, vaan ne voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (66) Velvoite saattaa tämä direktiivi kansallisen lainsäädännön osaksi olisi rajattava säännöksiin, jotka merkitsevät muutosta asiasisältöön verrattuna aikaisempiin direktiiveihin. Velvoite saattaa kansallisen lainsäädännön osaksi säännökset, joita ei ole muutettu, johtuu aikaisemmista direktiiveistä.
- (67) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa liitteessä XI olevassa B osassa mainittuihin jäsenvaltioita velvoittaviin määräaikoihin, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava kyseiset direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

SISÄLLYSLUETTELO

I OSASTO — KOHDE JA SOVELTAMISALA	9
II OSASTO — ALUEELLINEN SOVELTAMISALA	10
III OSASTO — VEROVELVOLLISET	11
IV OSASTO — VEROLLISET LIIKETOIMET	12
1 luku — Tavaroiden luovutukset	12
2 luku — Tavaroiden yhteisöhankeinnot	13
3 luku — Palvelujen suorituspaikat	14
4 luku — Tavaroiden maahantuonti	14
V OSASTO — VEROLLISTEN LIIKETOIMIEN PAIKKA	14
1 luku — Tavaroiden luovutuspaikka	14
1 jakso — Tavaroiden luovutus ilman kuljetusta	14
2 jakso — Kuljetettavien tavaroiden luovutus	14
3 jakso — Tavaroiden luovutukset vesi- tai ilma-aluksessa taikka junassa	15
4 jakso — Tavaroiden luovutukset jakeluverkon kautta	16
2 luku — Tavaroiden yhteisöhankinnan paikka	16
3 luku — Palvelujen suorituspaikka	16
1 jakso — Yleinen sääntö	16
2 jakso — Erityiset säännökset	17
1 alajakso — Välittäjien palvelut	17

2 alajakso — Kiinteään omaisuuteen liittyvät palvelut	17
3 alajakso — Kuljetuspalvelut	17
4 alajakso — Kulttuuri- ja vastaavat palvelut, kuljetuksen liitännäispalvelut tai irtaimeen aineelliseen omaisuuteen liittyvät palvelut	17
5 alajakso — Erinäiset palvelut	18
6 alajakso — Tosiasiallisen käytön tai hyödyntämisen määrittäminen	19
4 luku — Tavaroiden maahantuontipaikka	19
VI OSASTO — VEROTETTAVA TAPAHTUMA JA VEROSAATAVAN SYNTYMINEN	19
1 luku — Yleiset säännökset	19
2 luku — Tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset	19
3 luku — Tavaroiden yhteisöehkinnat	20
4 luku — Tavaroiden maahantuonti	20
VII OSASTO — VERON PERUSTE	20
1 luku — Määritelmä	20
2 luku — Tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset	20
3 luku — Tavaroiden yhteisöehkinnat	22
4 luku — Tavaroiden maahantuonti	22
5 luku — Erinäiset säännökset	23
VIII OSASTO — VEROKANNAT	23
1 luku — Verokantojen soveltamissäännöt	23
2 luku — Verokantojen rakenne ja tasot	23
1 jakso — Yleinen verokanta	23
2 jakso — Alennetut verokannat	23
3 jakso — Erityiset säännökset	24
3 luku — Tiettyihin työvoimavaltaisiin palveluihin sovellettavat väliaikaiset säännökset	24
4 luku — Lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka sovellettavat erityiset säännökset	25
5 luku — Tilapäiset säännökset	26
IX OSASTO — VAPAUTUKSET	27
1 luku — Yleiset säännökset	27
2 luku — Tiettyjen yleishyödyllisten toimintojen vapautukset	27
3 luku — Muiden toimintojen vapautukset	28
4 luku — Yhteisöliiketoimien vapautukset	29
1 jakso — Tavaroiden luovutusten vapautukset	29
2 jakso — Tavaroiden yhteisöehkintojen vapautukset	30
3 jakso — Tiettyjen kuljetuspalvelujen vapautukset	30
5 luku — Maahantuonnin vapautukset	31
6 luku — Maastaviennin vapautukset	32
7 luku — Kansainvälisen liikenteen vapautukset	32
8 luku — Tiettyjen vientiin rinnastettavien liiketoimien vapautukset	33
9 luku — Välittäjien palvelusuoritusten vapautukset	33
10 luku — Kansainväliseen tavaraliikenteeseen liittyviä liiketoimia koskevat vapautukset	33
1 jakso — Tullivarastot, muut varastot kuin tullivarastot ja vastaavat menettelyt	33
2 jakso — Maastavientiä edeltävät vapautetut liiketoimet ja jäsenvaltioiden välisessä kaupassa vapautetut liiketoimet	35
3 jakso — Yhteinen säännös 1 ja 2 jaksolle	35

X OSASTO — VÄHENNYKSET	35
1 luku — Vähennysoikeuden syntyminen ja laajuus	35
2 luku — Vähennyksen suhdeluku	35
3 luku — Vähennysoikeuden rajoitukset	37
4 luku — Vähennysoikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt	37
5 luku — Vähennysten oikaiseminen	38
XI OSASTO — VEROVELVOLLISTEN JA TIETTYJEN HENKILÖIDEN, JOTKA EIVÄT OLE VEROVELVOLLISIA, VELVOLLISUUDET	39
1 luku — Maksuvelvollisuus	39
1 jakso — Viranomaisille veronmaksuvelvolliset	39
2 jakso — Maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt	41
2 luku — Rekisteröinti	41
3 luku — Laskutus	42
1 jakso — Määritelmä	42
2 jakso — Laskun käsite	42
3 jakso — Laskun laatiminen	42
4 jakso — Laskujen sisältö	43
5 jakso — Laskujen toimittaminen sähköisesti	44
6 jakso — Yksinkertaistamistoimenpiteet	45
4 luku — Kirjanpito	45
1 jakso — Määritelmä	45
2 jakso — Yleiset velvollisuudet	45
3 jakso — Laskujen tallentamista koskevat erityiset velvollisuudet	45
4 jakso — Oikeus tutustua toiseen jäsenvaltioon sähköisesti tallennettuihin laskuihin	46
5 luku — Ilmoitukset	46
6 luku — Yhteenvedoilmoitukset	47
7 luku — Erinäiset säännökset	49
8 luku — Tiettyihin tuonti- ja vientitoimiin liittyvät velvollisuudet	49
1 jakso — Tuontitoimet	49
2 jakso — Vientitoimet	50
XII OSASTO — ERITYISJÄRJESTELMÄT	50
1 luku — Pienten yritysten erityisjärjestelmä	50
1 jakso — Verotusta ja veronkantoa koskevat yksinkertaistetut yksityiskohtaiset säännöt	50
2 jakso — Verovapautukset tai asteittaiset verohelpotukset	50
3 jakso — Kertomus ja tarkistaminen	52
2 luku — Yhteinen maataloustuottajien vakiokantajärjestelmä	52
3 luku — Matkatoimistoja koskeva erityisjärjestelmä	53
4 luku — Käytettyihin tavaroihin sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineisiin sovellettavat erityisjärjestelmät	54
1 jakso — Määritelmät	54
2 jakso — Verovelvollisia jälleenmyyjiä koskeva erityisjärjestelmä	55
1 alajakso — Voittomarginaalijärjestelmä	55
2 alajakso — Käytettyihin kulkuneuvoihin sovellettava siirtymäjärjestelmä	56
3 jakso — Julkisen huutokaupan erityisjärjestelmä	57
4 jakso — Toimenpiteet kilpailun vääristymisen ja veropetosten ehkäisemiseksi	58

5 luku — Sijoituskultaa koskeva erityisjärjestelmä	58
1 jakso — Yleiset säännökset	58
2 jakso — Vapautus verosta	59
3 jakso — Verotuksen valintaoikeus	59
4 jakso — Säännellyillä kultamarkkinoilla suoritettavat liiketoimet	59
5 jakso — Sijoituskullan kauppiaiden erityisoikeudet ja -velvollisuudet	59
6 luku — Erityisjärjestelmä, joka koskee sijoittautumattomien verovelvollisten suorittamia sähköisiä palveluja muille kuin verovelvollisille henkilöille	60
1 jakso — Yleiset säännökset	60
2 jakso — Sähköisesti suoritettavia palveluja koskeva erityisjärjestelmä	60
XIII OSASTO — POIKKEUKSET	61
1 luku — Lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka sovellettavat poikkeukset	61
1 jakso — Poikkeukset 1 päivänä tammikuuta 1978 yhteisön jäseninä olleille valtioille	61
2 jakso — Poikkeukset 1 päivän tammikuuta 1978 jälkeen yhteisön jäseniksi liittyneille valtioille	62
3 jakso — Yhteiset säännökset 1 ja 2 jaksolle	63
2 luku — Luvalla myönnettävät poikkeukset	63
1 jakso — Toimenpiteet veronkannon yksinkertaistamiseksi sekä veropetosten ja veronkierron estämiseksi	63
2 jakso — Kansainväliset sopimukset	64
XIV OSASTO — ERINÄISET SÄÄNNÖKSET	64
1 luku — Täytäntöönpanotoimenpiteet	64
2 luku — Arvonlisäverokomitea	64
3 luku — Muuntokurssi	64
4 luku — Muut maksut, tullit ja verot	65
XV OSASTO — LOPPUSÄÄNNÖKSET	65
1 luku — Jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksen siirtymäjärjestelmä	65
2 luku — Siirtymätoimenpiteet, joita sovelletaan Euroopan unioniin liittymiseen yhteydessä	65
3 luku — Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja voimaantulo	66
LIITE I — LIITE XI VASTAAVUUSTAUUKKO LUETTELO 13 ARTIKLAN 1 KOHDAN KOLMANNESSA ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA LIIKETOIMISTA	67
LIITE II — VIITTEELLINEN LUETTELO 56 ARTIKLAN 1 KOHDAN K ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA SÄHKÖISESTI SUORITETTAVISTA PALVELUISTA	68
LIITE III — LUETTELO TAVAROIDEN LUOVUTUKSISTA JA PALVELUJEN SUORITUKSISTA, JOIHIN VOIDAAN SOVELTAA 98 ARTIKLASSA TARKOITETTUJA ALENNETTUJA VEROKANTOJA	69
LIITE IV — LUETTELO 106 ARTIKLASSA TARKOITETUISTA PALVELUISTA	70
LIITE V — TAVARAT, JOTKA VOIDAAN ASETTAA MUUHUN VARASTOMENETTELYYN KUIN TULLIVARASTOMENETTELYYN 160 ARTIKLAN 2 KOHDAN MUKAISESTI	71
LIITE VI — LUETTELO 199 ARTIKLAN 1 KOHDAN D ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA TAVAROIDEN LUOVUTUKSISTA JA PALVELUJEN SUORITUKSISTA	72
LIITE VII — LUETTELO 295 ARTIKLAN 1 KOHDAN 4 ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA MAATALOUSTUOTANTOTOIMISTA	73
LIITE VIII — VIITTEELLINEN LUETTELO 295 ARTIKLAN 1 KOHDAN 5 ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA MAATALOUSTALVALVELUISTA	74
LIITE IX — LIITE IX 311 ARTIKLAN 1 KOHDAN 2, 3 JA 4 ALAKOHDASSA TARKOITETUT TAIDE-, KERÄILY- JA ANTIKKIESINEET	75
A osa — Taide-esineet	75
B osa — Keräilyesineet	75
C osa — Antiikkiesineet	75

LIITE X — LUETTELO LIIKETOIMISTA, JOIHIN VOIDAAN SOVELTAA 370 JA 371 SEKÄ 375–390 ARTIKLASSA TARKOITETTUA POIKKEUKSIA	76
A osa — Liiketoimet, joita jäsenvaltiot voivat edelleen verottaa	76
B osa — Liiketoimet, jotka jäsenvaltiot voivat edelleen vapauttaa verosta	76
LIITE XI	78
A osa — Kumotut direktiivit ja niiden muutokset	78
B osa — Määräajat kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle (411 artiklassa tarkoitettut)	79
LIITE XII — VASTAAVUUSTAULUKKO	81

I OSASTO

KOHDE JA SOVELTAMISALA

1 artikla

1. Tällä direktiivillä otetaan käyttöön yhteinen arvonlisäverojärjestelmä.

2. Yhteisen arvonlisäverojärjestelmän periaatteena on soveltaa tavariin ja palveluihin yleistä kulutukseen kohdistuvaa veroa, joka on täsmälleen suhteutettu tavaroiden ja palvelujen hintoihin, riippumatta tätä verotusvaihetta edeltävässä tuotannossa ja jakelussa suoritettujen liiketoimien lukumäärästä.

Jokaisesta liiketoimesta on suoritettava tavarain tai palvelun hinnan perusteella tähän tavarain tai palveluun sovellettavan verokannan mukaan laskettu arvonlisävero (ALV), josta on vähennetty hinnan muodostavia eri kustannuksia välittömästi rasittavan arvonlisäveron määrä.

Yhteistä arvonlisäverojärjestelmää sovelletaan vähittäiskauppavaiheen päättymiseen saakka.

2 artikla

1. Arvonlisäveroa on suoritettava seuraavista liiketoimista:

- a) verovelvollisen tässä ominaisuudessaan jäsenvaltion alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta;
- b) jäsenvaltion alueella tapahtuneesta vastikkeellisesta tavaroiden yhteisöankinnasta, jonka on suorittanut:
 - i) verovelvollinen tässä ominaisuudessaan tai oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, jos myyjä on verovelvollinen, joka toimii tässä ominaisuudessaan ja johon ei sovelleta 282–292 artiklassa säädettyä pienyritysten verovapautusta eikä 33 tai 36 artiklan säännöksiä;
 - ii) uusien kulkuneuvojen hankintojen osalta sellainen verovelvollinen tai sellainen oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, jonka muut hankinnat eivät ole arvonlisäveron alaisia 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti, taikka muu henkilö kuin verovelvollinen, kun kyse on uusien kulkuneuvojen hankinnoista;

iii) sellaisten valmisteveron alaisten tuotteiden yhteisöankintojen osalta, joista kannetaan jäsenvaltion alueella valmisteveroa direktiivin 92/12/ETY nojalla, sellainen verovelvollinen tai sellainen oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, jonka muut hankinnat eivät ole arvonlisäveron alaisia 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

c) verovelvollisen tässä ominaisuudessaan jäsenvaltion alueella suorittamasta vastikkeellisesta palvelujen suorituksesta;

d) tavaroiden maahantuonnista.

2. a) Edellä 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa 'kulkuneuvolla' tarkoitetaan seuraavia kulkuneuvoja, kun ne on tarkoitettu henkilö- tai tavarankuljetukseen:

- i) moottorikäyttöisiä maakulkuneuvoja, joiden moottorin sylinteritilavuus on suurempi kuin 48 kuutiometriä tai joiden moottoriteho on suurempi kuin 7,2 kilowattia;
- ii) yli 7,5 metrin pituisia vesialuksia, lukuun ottamatta avomeriliikenteeseen käytettäviä vesialuksia, joilla kuljetetaan matkustajia vastikkeellisesti tai joita käytetään kaupalliseen tai teolliseen toimintaan taikka kalastukseen, sekä meripelastus- ja meriavustusaluksia ja rannikkokalastusaluksia;
- iii) ilma-aluksia, joiden kokonaislähtöpaino on suurempi kuin 1 550 kilogrammaa, lukuun ottamatta pääasiassa vastikkeellista kansainvälistä lentoliikennettä harjoittavien lentoyhtiöiden käyttämiä ilma-aluksia.

b) Kyseisten kulkuneuvojen katsotaan olevan uusia seuraavissa tapauksissa:

- i) moottorikäyttöisten maakulkuneuvojen silloin, kun luovutus tapahtuu kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisestä käyttöönotosta tai kun kulkuneuvolla on ajettu enintään 6 000 kilometriä;
- ii) vesialusten silloin, kun luovutus tapahtuu kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisestä käyttöönotosta tai kun aluksella on purjehdittu enintään 100 tuntia;

- iii) ilma-alusten silloin, kun luovutus tapahtuu kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisestä käyttöönotosta tai kun aluksella on lennetty enintään 40 tuntia.

- c) Jäsenvaltioiden on vahvistettava edellytykset, joiden perusteella b alakohdassa tarkoitettut tiedot voidaan todentaa.

3. 'Valmisteveron alaisiin tuotteisiin' luetaan energiatuotteet, alkoholi, alkoholijuomat ja tupakkatuotteet sellaisina kuin ne on määriteltävy voimassa olevissa yhteisön säännöksissä mutta ei sähköä eikä maakaasun siirtoverkossa kuljetettavaa kaasua.

3 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa säädetään, seuraavista liiketoimista ei suoriteta arvonlisäveroa:

- a) verovelvollisen tai oikeushenkilön, joka ei ole verovelvollinen, suorittamat sellaisten tavaroiden yhteisöhankinnat, joiden luovutus vapautettaisiin verosta hankintajäsenvaltion alueella 148 ja 151 artiklaa sovellettaessa;
- b) sellaiset tavaroiden yhteisöhankinnat — lukuunottamatta a alakohdassa ja 4 artiklassa tarkoitettuja sekä uusien kulkuneuvojen ja valmisteverollisten tuotteiden hankintoja — jotka verovelvollinen suorittaa maataloustuottajien yhteiseen vakiokantajärjestelmään kuuluvan maa-, metsä- tai kalataloutensa tarpeisiin tai jotka suorittaa yksinomaan vähennykseen oikeuttamattomia tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia tekevä verovelvollinen tai jotka suorittaa oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdan säännöstä sovelletaan vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) kulloisenkin kalenterivuoden tavaroiden yhteisöhankintojen kokonaisarvo ei ole suurempi kuin jäsenvaltion vahvistama raja-arvo, jonka on oltava vähintään 10 000 euroa tai sen vasta-arvo kansallisena valuuttana;
- b) tavaroiden yhteisöhankintojen edellisen kalenterivuoden kokonaisarvo ei ole ylittänyt a alakohdassa säädettyä raja-arvoa.

Käytettävä raja-arvo on 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden yhteisöhankintojen kokonaisarvo ilman tavaroiden lähteyksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa maksettavaa tai maksettua arvonlisäveroa.

3. Jäsenvaltioiden on myönnettävä sellaisille verovelvollisille ja sellaisille oikeushenkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia, joihin voidaan soveltaa 1 kohdan b alakohdan säännöksiä, oikeus valita 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettu yleinen järjestelmä.

Jäsenvaltioiden on vahvistettava vähintään kahdeksi kalenterivuodeksi myönnettävän, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun valintaoikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

4 artikla

Edellä 3 artiklassa tarkoitettujen liiketoimien lisäksi arvonlisäveroa ei suoriteta seuraavista liiketoimista:

- a) jäljempänä 311 artiklan 1 kohdan 1–4 alakohdassa määriteltyjen käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden yhteisöhankinnat, kun myyjä on verovelvollinen jälleenmyyjä tässä ominaisuudessaan ja hankitusta tavarasta on suoritettu arvonlisävero lähteyksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa 312–325 artiklassa säädetyn voittomarginaalijärjestelmän mukaisesti;
- b) jäljempänä 327 artiklan 3 kohdassa määritellyt käytettyjen kulkuneuvojen yhteisöhankinnat, kun myyjä on verovelvollinen jälleenmyyjä tässä ominaisuudessaan ja hankitusta kulkuneuvosta on suoritettu arvonlisävero lähteyksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa käytettyihin kulkuneuvoihin sovellettavan siirtymäjärjestelmän mukaisesti;
- c) jäljempänä 311 artiklan 1 kohdan 1–4 alakohdassa määriteltyjen käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden yhteisöhankinnat, jos myyjä on julkisen huutokaupan toimittaja tässä ominaisuudessaan ja hankituista tavaroista on suoritettu arvonlisävero lähteyksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa julkiseen huutokauppaan sovellettavan erityisen järjestelmän mukaisesti.

II OSASTO

ALUEELLINEN SOVELTAMISALA

5 artikla

Tätä direktiiviä sovellettaessa tarkoitetaan:

- 1) 'yhteisöllä' ja 'yhteisön alueella' jäsenvaltioiden alueiden, sellaisena kuin ne on määritelty 2 kohdassa, kokonaisuutta;
- 2) 'jäsenvaltiolla' ja 'jäsenvaltion alueella' yhteisön kunkin jäsenvaltion aluetta, johon sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta sen 299 artiklan mukaisesti, poisluken tämän direktiivin 6 artiklassa mainitut alueet;
- 3) 'kolmansilla alueilla' alueita, jotka mainitaan 6 artiklassa;
- 4) 'kolmannella maalla' jokaista valtiota tai aluetta, johon ei sovelleta perustamissopimusta.

6 artikla

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin yhteisön tullialueeseen kuuluviin alueisiin:

- a) Athos-vuori;
- b) Kanariansaaret;

- c) Ranskan merentakaiset departementit;
- d) Ahvenanmaa;
- e) Kanaalisaaret.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin yhteisön tullialueeseen kuulumattomiin alueisiin:

- a) Helgolandin saari;
- b) Büsingenin alue;
- c) Ceuta;
- d) Melilla;
- e) Livigno;
- f) Campione d'Italia;
- g) Luganonjärven Italialle kuuluvat vesialueet.

7 artikla

1. Ottaen huomioon Monacon ruhtinaskunnan Ranskan kanssa, Mansaaren Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa ja Yhdistyneen kuningaskunnan Akrotirista ja Dhekeliaasta Kyproksen kanssa tekemät yleissopimukset ja sopimukset, Monacon ruhtinaskuntaa, Mansaarta ja Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvia Akrotirin ja Dhekelian tukikohta-alueita ei pidetä tätä direktiiviä sovellettaessa kolmansina maina.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että liiketoimia, joiden lähtö- tai määräpaikka on Monacon ruhtinaskunnassa, kohdellaan liiketoimina, joiden lähtö- tai määräpaikka on Ranskassa, tai vastaavasti Mansaarella, kohdellaan liiketoimina, joiden lähtö- tai määräpaikka on Yhdistyneessä kuningaskunnassa, tai vastaavasti Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvilla Akrotirin ja Dhekelian tukikohta-alueilla, kohdellaan liiketoimina, joiden lähtö- tai määräpaikka on Kyproksessa.

8 artikla

Komissio tekee neuvostolle aiheelliset ehdotukset, jos se katsoo, että 6 ja 8 artiklassa tarkoitetut säännökset eivät enää ole perusteltuja erityisesti kilpailun tasapuolisuuden tai omien varojen kannalta.

III OSASTO

VEROVELVOLLISET

9 artikla

1. 'Verovelvollisella' tarkoitetaan jokaista, joka itsenäisesti missä tahansa harjoittaa liiketoimintaa, riippumatta tämän toiminnan tarkoituksesta tai tuloksesta.

Liiketoimintana pidetään kaikkea tuottajan, kauppiaan tai palvelujen suorittajan harjoittamaa toimintaa, mukaan lukien kaivostoiminta, maataloustoiminta ja vapaa ammattitoiminta tai

vastaava. Liiketoimintana pidetään erityisesti aineellisen tai aineettoman omaisuuden hyödyntämistä jatkuvaluontoisessa tulonsaantitarkoituksessa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi verovelvollisena pidetään myös henkilöä, joka satunnaisesti suorittaa uuden kulkuneuvon luovutuksen siten, että myyjä, hankkija tai joku näiden puolesta lähettää tai kuljettaa kulkuneuvon hankkijalle jäsenvaltion alueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin yhteisön alueen sisällä.

10 artikla

Edellä 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu edellytys liiketoiminnan harjoittamisesta itsenäisesti sulkee verotuksen ulkopuolelle työntekijät ja muut henkilöt, jos heidän suhteensa työnantajaan perustuu työsopimukseen tai muuhun oikeussuhteeseen, joka työehtojen, vastikkeen ja työnantajavastuun osalta luo työnantajan ja työntekijän välisen suhteen.

11 artikla

Kuultuaan neuvoa-antavaa arvonlisäverokomiteaa, jäljempänä 'arvonlisäverokomitea', jäsenvaltio voi käsitellä yhtenä verovelvollisena sellaisia kyseisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneita henkilöitä, jotka ovat oikeudellisesti itsenäisiä, mutta joilla on läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet toisiinsa.

Jäsenvaltio, joka käyttää ensimmäisessä kohdassa säädettyä mahdollisuutta, voi toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet estääkseen sen, että veropetoksia voidaan tehdä tai veroa kiertää tätä säännöstä soveltamalla.

12 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat pitää verovelvollisena jokaista, joka satunnaisesti suorittaa 9 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun toimintaan liittyviä liiketoimia, erityisesti jonkin seuraavista liiketoimista:

- a) rakennuksen tai rakennuksen osan luovutus siihen liittyvine maapohjineen ennen sen ensimmäistä käyttöönottoa;
- b) rakennusmaan luovutus.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa 'rakennuksella' tarkoitetaan kiinteästi maapohjaan perustettua rakennelmaa.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun perusteen soveltamisesta rakennuksen muutostöihin, ja määritellä mitä ilmaisulla "siihen liittyvä maapohja" tarkoitetaan.

Jäsenvaltiot voivat soveltaa muita perusteita kuin ensimmäistä käyttöönottoa, kuten esimerkiksi kiinteistön valmistumisen ja ensimmäisen luovutuksen välistä aikaa, jos tämä aika ei ole pidempi kuin viisi vuotta, tai ensimmäisen käyttöönoton ja sitä seuraavan luovutuksen välistä aikaa, jos tämä aika ei ole pidempi kuin kaksi vuotta.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdassa 'rakennusmaalla' tarkoitetaan jäsenvaltioiden määritelmän mukaista rakentamatonta tai rakennettua maata.

13 artikla

1. Valtioita, hallinnollisia alueita, kuntia ja muita julkisoikeudellisia yhteisöjä ei niiden viranomaisen ominaisuudessa harjoittaman toiminnan tai suorittamien liiketoimien osalta ole pidettävä verovelvollisina, vaikka ne tämän toiminnan tai liiketoimien yhteydessä kantaisivat maksun, lupamaksun, jäsenmaksun tai korvauksen.

Jos ne harjoittavat tällaista toimintaa tai suorittavat tällaisia liiketoimia, niitä on kuitenkin pidettävä verovelvollisina tämän toiminnan tai liiketoiminnan osalta, jos niiden jättäminen verovelvollisuuden ulkopuolelle johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen.

Julkisoikeudellisia yhteisöjä on joka tapauksessa pidettävä verovelvollisina liitteessä I luetelluista toimista, jos nämä eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

2. Jäsenvaltiot voivat pitää julkisoikeudellisten yhteisöjen harjoittamaa toimintaa, joka on vapautettu arvonnäisäverosta 132,135, 136, 371, 374–377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan, 379 artiklan 2 kohdan ja 380–390 artiklan nojalla, sellaisena toimintana, jota nämä harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.

IV OSASTO

VEROLLISET LIIKETOIMET

1 LUKU

Tavaroiden luovutukset

14 artikla

1. 'Tavaroiden luovutuksella' tarkoitetaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirtoa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien lisäksi tavaroiden luovutuksena pidetään seuraavia liiketoimia:

- a) omaisuuden omistusoikeuden vastikkeellista siirtoa viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla;
 - b) tavaroiden luovutusta sellaisen tavaroista tehdyn määräaikaisen vuokrasopimuksen tai osamaksusopimuksen perusteella, johon sisältyy ehto omistusoikeuden siirtymisestä viimeistään viimeisen maksuerän maksamisen yhteydessä;
 - c) tavaroiden siirtoa osto- tai myyntikomissiota koskevan sopimuksen perusteella.
3. Jäsenvaltiot voivat pitää tiettyjen rakennuskohteiden luovutusta tavaroiden luovutuksena.

15 artikla

1. Sähkö, kaasu, lämpö, kylmyys ja muut vastaavat rinnastetaan aineelliseen omaisuuteen.

2. Jäsenvaltiot voivat pitää aineellisenä omaisuutena:

- a) tiettyjä oikeuksia kiinteään omaisuuteen;
- b) esineoikeuksia, jotka antavat haltijalleen käyttöoikeuden kiinteään omaisuuteen;
- c) osuuksia tai osakkeita, jotka antavat haltijalleen laillisen tai tosiasiallisen omistus- tai hallintaoikeuden kiinteään omaisuuteen tai sen osaan.

16 artikla

Vastikkeelliseen tavaroiden luovutukseen rinnastetaan yrityksen liikeomaisuuteen kuuluvan tavarahan ottaminen verovelvollisen omaan tai henkilöstönsä yksityiseen käyttöön, tavarahan vastikkeeton luovutus taikka yleisesti ottaen käyttö yritykselle kuulumatomiin tarkoituksiin, jos tavara tai sen ainesosat ovat oikeuttaneet arvonnäisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen.

Tavaroiden ottamista yrityksen tarpeisiin vähäarvoisten lahjojen tai näytekappaleiden antamista varten ei kuitenkaan rinnasteta vastikkeelliseen luovutukseen.

17 artikla

1. Verovelvollisen omalle yritykselle kuuluvien tavaroiden siirto toiseen jäsenvaltioon rinnastetaan vastikkeelliseen tavaroiden luovutukseen.

Siirtona toiseen jäsenvaltioon pidetään sitä, kun verovelvollinen tai joku muu tämän puolesta lähettää tai kuljettaa yrityksen tarpeita varten irtainta aineellista omaisuutta sen sijaintijäsenvaltion ulkopuolelle, mutta kuitenkin yhteisön alueen sisällä.

2. Tavarahan siirtona toiseen jäsenvaltioon ei pidetä sen lähettämistä tai kuljettamista seuraavia liiketoimia varten:

- a) kyseisen tavarahan luovutus, jonka verovelvollinen suorittaa 33 artiklassa säädetyin edellytyksin lähetyksen tai kuljetuksen saapumisjäsenvaltion alueella;
- b) verovelvollisen suorittama kyseisen tavarahan luovutus, kun verovelvollinen tai joku muu tämän puolesta asentaa tai kokoonpanee tavarahan 36 artiklassa säädetyin edellytyksin lähetyksen tai kuljetuksen saapumisjäsenvaltion alueella;
- c) kyseisen tavarahan luovutus, jonka verovelvollinen suorittaa 37 artiklassa säädetyin edellytyksin vesi- tai ilma-aluksessa taikka junassa matkustajien kuljetuksen aikana;

- d) maakaasun siirtoverkossa kuljetettavan kaasun luovutus tai sähköön luovutus 38 ja 39 artiklassa säädetyn edellytyksin;

19 artikla

- e) kyseisen tavarahan luovutus, jonka verovelvollinen suorittaa jäsenvaltion alueella 138, 146, 147, 148, 151 ja 152 artiklassa säädetyn edellytyksin;

Jäsenvaltiot voivat vastikkeellisesti tai vastikkeettomasti taikka osakkaan yhtiöön sijoittamana osuutena yhtiölle kokonaan tai osittain siirretyn varallisuuden osalta katsoa, että tavarahan luovutusta ei ole tapahtunut ja että saajaa on pidettävä luovuttajan toiminnan jatkajana.

- f) verovelvolliselle suoritettu palvelu, joka koskee kyseiseen tavarahan kohdistuvaa työtä, joka fyysisesti suoritetaan tavarahan lähtöksen tai kuljetuksen saapumisjäsenvaltion alueella, jos tavara työn jälkeen lähetetään takaisin sille verovelvolliselle siihen jäsenvaltioon, josta se alun perin lähetettiin tai kuljetettiin;

Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet kilpailun vääristymisen estämiseksi sellaisissa tapauksissa, joissa saaja ei ole kokonaan arvonlisäverovelvollinen. Ne voivat myös toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet estääkseen sen, että veropetoksia voidaan tehdä tai veroa kiertää tätä artiklaa soveltamalla.

- g) kyseisen tavarahan väliaikainen käyttö lähtöksen tai kuljetuksen saapumisjäsenvaltion alueella tavarahan lähtöksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltioon sijoittautuneen verovelvollisen palvelujen suoritusten tarpeisiin;

2 LUKU

Tavarahan yhteisöhankinnat

20 artikla

- h) kyseisen tavarahan väliaikainen käyttö enintään 24 kuukauden ajan toisen jäsenvaltion alueella, jonka alueella saman tavarahan maahantuonti kolmannesta maasta väliaikaiseen käyttöön oikeuttaisi kokonaan tuontitulleista vapautetun väliaikaisen maahantuonnin menettelyn soveltamiseen.

'Tavarahan yhteisöhankinnalla' tarkoitetaan omistajan määräämisvallan saamista irtaimen aineelliseen omaisuuteen, jonka myyjä tai hankkija taikka joku muu näiden puolesta lähettää tai kuljettaa hankkijalle muuhun kuin lähtöksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltioon.

3. Jos jokin 2 kohdan säännösten soveltamisen edellytyksistä ei enää täyty, tavara katsotaan siirretyksi toisessa jäsenvaltiossa olevaan määräpaikkaan. Tässä tapauksessa siirron katsotaan tapahtuneen sinä hetkenä, jona edellytys lakkaa täyttymästä.

18 artikla

Jäsenvaltiot voivat rinnastaa tavarahan vastikkeelliseen luovutukseen seuraavat liiketoimet:

- a) yrityksen tuottamien, rakentamien, talteen ottamien, jalostamien, ostamien tai maahantuomien tavarahan ottaminen verovelvollisen yrityksen tarpeiden mukaiseen käyttöön silloin, kun tällaisten tavarahan hankkiminen toiselta verovelvolliselta ei oikeuttaisi arvonlisäveron täyteen vähennykseen;

Jos oikeushenkilön, joka ei ole verovelvollinen, hankkimat tavarat lähetetään tai kuljetetaan kolmannelta alueelta tai kolmannesta maasta ja tämä oikeushenkilö tuo ne muuhun kuin tavaralahetyksen tai -kuljetuksen saapumisjäsenvaltioon, kyseiset tavarat katsotaan lähetetyiksi tai kuljetetuiksi tuontijäsenvaltiosta. Tämän jäsenvaltion on palautettava 201 artiklan nojalla veronmaksuvelvolliseksi määrätylle tai hyväksytylle maahantuojalle maahantuonnissa maksettu arvonlisävero, jos maahantuojalla osoittaa, että hankinnasta on maksettu vero tavaralahetyksen tai -kuljetuksen saapumisjäsenvaltiossa.

21 artikla

- b) verovelvollisen suorittama tavarahan ottaminen verottoman liiketoiminnan käyttöön, jos näiden tavarahan hankkiminen tai a alakohdan mukainen käyttöönotto ovat oikeuttaneet arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen;

Tavarahan vastikkeelliseen yhteisöhankintaan rinnastetaan verovelvollisen suorittama tavarahan käyttöönotto yrityksensä tarkoituksiin, jos verovelvollinen tai joku muu tämän puolesta lähettää tai kuljettaa tavarahan toisesta jäsenvaltiosta, jonka alueella verovelvollinen on yrityksensä toimintaa harjoittaessaan tuottanut tavarahan, ottanut sen talteen, valmistanut, ostanut, hankkinut sen 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti tai tuonut sen maahan.

22 artikla

- c) lukuun ottamatta 19 artiklassa tarkoitettuja tapauksia verovelvollisen tai tämän oikeudenomistajien harjoittama tavarahan hallussapito verovelvollisen lopettaessa verollisen liiketoimintansa, jos tavarahan hankkiminen tai a alakohdan mukainen käyttöönotto ovat oikeuttaneet arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen.

Tavarahan vastikkeelliseen yhteisöhankintaan rinnastetaan Pohjois-Atlantin sopimukseen kuuluvan jäsenvaltion puolustusvoimien suorittama tavarahan ottaminen omaan käyttöön tai puolustusvoimiin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön, jos se ei ole ostanut näitä tavaroita jonkin jäsenvaltion kotimarkkinoiden yleisten verosäännösten mukaisesti ja jos näiden tavarahan maahantuonti ei oikeuttaisi 143 artiklan h alakohdassa säädettyyn vapautukseen.

23 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tavaroiden yhteisöhankeksi katsotaan sellaiset liiketoimet, joita pidettäisiin tavaroiden luovutuksina, jos verovelvollinen tässä ominaisuudessaan suorittaisi ne jäsenvaltion alueella.

*3 LUKU***Palvelujen suoritukset***24 artikla*

1. "Palvelujen suorituksella" tarkoitetaan liiketointa, joka ei ole tavaroiden luovutus.

2. 'Televiestintäpalveluina' pidetään palveluja, joiden tarkoituksena on signaalien, kirjoitettujen, kuvallisten ja ääniviestien tai erityyppisten tietojen välittäminen, lähettäminen ja vastaanottaminen johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä, mukaan lukien tähän liittyvän välitys-, lähetys- tai vastaanottokapasiteetin käyttöoikeuden siirto tai myöntäminen, ja myös maailmanlaajuisiin tietoverkkoihin pääsyn tarjoaminen.

25 artikla

Palvelujen suoritus voi käsittää muun muassa jonkin seuraavista liiketoimista:

- a) aineettoman omaisuuden luovutuksen, riippumatta siitä, perustuuko luovutus saantokirjaan vai ei;
- b) velvoitteen pidätyä tietyistä teosta tai sietää tiettyä tekoa taikka tilaa;
- c) palvelun täytäntöönpanon viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla.

26 artikla

1. Vastikkeellisiin palveluihin rinnastetaan seuraavat liiketoimet:

- a) yrityksen liikeomaisuuteen kuuluvan tavarahan ottaminen verovelvollisen omaan tai henkilöstönsä yksityiseen käyttöön taikka yleisesti ottaen muuhun kuin yrityksen varsinaisiin tarkoituksiin kuuluvaan käyttöön, jos tavara on oikeuttanut arvonlisäveron täyteen tai osittaiseen vähennykseen;
- b) verovelvollisen vastikkeettomasti omaan tai henkilöstönsä yksityiseen käyttöön tai yleisesti ottaen muita kuin yrityksen varsinaisia tarkoituksia varten suorittama palvelu.

2. Jäsenvaltiot voivat poiketa 1 kohdan säännöksistä, jos poikkeaminen ei johda kilpailun vääristymiseen.

27 artikla

Jäsenvaltiot voivat, kilpailun vääristymisen estämiseksi ja kuul-taan arvonlisäverokomiteaa, rinnastaa vastikkeellisesti

suoritetuihin palveluihin verovelvollisen yrityksensä tarpeita varten suorittaman palvelun, jos palvelu toisen verovelvollisen suorittamana ei oikeuttaisi arvonlisäveron täyteen vähennykseen.

28 artikla

Verovelvollisen, joka omissa nimissään mutta toisen lukuun toimien osallistuu palvelujen suoritukseen, on katsottava itse vastaanottaneen ja suorittaneen kyseiset palvelut.

29 artikla

Palvelujen suorituksiin sovelletaan 19 artiklaa samoin edellytyk-sin.

*4 LUKU***Tavaroiden maahantuonti***30 artikla*

'Tavaroiden maahantuonnilla' tarkoitetaan sellaisen tavarahan saapumista yhteisöön, joka ei ole vapaassa liikkeessä perustamis-sopimuksen 24 artiklan mukaisesti.

Tavaroiden maahantuontina pidetään ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen liiketoimien lisäksi vapaassa liikkeessä olevan tavarahan saapumista yhteisöön kolmannelta alueelta, joka kuuluu yhteisön tullialueeseen.

*V OSASTO***VEROLLISTEN LIKETOIMIHEN PAKKA***1 LUKU***Tavaroiden luovutuspaikka****1 jakso****Tavaroiden luovutus ilman kuljetusta***31 artikla*

Jos tavaraa ei lähetetä tai kuljeteta, luovutuspaikkana pidetään paikkaa, jossa tavara on luovutushetkellä.

2 jakso**Kuljetettavien tavaroiden luovutus***32 artikla*

Luovuttajan tai hankkijan taikka kolmannen lähettämän tai kuljetettaman tavarahan luovutuspaikkana pidetään paikkaa, jossa tavara on hankkijalle lähettämisen tai kuljetuksen alkaessa.

Jos kuitenkin tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen lähtöpaikka on kolmannella alueella tai kolmannessa maassa, 201 artiklan nojalla veronmaksuvelvolliseksi määrätyn tai hyväksytyn maa-hantuojan suorittaman luovutuksen sekä mahdollisten myöhem-

pien luovutusten paikan on katsottava olevan siinä jäsenvaltiossa, johon tavarat tuodaan.

33 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 32 artiklassa säädetään, luovuttajan tai jonkun muun tämän puolesta muusta kuin lähetyksen tai kuljetuksen saapumisjäsenvaltiosta lähettämien tai kuljettamien tavaroiden luovutuspaikkana pidetään sitä paikkaa, jossa tavarat ovat lähetyksen tai kuljetuksen saapuessa hankkijalle, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tavarat luovutetaan verovelvolliselle tai oikeushenkilölle, joka ei ole verovelvollinen, joiden tavaroiden yhteisöhan-
kinnat eivät 3 artiklan 1 kohdan nojalla ole arvonlisäveron
alaisia, taikka muulle henkilölle, joka ei ole verovelvollinen;
- b) luovutetut tavarat ovat muita kuin uusia kulkuneuvoja tai
tavaroita, jotka luovuttaja taikka joku muu tämän puolesta
luovuttaa suoritettun kokoonpanon tai asennuksen jälkeen
riippumatta siitä, koekäytetäänkö niitä.

2. Jos luovuttaja lähettää tai kuljettaa luovutetut tavarat kolmannelta alueelta tai kolmannelta maasta ja tuo ne muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jossa lähetys tai kuljetus saapuu hankkijalle, niitä on pidettävä lähetettyinä tai kuljetettuina tuontijäsenvaltiosta.

34 artikla

1. Edellä 33 artiklaa ei sovelleta sellaisiin tavaroiden luovu-
tuksiin, jotka kaikki lähetetään tai kuljetetaan samaan jäsenval-
tioon siten, että tavaroiden lähetys tai kuljetus päättyy kyseiseen
jäsenvaltioon, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) luovutetut tavarat eivät ole valmisteveron alaisia tuotteita;
- b) jäsenvaltioon 33 artiklassa säädettyjen edellytysten mukai-
sesti suoritettujen luovutusten kokonaisarvo ilman arvonli-
säveroa on saman kalenterivuoden aikana enintään
100 000 euroa tai sen vasta-arvo kansallisena valuuttana;
- c) jäsenvaltioon 33 artiklassa säädettyjen edellytysten mukai-
sesti suoritettujen muiden kuin valmisteveron alaisten
tuotteiden luovutusten kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa
on edellisen kalenterivuoden aikana ollut enintään
100 000 euroa tai sen vasta-arvo kansallisena valuuttana.

2. Jäsenvaltio, jonka alueella tavarat ovat lähetyksen tai kuljetuksen saapuessa hankkijalle, voi rajoittaa 1 kohdassa tarkoitetun raja-arvon 35 000 euroon tai sen vasta-arvoon kansallisena valuuttana, jos se epäilee, että 100 000 euron raja-arvo johtaisi kilpailun vakavaan vääristymiseen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua mahdollisuutta käyttä-
vien jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet asian

saattamiseksi sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tietoon, josta tavarat lähetetään tai kuljetetaan.

3. Komissio antaa neuvostolle mahdollisimman pian kerto-
muksen 2 kohdassa tarkoitetun 35 000 euron suuruisen
erityisen raja-arvon toimivuudesta ja liittää tarvittaessa mukaan
aiheelliset ehdotukset.

4. Jäsenvaltion, jonka alueella tavarat ovat lähetyksen tai kuljetuksen alkaessa, on myönnettävä sellaisia tavaroiden luovutuksia suorittaville verovelvollisille, joihin 1 kohdan säännöksiä voidaan soveltaa, oikeus valita luovutuspaikka siten, että se määräytyy 33 artiklan mukaisesti.

Niiden jäsenvaltioiden, joita asia koskee, on vahvistettava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun, vähintään kahden kalen-
terivuoden ajan sovellettavan valintoikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

35 artikla

Edellä 33 ja 34 artiklan säännöksiä ei sovelleta 311 artiklan 1 kohdan 1–4 alakohdassa määriteltyjen käytettyjen tavaroiden, taide-, keräily- tai antiikkiesineiden luovutuksiin eikä 327 artiklan 3 kohdassa määriteltyjen käytettyjen kulkuneuvojen luovutuk-
siin, joista on suoritettava arvonlisäveroa näillä aloilla sovelletta-
vien erityisjärjestelmien mukaisesti.

36 artikla

Jos luovuttajan tai hankkijan taikka kolmannen lähettämä tai kuljettama tavara asennetaan tai kokoonpannaan luovuttajan toimesta tai puolesta riippumatta siitä, koekäytetäänkö sitä, tavar-
an luovutuspaikkana pidetään sitä paikkaa, jossa asennus tai kokoonpano tapahtuu.

Jos asennus tai kokoonpano tapahtuu muussa kuin luovuttajan jäsenvaltiossa, sen jäsenvaltion, jonka alueella asennus tai kokoonpano suoritetaan, on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa.

3 jakso

Tavaroiden luovutukset vesi- tai ilma- aluksessa taikka junassa

37 artikla

1. Jos tavara luovutetaan vesi- tai ilma-aluksessa taikka junassa yhteisössä suoritettun matkustajakuljetuksen osuuden aikana, luovutuspaikkana pidetään matkustajakuljetuksen lähtöpaikkaa.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa tarkoitetaan 'yhteisössä suoritettun matkustajakuljetuksen osuudella' sitä kuljetuksen osuutta, joka suoritetaan matkustajakuljetuksen lähtöpaikan ja saapumispaikan välillä pysähtymättä yhteisön ulkopuolella.

'Matkustajakuljetuksen lähtöpaikka' on ensimmäinen yhteisössä sijaitseva, mahdollisesti yhteisön ulkopuolella tapahtuvan pysähdysten jälkeen matkustajien kulkuneuvon ottamispaikka.

'Matkustajakuljetuksen saapumispaikka' on viimeinen yhteisössä sijaitseva, mahdollisesti yhteisön ulkopuolella tapahtuvaa pysähdystä edeltävä paikka, jossa yhteisössä kulkuneuvon otetut matkustajat poistuvat kulkuneuvosta.

Meno–paluukuljetuksessa paluumatka katsotaan eri kuljetukseksi.

3. Komissio antaa neuvostolle mahdollisimman pian kertomuksen, johon tarvittaessa liittyvät aiheelliset ehdotukset vesi- tai ilma-aluksessa taikka junassa kulutettaviksi tarkoitettujen tavaroiden luovutusten sekä näissä kulkuneuvoissa matkustaville tarjottavien palvelujen, mukaan lukien ravintolapalvelut, suoritusten verotuspaikasta.

Siihen asti kun ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja ehdotukset hyväksytään, jäsenvaltiot voivat myöntää tai jatkaa vapautuksia, jotka oikeuttavat edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähentämiseen, sellaisille kulkuneuvoissa kulutettaviksi tarkoitettujen tavaroiden luovutuksille, joiden verotuspaikka määräytyy 1 kohdan mukaisesti.

4 jakso

Tavaroiden luovutukset siirtoverkon kautta

38 artikla

1. Jos sähköä tai maakaasun siirtoverkossa kuljetettavaa kaasua luovutetaan verovelvolliselle jälleenmyyjälle, luovutuksen paikkana pidetään paikkaa, jossa kyseisellä verovelvollisella jälleenmyyjällä on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle nämä tavarat luovutetaan, taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, paikkaa, jossa verovelvollisella jälleenmyyjällä on kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka.

2. Edellä 1 kohdassa "verovelvollisella jälleenmyyjällä" tarkoitetaan verovelvollista, jonka pääasiallisena toimintana sähkön tai kaasun ostojen osalta on kyseisten tuotteiden jälleenmyynti ja jonka oma kulutus näiden tuotteiden osalta on hyvin vähäinen.

39 artikla

Sähkön tai maakaasun siirtoverkossa kuljetettavan kaasun luovutuksen osalta, kun luovutus ei kuulu 38 artiklan soveltamisalaan, luovutuksen paikkana pidetään paikkaa, jossa hankkija tosiasiallisesti käyttää ja kuluttaa nämä tavarat.

Jos hankkija ei tosiasiallisesti kuluta kaikkea sähköä tai kaasua tai osaa sähköstä tai kaasusta, kuluttamattomat tavarat katsotaan käytetyiksi ja kulutetuiksi paikassa, jossa hankkijalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle nämä tavarat luovutetaan. Jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei

ole, hankkijan katsotaan käyttäneen ja kuluttaneen tavarat paikassa, jossa hankkijalla on kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka.

2 LUKU

Tavaroiden yhteisöhankinnan paikka

40 artikla

Tavaroiden yhteisöhankinnan paikkana pidetään paikkaa, jossa tavarat ovat lähtöpaikan tai kuljetuksen saapumisen paikkana.

41 artikla

Rajoittamatta 40 artiklan soveltamista 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen yhteisöhankinnan paikan katsotaan sijaitsevan sen jäsenvaltion alueella, jonka antamalla arvonlisäverotunnisteella hankkija on tehnyt tämän hankinnan, jos hankkija ei osoita, että tästä hankinnasta on suoritettu arvonlisävero 40 artiklan mukaisesti.

Jos hankinnasta 40 artiklaa sovellettaessa suoritetaan arvonlisävero tavaroiden lähtöpaikan tai kuljetuksen saapumisen paikkana sen jälkeen, kun hankinnasta on suoritettu vero ensimmäisen kohdan mukaisesti, veron perustetta on vastaavasti alennettava siinä jäsenvaltiossa, jonka antamalla arvonlisäverotunnisteella hankkija on tehnyt tämän hankinnan.

42 artikla

Edellä 41 artiklan ensimmäistä kohtaa ei sovelleta ja tavaroiden yhteisöhankinnasta on katsottava suoritettuna arvonlisävero 40 artiklan mukaisesti, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- hankkija osoittaa suorittaneensa tämän hankinnan sellaista myöhempää 40 artiklan mukaisesti määritetyn jäsenvaltion alueella suoritettavaa luovutusta varten, josta vastaanottaja on määrätty veronmaksuvelvolliseksi 197 artiklan mukaisesti;
- hankkija on täyttänyt 265 artiklassa säädettyyn yhteenvedon ilmoituksen antamiseen liittyvät velvollisuutensa.

3 LUKU

Palvelujen suorituspaikka

1 jakso

Yleinen sääntö

43 artikla

Palvelujen suorituspaikkana pidetään paikkaa, jossa suorittajalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palvelu suoritetaan, taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, suorittajan kotipaikkaa tai vakinaista asuinpaikkaa.

2 jakso

Erityiset säännökset

1 alajakso

Välittäjien palvelut

44 artikla

Toisen nimissä ja lukuun toimivan välittäjän suorittamien muiden kuin 50 ja 54 artiklassa ja 56 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa pääliiketoimi suoritetaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti.

Jos välittäjän suorittaman palvelun hankkijalla kuitenkin on arvonlisäverotunniste muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka alueella tämä liiketoimi suoritetaan, välityspalvelun suorituspaikan katsotaan olevan sen jäsenvaltion alueella, joka on antanut hankkijalle arvonlisäverotunnisteen, jolla palvelu on suoritettu tälle.

2 alajakso

Kiinteään omaisuuteen liittyvät palvelut

45 artikla

Kiinteään omaisuuteen liittyvien palvelujen, mukaan lukien kiinteistövälittäjä- ja asiantuntijapalvelut, sekä rakennustyön valmistelua ja yhteensovittamista koskevien palvelujen, kuten arkkitehtien ja valvontatoimistojen palvelujen suorituspaikka on kiinteän omaisuuden sijaintipaikka.

3 alajakso

Kuljetuspalvelut

46 artikla

Muun kuljetuspalvelun kuin tavaroiden yhteisökuljetuksen suorituspaikka on paikka, jossa kuljetus, huomioon ottaen kuljetettu matka, tapahtuu.

47 artikla

Tavaroiden yhteisökuljetuspalvelun suorituspaikka on kuljetuksen lähtöpaikka.

Jos tavaroiden yhteisökuljetuspalvelu suoritetaan hankkijalle, jolla on arvonlisäverotunniste muussa jäsenvaltiossa kuin kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa, palvelun suorituspaikan katsotaan kuitenkin olevan sen jäsenvaltion alueella, jossa hankkijalle on annettu arvonlisäverotunniste, jolla palvelu on suoritettu tälle.

48 artikla

'Tavaroiden yhteisökuljetuksena' pidetään tavaroiden kuljetusta, jonka lähtöpaikka ja saapumispaikka sijaitsevat kahden eri jäsenvaltion alueella.

'Lähtöpaikka' on paikka, josta tavaroiden kuljetus tosiasiallisesti alkaa, ottamatta huomioon tavaroiden sijaintipaikkaan saapumiseksi kuljettua matkaa.

'Saapumispaikka' on paikka, johon tavaroiden kuljetus tosiasiallisesti päättyy.

49 artikla

Tavaroiden yhteisökuljetukseen rinnastetaan sellainen tavaroiden kuljetus, jonka lähtöpaikka ja saapumispaikka sijaitsevat saman jäsenvaltion alueella, jos tämä kuljetus liittyy suoraan sellaiseen tavaroiden kuljetukseen, jonka lähtöpaikka ja saapumispaikka sijaitsevat kahden eri jäsenvaltion alueella.

50 artikla

Toisen nimissä ja lukuun toimivan välittäjän osallistuessa tavaroiden yhteisökuljetuspalvelujen suorittamiseen välittäjän suorittamien palvelujen suorituspaikka on kuljetuksen lähtöpaikka.

Jos välityspalvelujen vastaanottajalla on arvonlisäverotunniste muussa jäsenvaltiossa kuin kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa, välityspalvelun katsotaan kuitenkin olevan sen jäsenvaltion alueella, joka on antanut vastaanottajalle sen arvonlisäverotunnisteen, jolla palvelu on suoritettu tälle.

51 artikla

Jäsenvaltiot voivat olla kantamatta arvonlisäveroa tavaroiden yhteisökuljetuksesta siltä osin kuin se tapahtuu yhteisön alueeseen kuulumattomilla vesialueilla.

4 alajakso

Kulttuuri- ja vastaavat palvelut, kuljetuksen liitännäispalvelut sekä irtaimen aineelliseen omaisuuteen liittyvät palvelut

52 artikla

Seuraavien palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa palvelu tosiasiaa suoritetaan:

- kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede-, koulutus- ja viihdetoiminta tai vastaava toiminta, mukaan lukien tällaisen toiminnan järjestäjien suorittamat palvelut sekä tällaisen toiminnan mahdolliset liitännäispalvelut;
- kuljetuksen liitännäispalvelut, kuten lastaus, purku, lastin käsittely ja vastaava toiminta;
- irtaimen aineellisen omaisuuden arviointi tai kyseiseen omaisuuteen kohdistuva työsuoritus.

53 artikla

Poiketen siitä, mitä 52 artiklan b alakohdassa säädetään, jos tavaroiden yhteisökuljetusten liitännäispalvelujen hankkijoilla on arvonlisäverotunniste muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka alueella nämä palvelut tosiasiaassa suoritetaan, niiden suorituspaikan katsotaan olevan sen jäsenvaltion alueella, joka on antanut hankkijalle sen arvonlisäverotunnisteen, jolla palvelut on suoritettu tälle.

54 artikla

Toisen nimissä ja lukuun toimivan välittäjän toimiessa välittäjänä tavaroiden yhteisökuljetuspalvelun liitännäispalvelujen suorituksessa, palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa liitännäispalvelu tosiasiaassa suoritetaan.

Jos välittäjän välittämien palvelujen hankkijalla on arvonlisäverotunniste muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka alueella liitännäispalvelu tosiasiaassa suoritetaan, välittäjän välittämien palvelujen suorituspaikan katsotaan kuitenkin olevan sen jäsenvaltion alueella, joka on antanut suorituksen hankkijalle arvonlisäverotunnisteen, jolla palvelu on suoritettu tälle.

55 artikla

Poiketen siitä, mitä 52 artiklan c alakohdassa säädetään, jos irtaimen aineellisen omaisuuden arvioinnin tai kyseiseen omaisuuden kohdistuvan työsuorituksen hankkijoilla on arvonlisäverotunniste muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka alueella nämä palvelut tosiasiaassa suoritetaan, näiden palvelujen suorituspaikan katsotaan olevan sen jäsenvaltion alueella, joka on antanut hankkijalle arvonlisäverotunnisteen, jolla palvelut on suoritettu tälle.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu poikkeus koskee ainoastaan tapauksia, joissa tavarat lähetetään tai kuljetetaan pois siitä jäsenvaltiosta, jossa palvelu on tosiasiaassa suoritettu.

5 alajakso**Erinäiset palvelut***56 artikla*

1. Jäljempänä lueteltujen palvelujen suorituspaikka on paikka, jossa hankkijalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle palvelu on suoritettu, taikka näiden puuttuessa hankkijan kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka, jos palvelut suoritetaan yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneille hankkijoille tai yhteisöön, mutta muuhun kuin suorittajan kotimaahan sijoittautuneille verovelvollisille:

- a) tekijänoikeuksien, patenttien, lisenssien, tavaramerkkien ja vastaavien oikeuksien siirrot tai käyttö lupien myöntäminen;
- b) mainos- ja ilmoituspalvelut;

- c) konsulttien, insinöörien, tutkimuslaitosten, asianajajien tai tilintarkastajien ja kirjanpitäjien suoritukset ja muut vastaavat suoritukset, sekä automaattinen tietojenkäsittely ja tiedon luovutus;
- d) velvoite olla kokonaan tai osittain harjoittamatta liiketoimintaa tai olla käyttämättä tässä kohdassa tarkoitettua oikeutta;
- e) pankki-, rahoitus- ja vakuutustoiminta, mukaan lukien jälleenvakuutus, mutta lukuun ottamatta tallelokerovuokrausta;
- f) henkilöstön asettaminen käytettäväksi;
- g) irtaimen aineellisen omaisuuden vuokraus, lukuun ottamatta kaikkia kulkuneuvoja;
- h) pääsyn tarjoaminen maakaasun ja sähkön siirtojärjestelmiin sekä niissä tapahtuva kuljetus tai siirto sekä muiden mainittuihin toimiin suoraan liittyvien palvelujen tarjoaminen;
- i) televiestintäpalvelut;
- j) radio- ja televisiolähetyspalvelut;
- k) sähköiset palvelut, erityisesti liitteessä II tarkoitettut palvelut;
- l) sellaisten välittäjien suorittamat palvelut, jotka toimivat toisen nimissä ja lukuun hankkiessaan tai toimittaessaan tässä kohdassa tarkoitettuja palveluja.

2. Jos palvelujen suorittaja ja hankkija ovat yhteydessä toisiinsa sähköpostitse, tämä ei sinänsä merkitse, että suoritettava palvelu on 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettu sähköinen palvelu.

3. Edellä 1 kohdan j ja k alakohdan sekä 2 kohdan säännöksiä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2006 saakka.

57 artikla

1. Palvelujen suorituspaikka 56 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta, joita verovelvollinen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palveluja suoritetaan, on yhteisön ulkopuolella, taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, verovelvollisen kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on yhteisön ulkopuolella, suorittaa muille kuin verovelvollisille henkilöille, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon taikka joiden kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on jäsenvaltiossa, on paikka, johon muu kuin verovelvollinen henkilö on sijoittautunut taikka jossa tällä on kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka.

2. Edellä 1 kohdan säännöksiä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2006 saakka.

6 alajakso**Tosiasiallisen käytön ja hyödyntämisen
määrittäminen****58 artikla**

Kaksinkertaisen verotuksen, verottamatta jättämisen tai kilpailun vääristymisen estämiseksi jäsenvaltiot voivat 56 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen suorittamisen ja kulkuneuvojen vuokrauksen osalta pitää:

- a) kaikkia niiden alueella sijaitsevia näiden palvelujen suorituspaikkoja tai tiettyjä niistä yhteisön ulkopuolella sijaitsevia, jos tosiasiallinen käyttö ja hyödyntäminen tapahtuu yhteisön ulkopuolella;
- b) yhteisön ulkopuolella sijaitsevia näiden palvelujen suorituspaikkoja tai tiettyjä niistä jäsenvaltioiden alueella sijaitsevia, jos tosiasiallinen käyttö ja hyödyntäminen tapahtuu niiden alueella.

Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta 56 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettuihin palveluihin, jos kyseiset palvelut suoritetaan muille kuin verovelvollisille henkilöille.

59 artikla

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava 58 artiklan b alakohdtaa televiestintäpalveluihin, joita verovelvollinen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palvelu suoritetaan, on yhteisön ulkopuolella taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, verovelvollisen kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on yhteisön ulkopuolella, suorittaa muille kuin verovelvollisille henkilöille, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon taikka joiden kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava 58 artiklan b alakohdtaa 31 päivään joulukuuta 2006 saakka 56 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettuihin radio- ja televisiolähetyspalveluihin, joita verovelvollinen, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palvelu suoritetaan, on yhteisön ulkopuolella taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, verovelvollisen kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on yhteisön ulkopuolella, suorittaa muille kuin verovelvollisille henkilöille, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon taikka joiden kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on jäsenvaltiossa.

4 LUKU**Tavaroiden maahantuontipaikka****60 artikla**

Tavaroiden maahantuonti tapahtuu siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella tavara on saapuessaan yhteisöön.

61 artikla

Poiketen siitä, mitä 60 artiklassa säädetään, silloin kun tavara, joka ei ole vapaassa liikkeessä, asetetaan sen yhteisöön saapumisen jälkeen johonkin 156 artiklassa tarkoitettuun

menettelyyn tai tilanteeseen, kokonaan tuontitulleista vapautettuun väliaikaisen maahantuonnin menettelyyn tai ulkoiseen passitusmenettelyyn, kyseisen tavarahan maahantuonti tapahtuu siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella näitä menettelyjä tai tilanteita lakataan soveltamasta tavarahan.

Samoin jos vapaassa liikkeessä oleva tavara sen yhteisön alueelle saapumisen jälkeen asetetaan johonkin 276 ja 277 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn tai tilanteeseen, tämän tavarahan maahantuonti tapahtuu siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella näitä menettelyjä tai tilanteita lakataan soveltamasta tavarahan.

VI OSASTO**VEROTETTAVA TAPAHTUMA JA VEROSAATAVAN
SYNTYMINEN****1 LUKU****Yleiset säännökset****62 artikla**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'verotettavalla tapahtumalla' tapahtumaa, jonka johdosta verosaatavan syntymiselle välttämättömät oikeudelliset edellytykset täyttyvät;
- 2) 'verosaatavan syntymisellä' veroviranomaisille lain nojalla tietystä hetkestä alkaen syntyvää oikeutta vaatia veronmaksuvelvolliselta veron maksamista, vaikkakin maksua voitaisiin lykätä.

2 LUKU**Tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset****63 artikla**

Verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy, kun tavara luovutetaan tai palvelu suoritetaan.

64 artikla

1. Jos tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin liittyy peräkkäisiä tilityksiä tai maksuja, tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, lukuun ottamatta 14 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tavaroiden luovutuksia, joissa on kyse tavarahan vuokrauksesta määräajaksi tai myynnistä osamaksulla, katsotaan loppuunsaatetuksi sen ajanjakson päätyttyä, jota tilitykset tai maksut koskevat.

2. Jäsenvaltiot voivat tietyissä tapauksissa säätää, että tietyn ajanjakson aikana jatkuvana suorituksena tapahtuva tavaroiden luovuttaminen tai palvelujen suorittaminen katsotaan loppuunsaatetuksi vähintään yhden vuoden välein.

65 artikla

Jos ennen tavaroiden luovutusta tai palvelujen suoritusta maksetaan ennakkomaksu, verosaatava syntyy vastaanotetun määrän osalta sillä hetkellä, jolloin maksu otetaan vastaan.

66 artikla

Poiketen siitä, mitä 63, 64 ja 65 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että verosaatava syntyy tiettyjen liiketoimien tai tiettyjen verovelvollisten luokkien osalta seuraavasti:

- a) viimeistään laskun laatimishetkellä;
- b) viimeistään maksun vastaanottamishetkellä;
- c) jos laskua ei laadita tai jos se laaditaan myöhemmin, määrätyn ajan kuluessa verotettavan tapahtuman toteutumishetkestä.

67 artikla

1. Jos muuhun kuin lähetyksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltioon lähetetyt tai kuljetetut tavarat luovutetaan 138 artiklassa säädetyn edellytyksin arvonlisäverosta vapautettuina tai jos verovelvollinen siirtää tavarat arvonlisäverosta vapautettuina toiseen jäsenvaltioon yrityksensä tarpeita varten, verosaatava syntyy verotettavan tapahtuman toteutumiskuukautta seuraavan kuukauden 15 päivänä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, verosaatava syntyy 220 artiklassa tarkoitetun laskun laatimishetkellä, jos tämä lasku on laadittu verotettavan tapahtuman toteutumiskuukautta seuraavan kuukauden 15 päivään mennessä.

3 LUKU

Tavaroiden yhteisöhankeinnat

68 artikla

Verotettava tapahtuma toteutuu sinä hetkenä, jona tavaroiden yhteisöhankeinta suoritetaan.

Tavaroiden yhteisöhankeinta on katsottava suoritetuksi sinä hetkenä, jona vastaavien tavaroiden luovutus saman jäsenvaltion alueella katsotaan suoritetuksi.

69 artikla

1. Verosaatava tavaroiden yhteisöhankeinnosta syntyy verotettavan tapahtuman toteutumiskuukautta seuraavan kuukauden 15 päivänä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, verosaatava syntyy 220 artiklassa tarkoitetun laskun laatimishetkellä, jos tämä lasku on laadittu verotettavan tapahtuman toteutumiskuukautta seuraavan kuukauden 15 päivään mennessä.

4 LUKU

Tavaroiden maahantuonti

70 artikla

Verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy sillä hetkellä, jona tavaroiden maahantuonti tapahtuu.

71 artikla

1. Jos tavara sen saavuttua yhteisöön asetetaan johonkin 156, 276 ja 277 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn tai tilanteeseen tai tuontitulleista vapautettuun väliaikaisen maahantuonnin menettelyyn tai ulkoiseen passitusmenettelyyn, verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy vasta, kun tavarahan lakataan soveltamasta tätä menettelyä tai tilannetta.

Jos maahantuoduista tavaroista on kannettava yhteisen politiikan mukaisia tulleeja, maatalousmaksuja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja, verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy kuitenkin silloin, kun nämä tullit tai maksut aiheuttava tapahtuma toteutuu ja maksusaatava syntyy.

2. Jos maahantuoduista tavaroista ei kanneta mitään 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista tulleeista tai maksuista, jäsenvaltioiden on verotettavan tapahtuman ja verosaatavan syntymishetken osalta sovellettava voimassa olevia tullisäännöksiä.

VII OSASTO

VERON PERUSTE

1 LUKU

Määritelmä

72 artikla

Tässä direktiivissä 'käyvällä markkina-arvolla' tarkoitetaan sitä täyttä määrää, jonka asiakas siinä vaihdannan vaiheessa, jossa tavarat luovutetaan tai palvelut suoritetaan, joutuisi kyseiset tavarat tai palvelut tuolloin saadakseen vapaan kilpailun vallitessa maksamaan riippumattomalle luovuttajalle tai suorittajalle sen jäsenvaltion alueella, jossa liiketoimi on veronalainen.

Jos vertailukelpoista tavaroiden luovutusta tai palvelujen suoritusta ei voida määrittää, 'käyvällä markkina-arvolla' tarkoitetaan seuraavaa:

- 1) tavaroiden osalta määrää, joka on vähintään näiden tai samanlaisten tavaroiden ostohinnan suuruisen taikka ostohinnan puuttuessa vähintään omakustannushinnan suuruisen määritettynä luovutushetkellä;
- 2) palvelujen osalta määrää, joka on vähintään verovelvolliselle palvelujen suorittamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisen.

2 LUKU

Tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset

73 artikla

Muiden kuin 74–77 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten osalta veron peruste käsittää kaiken sen, mikä muodostaa luovuttajan tai suorittajan näistä liiketoimista hankkijalta tai kolmannelta saaman tai saatavan

vastikkeen, mukaan lukien näiden liiketoimien hintaan suoraan liittyvät tuet.

74 artikla

Kun verovelvollinen 16 ja 18 artiklassa tarkoitetulla tavalla ottaa tai luovuttaa tavarain taikka käyttää tavaraa, joka kuuluu yrityksen liikeomaisuuteen, tai kun verovelvollinen tai tämän oikeudenomistajat pitävät tavaroita hallussaan verovelvollisen lopettaessa verollisen liiketoimintansa, veron peruste on näiden tai samankaltaisten tavaroiden ostohinta taikka ostohinnan puuttuessa näiden liiketoimien suoritushetkellä määritetty omakustannushinta.

75 artikla

Sellaisten 26 artiklassa tarkoitettujen palvelujen suoritusten osalta, joissa yrityksen liikeomaisuuteen kuuluvaa tavaraa käytetään yksityisiin tarpeisiin tai palvelu suoritetaan vastikkeetomasti, veron peruste on verovelvolliselle palvelujen suorituksesta aiheutuvien kustannusten määrä.

76 artikla

Tavaroiden siirrosta toiseen jäsenvaltioon muodostuvien luovutusten veron peruste on näiden tai samankaltaisten tavaroiden ostohinta taikka ostohinnan puuttuessa näiden tavaroiden siirtohetkellä määritetty omakustannushinta.

77 artikla

Verovelvollisen yrityksensä tarpeita varten suorittamien 27 artiklassa tarkoitettujen palvelujen suoritusten veron peruste on kyseisen liiketoimen käypä markkina-arvo.

78 artikla

Veron perusteeseen on sisällytettävä seuraavat erät:

- a) verot, tullit, tuontimaksut ja muut maksut, lukuun ottamatta itse arvonlisäveroa;
- b) sivukustannukset, kuten luovuttajan hankkijalta veloittamat provisio-, pakkaus-, kuljetus- ja vakuutus- ja vakuutus- ja vakuutus-

Sovellettaessa ensimmäisen kohdan b alakohtaa jäsenvaltiot voivat pitää sivukustannuksina erilliseen sopimukseen perustuvia kustannuksia.

79 artikla

Veron perusteeseen ei sisällytetä seuraavia eriä:

- a) kassa-alennuksina aikaistetusta maksusta annettavia hinnanalennuksia;
- b) sellaisia hankkijalle myönnettyjä hinnanalennuksia tai hyvityksiä hinnasta, jotka toteutuvat sinä hetkenä, jona liiketoimi suoritetaan;
- c) verovelvollisen hankkijalta saamia eriä, jotka ovat jälkimmäisen nimissä ja lukuun kertyneiden kustannusten

korvausta ja jotka verovelvollisen kirjanpidossa käsitellään läpikulkuerinä.

Verovelvollisen on osoitettava ensimmäisen kohdan c alakohdassa tarkoitettujen kustannusten todellinen määrä, eikä verovelvollinen saa vähentää niihin mahdollisesti sisältyvää arvonlisäveron määrää.

80 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat veropetosten tai veronkierron estämiseksi toteuttaa toimenpiteitä varmistaakseen, että sellaisten tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten osalta, joihin liittyy jäsenvaltion määrittelemiä perhe- tai muita läheisiä henkilökoh- taista suhteita taikka johto-, omistus-, jäsenyys-, rahoitus- tai oikeussuhteita, veron perusteena käytetään käypää markkina- arvoa missä tahansa seuraavista tapauksista:

- a) vastike on käypää markkina-arvoa alhaisempi ja luovutuksen tai suorituksen vastaanottajalla ei ole 167–171 ja 173–177 artiklan mukaan täyttää vähennysoikeutta;
- b) vastike on käypää markkina-arvoa alhaisempi ja luovuttajalla tai suorittajalla ei ole 167–171 ja 173–177 artiklan mukaan täyttää vähennysoikeutta ja luovutus tai suoritus on vapautettu verosta 132, 135, 136, 371, 375, 376 tai 377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan tai 379 artiklan 2 kohdan taikka 380–390 artiklan mukaisesti;
- c) vastike on käypää markkina-arvoa korkeampi ja luovuttajalla tai suorittajalla ei ole 167–171 tai 173–177 artiklan mukaan täyttää vähennysoikeutta.

Oikeussuhteisiin voivat ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa kuulua myös työnantajan ja työntekijän taikka työnantajan ja työntekijän perheen tai muiden tähän läheisessä yhteydessä olevien henkilöiden väliset suhteet.

2. Käyttäessään 1 kohdassa säädettyä mahdollisuutta jäsenvaltiot voivat määritellä ne tavaroiden luovuttajien, palvelujen suorittajien tai vastaanottajien luokat, joihin toimenpiteitä sovelletaan.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvonlisäverokomitealle 1 kohdan säännösten nojalla hyväksytyt kansalliseen lainsäädäntöön kuuluvat toimenpiteet sikäli kuin ne eivät ole toimenpiteitä, joihin neuvosto on direktiivin 77/388/ETY 27 artiklan 1–4 kohdan mukaisesti antanut luvan ennen 13 päivää elokuuta 2006 ja joiden soveltamista jatketaan tämän artiklan 1 kohdan nojalla.

81 artikla

Jäsenvaltiot, jotka eivät 1 päivänä tammikuuta 1993 käyttäneet 98 artiklan mukaista mahdollisuutta soveltaa alennettua verokantaa, voivat käyttäessään 89 artiklassa säädettyä mahdollisuutta säätää, että 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa taidesineiden luovutuksissa veron peruste on yhtä suuri kuin 73, 74, 76, 78 ja 79 artiklan mukaisesti vahvistetun määrän murto-osa.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu murto-osa vahvistetaan siten, että näin maksettava arvonlisävero on vähintään 5 prosenttia 73, 74, 76, 78 ja 79 artiklan mukaisesti vahvistetusta määrästä.

82 artikla

Jäsenvaltiot voivat säätää, että veron perusteeseen sisältyy tavaroiden luovutuksen ja palvelujen suorituksen osalta sellaisen 346 artiklassa tarkoitetun verosta vapautetun sijoituskullan arvo, jonka asiakas on toimittanut työstettäväksi ja joka tämän seurauksena menettää arvonlisäverosta vapautetun sijoituskullan asemansa tällaisia tavaroita luovutettaessa tai palveluja suoritettaessa. Arvona on käytettävä käypää markkina-arvoa, joka sijoituskullalla on ajankohtana, jona tällaisia tavaroita luovutetaan tai palveluja suoritetaan.

3 LUKU

Tavaroiden yhteisöhankinnat

83 artikla

Tavaroiden yhteisöhankintojen veron peruste muodostuu samoista eristä kuin jäsenvaltion alueella suoritettujen samojen tavaroiden luovutuksen veron peruste 1 luvun mukaan muodostuu. Erityisesti 21 ja 22 artiklassa tarkoitettuihin tavaroiden yhteisöhankintoihin rinnastettavien liiketoimien veron peruste on näiden tai samankaltaisten tavaroiden ostohinta taikka ostohinnan puuttuessa näiden liiketoimien suoritushetkellä määritetty omakustannushinta.

84 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että valmisteverot, jotka valmisteveron alaisen tuotteen yhteisöhankinnan tekvän henkilön on maksettava tai jotka tämä on maksanut, sisällytetään veron perusteeseen 78 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti.

2. Jos hankkijalle tavaroiden yhteisöhankinnan suorittamishetken jälkeen palautetaan tavaroiden lähtöksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa maksettu valmistevero, veron perustetta on vastaavasti alennettava siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella tavaroiden yhteisöhankinta suoritettiin.

4 LUKU

Tavaroiden maahantuonti

85 artikla

Tavaroiden maahantuonnin veron peruste on voimassa olevissa yhteisön säännöksissä määritelty tullausarvo.

86 artikla

1. Veron perusteeseen on sisällytettävä seuraavat erät, jollei niitä ole ennestään siihen sisällytetty:

- a) tuontijäsenvaltion ulkopuolella kannettavat sekä maahantuonnin perusteella kannettavat verot, tullit, tuontimaksut ja muut maksut, lukuun ottamatta kannettavaa arvonlisäveroa;
- b) sivukustannukset, kuten provisio-, pakkaus-, kuljetus- ja vakuutuskulut tavaroiden tuontijäsenvaltion alueella sijaitsevaan ensimmäiseen määräraikkaan saakka, sekä kustannukset, jotka aiheutuvat kuljetuksesta toiseen yhteisössä sijaitsevaan määräraikkaan, jos tämä paikka on tiedossa silloin, kun verotettava tapahtuma toteutuu.

2. 'Ensimmäisellä määräraikalla' tarkoitetaan 1 kohdan b alakohtaa sovellettaessa paikkaa, joka mainitaan rahtikirjassa tai muussa kuljetusasiakirjassa, jolla tavarat tuodaan tuontijäsenvaltioon. Tällaisen maininnan puuttuessa ensimmäisenä määräraikkana pidetään paikkaa, jossa kuorma ensimmäisen kerran puretaan tuontijäsenvaltiossa.

87 artikla

Veron perusteeseen ei sisällytetä seuraavia eriä:

- a) kassa-alennuksina aikaistetusta maksusta annettavia hinnanalennuksia;
- b) sellaisia hankkijalle myönnettyjä hinnanalennuksia tai hyvityksiä hinnasta, jotka toteutuvat sinä hetkenä, jolloin maahantuonti tapahtuu.

88 artikla

Kun tavarat on viety maasta väliaikaisesti yhteisön ulkopuolelle ja ne uudelleen maahantuodaan yhteisöön sen jälkeen, kun niitä on yhteisön ulkopuolella korjattu, valmistettu, sovitettu, koottu tai käsitelty, jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että näiden tavaroiden arvonlisäverokohtelu on sama, jota olisi sovellettu kyseisiin tavariin, jos mainitut työt olisi suoritettu niiden alueella.

89 artikla

Jäsenvaltiot, jotka eivät 1 päivänä tammikuuta 1993 käyttäneet 98 artiklan mukaista mahdollisuutta soveltaa alennettua verokantaa, voivat säätää, että 311 artiklan 1 kohdan 2, 3 ja 4 alakohdassa määriteltyjen taide-, keräily- tai antiikkiesineiden tuonnissa veron peruste on yhtä suuri kuin 85, 86 ja 87 artiklan mukaisesti vahvistetun määrän murto-osa.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu murto-osa vahvistetaan siten, että näin tuonnista maksettava arvonlisävero on vähintään 5 prosenttia 85, 86 ja 87 artiklan mukaisesti vahvistetusta määrästä.

5 LUKU

Erinäiset säännökset

90 artikla

1. Sopimuksen mitätöimisen, peruuttamisen tai purkamisen taikka kauppahinnan maksamisen täyden tai osittaisen laiminlyönnin tai liiketoimen suorittamisen jälkeen myönnettävän hinnanalennuksen johdosta veron perustetta on vastaavasti alennettava jäsenvaltioiden vahvistamin edellytyksin.

2. Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta 1 kohtaa, jos maksu laiminlyödään kokonaan tai osittain.

91 artikla

1. Jos maahantuonnin veron perusteen määrittämiseksi tarpeelliset erät ilmoitetaan muun kuin sen jäsenvaltion valuuttana, jossa arvon määrittäminen suoritetaan, muuntokurssi on määritettävä tullausarvon laskemisesta voimassa olevien yhteisön säännösten mukaisesti.

2. Jos muun liiketoimen kuin tavarahan maahantuonnin veron perusteen määrittämiseksi tarpeelliset erät ilmoitetaan muuna kuin sen jäsenvaltion valuuttana, jossa arvon määrittäminen suoritetaan, sovellettava muuntokurssi on verosaatavan syntymishetkellä viimeisin kyseisen jäsenvaltion edustavimmilla valuuttamarkkinoilla rekisteröity myyntikurssi tai kurssi, joka määritetään näiden markkinoiden perusteella, tämän jäsenvaltion vahvistamia yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin tiettyjen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen liiketoimien tai tiettyjen verovelvollisten ryhmien osalta edelleen soveltaa tullausarvon laskemisesta voimassa olevien yhteisön säännösten mukaisesti määritettyä muuntokurssia.

92 artikla

Jäsenvaltiot voivat palautettavan pakkausmateriaalin kustannusten osalta soveltaa jotakin seuraavista säännöksistä:

- a) jättää ne veron perusteen ulkopuolelle ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet veron perusteen tarkistamiseksi, jollei pakkausmateriaalia palauteta;
- b) sisällyttää ne veron perusteeseen ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet veron perusteen tarkistamiseksi, jos pakkausmateriaali tosiasiallisesti palautetaan.

VIII OSASTO

VEROKANNAT

1 LUKU

Verokantojen soveltaminen

93 artikla

Verollisiin liiketoimiin on sovellettava sitä verokantaa, joka on voimassa verotettavan tapahtuman toteutuessa.

Seuraavissa tapauksissa sovellettava verokanta on kuitenkin verokanta, joka on voimassa verosaatavan syntymishetkellä:

- a) 65 ja 66 artiklassa säädetty tapaukset;
- b) tavaroiden yhteisöhankinnat;
- c) 71 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden maahantuonti.

94 artikla

1. Tavaroiden yhteisöhankintoihin on sovellettava samaa verokantaa, jota sovelletaan jäsenvaltion alueella tapahtuviin saman tavarahan luovutuksiin.

2. Jollei 103 artiklan 1 kohdassa säädetystä mahdollisuudesta soveltaa taide-, keräily- tai antiikkiesineiden tuonnissa alennettua verokantaa muuta johdu, tavaroiden maahantuontiin on sovellettava samaa verokantaa, jota sovelletaan jäsenvaltion alueella tapahtuviin saman tavarahan luovutuksiin.

95 artikla

Jäsenvaltiot voivat verokannan muuttuessa toteuttaa 65 ja 66 artiklassa säädettyissä tapauksissa tarkistuksia ottaakseen huomioon tavarahan luovutuksen tai palvelun suorituksen hetkellä sovellettavan verokannan.

Jäsenvaltiot voivat myös toteuttaa tarvittavat siirtymätoimenpiteet.

2 LUKU

Verokantojen rakenne ja tasot**1 jakso****Yleinen verokanta**

96 artikla

Jäsenvaltioiden on sovellettava yleistä arvonlisäverokantaa, joka kunkin jäsenvaltion on vahvistettava prosenttiosuudeksi veron perusteesta, ja sen on oltava sama sekä tavaroiden luovutuksille että palvelujen suorituksille.

97 artikla

1. Yleisen verokannan on oltava 1 päivästä tammikuuta 2006 31 päivään joulukuuta 2010 vähintään 15 prosenttia.

2. Neuvosto päättää 31 päivän joulukuuta 2010 jälkeen sovellettavan yleisen verokannan tasosta perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti.

2 jakso**Alennetut verokannat**

98 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat soveltaa joko yhtä tai kahta alennettua verokantaa.

2. Alennettuja verokantoja saa soveltaa ainoastaan liitteessä III tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvien tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin.

Alennettuja verokantoja ei saa soveltaa 56 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettuihin palveluihin.

3. Jäsenvaltiot voivat soveltaessaan 1 kohdassa säädettyjä alennettuja verokantoja tavararyhmiin käyttää yhdistettyä nimikkeistöä määrittääkseen kyseisen ryhmän täsmällisesti.

99 artikla

1. Alennetut verokannat on vahvistettava vähintään 5 prosentin suuruisiksi prosenttiosuudeksi veron perusteesta.

2. Jokainen alennettu verokanta on vahvistettava siten, että tämän kannan soveltamisen tuloksena oleva arvonlisäveron määrä tavallisesti mahdollistaa 167–171 ja 173–177 artiklan mukaan vähennyskelpoisen veron määrän vähentämisen kokonaisuudessaan.

100 artikla

Komission kertomuksen perusteella neuvosto tarkastelee vuodesta 1994 alkaen kahden vuoden välein alennettujen verokantojen soveltamisalaa.

Neuvosto voi päättää perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti liitteessä III olevan tavaroiden ja palvelujen luettelon muuttamisesta.

101 artikla

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2007 riippumattoman taloudellisen mietintäryhmän selvitykseen perustuvan yleisarvioinnin paikallisesti tarjottaviin palveluihin, muun muassa ravintolapalveluihin, sovellettujen alennettujen verokantojen vaikutuksista erityisesti työpaikkojen lisäyksen, talouskasvun ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.

3 jakso

Erityiset säännökset

102 artikla

Jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa maakaasun, sähkön tai kaukolämmön luovutuksiin, jos tämä ei aiheuta kilpailun vääristymisen vaaraa.

Jäsenvaltion, joka aikoo ensimmäisen kohdan nojalla soveltaa alennettua verokantaa, on ilmoitettava asiasta komissiolle ennakolta. Komissio ilmaisee kantansa, onko vaara kilpailun vääristymiselle olemassa. Jos komissio ei ole ilmaissut kantaansa kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta, kilpailun vääristymisen vaaraa ei katsota olevan.

103 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat säätää, että alennettua verokantaa tai jotakin niiden 98 ja 99 artiklan mukaisesti soveltamaa alennettua

verokantaa sovelletaan myös 311 artiklan 1 kohdan 2, 3 ja 4 alakohdassa määriteltyjen taide-, keräily- tai antiikkiesineiden maahantuontiin.

2. Käyttäessään 1 kohdassa säädettyä mahdollisuutta jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa myös seuraaviin luovutuksiin:

- tekijän tai hänen oikeudenomistajiensa suorittamat taide-esineiden luovutukset;
- taide-esineiden luovutukset, jotka muu verovelvollinen kuin verovelvollinen jälleenmyyjä satunnaisesti suorittaa, kun tämä verovelvollinen on itse maahantuonut taide-esineet tai kun tekijä tai tämän oikeudenomistaja on luovuttanut ne verovelvolliselle tai kun ne ovat oikeuttaneet verovelvollisen täyteen arvonlisäveron vähennykseen.

104 artikla

Itävalta saa soveltaa Jungholtzin ja Mittelbergin (Kleines Walsertal) kunnissa toista yleistä verokantaa, joka on alempi kuin muualla Itävallassa sovellettava vastaava verokanta, mutta kuitenkin vähintään 15 prosenttia.

105 artikla

Portugali saa soveltaa Azorien ja Madeiran itsehallintoalueilla suoritettuihin liiketoimiin sekä näille alueille tapahtuvaan suoraan maahantuontiin alempia verokantoja kuin mantereella sovelletaan.

3 LUKU

Tiettyihin työvoimavaltaisiin palveluihin sovellettavat väliaikaiset säännökset

106 artikla

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan soveltaa 98 artiklassa säädettyjä alennettuja verokantoja liitteessä IV lueteltuihin palveluihin 31 päivään joulukuuta 2010 saakka.

Alennettuja verokantoja voidaan soveltaa enintään kahteen liitteessä IV lueteltujen palvelujen ryhmään.

Jäsenvaltio voi poikkeustapauksessa saada luvan soveltaa alennettua verokantaa kolmeen edellä mainittuun palvelujen ryhmään.

107 artikla

Edellä 106 artiklassa tarkoitettujen palvelujen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- niiden on oltava työvoimavaltaisia;
- niitä on tarjottava laajalti suoraan lopullisille kuluttajille;

- c) niiden on oltava pääasiassa paikallisia eivätkä ne saa aiheuttaa kilpailun vääristymiä.

Lisäksi verokannan alentamisesta aiheutuvan hinnanalennuksen sekä odotettavissa olevan kysynnän ja työllisyyden kasvun välillä on oltava kiinteä yhteys. Alennetun verokannan soveltaminen ei saa vaarantaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

108 artikla

Jäsenvaltion, joka haluaa soveltaa ensimmäisen kerran 31 päivän joulukuuta 2005 jälkeen alennettua verokantaa yhteen tai useampaan 106 artiklassa tarkoitettuun palveluun tämän artiklan nojalla, on ilmoitettava siitä komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2006. Jäsenvaltion on toimitettava komissiolle ennen tätä päivämäärää kaikki oleelliset tiedot uusista toimenpiteistä, jotka se haluaa ottaa käyttöön, ja erityisesti seuraavat tiedot:

- toimenpiteen soveltamisala ja yksityiskohtainen kuvaus kyseisistä palveluista;
- tiedot, joista käy ilmi, että 107 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät;
- tiedot, joista käy ilmi suunnitellun toimenpiteen talous-arviovaikutukset.

4 LUKU

Lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka sovellettavat erityiset säännökset

109 artikla

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan, kunnes 402 artiklassa tarkoitettu lopullinen järjestelmä otetaan käyttöön.

110 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1991 myönsivät vapautuksia, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus, tai sovelsivat 99 artiklassa vahvistettua vähimmäisverokantaa alhaisempia alennettuja verokantoja, voivat jatkaa niiden soveltamista.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen vapautusten ja alennettujen verokantojen on oltava yhteisön lainsäädännön mukaisia ja niiden käyttöönoton perusteena on oltava tarkasti määritellyt yhteiskunnalliset syyt ja loppukuluttajien etu.

111 artikla

Edellä 110 artiklan toisessa kohdassa säädettyin edellytyksin vapautuksia, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus, voidaan edelleen soveltaa seuraavissa tapauksissa:

- Suomi tilausten perusteella tapahtuviin sanomalehti- ja aikakauslehtien luovutuksiin sekä yleishyödyllisten yhteisöjen jäsenille jaettavien julkaisujen painamiseen;
- Ruotsi sanomalehtien luovutuksiin, mukaan lukien näkövammaisten radiossa lähetetyt ja kaseteille tallennetut sanomalehdet, sairaaloille toimitettaviin lääkkeisiin tai reseptilääkkeisiin sekä voittoa tuottamattomien järjestöjen säännöllisten julkaisujen tuotantoon ja niihin liittyviin palveluihin.

112 artikla

Jos 110 artiklan säännökset vääristävät kilpailua Irlannissa lämmitykseen ja valaistukseen tarkoitettujen energiatuotteiden luovutusten osalta, komissio voi nimenomaisesti hakemuksesta antaa Irlannille luvan soveltaa alennettua verokantaa näihin luovutuksiin 98 ja 99 artiklan mukaisesti.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettussa tapauksessa Irlannin on esitettävä komissiolle hakemus, johon on liitettävä kaikki tarpeelliset tiedot. Jos komissio ei ole ilmaissut kantaansa kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, Irlannin katsotaan saaneen luvan soveltaa ehdotettuja alennettuja verokantoja.

113 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1991 yhteisön lainsäädännön mukaisesti myönsivät vapautuksia, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus, tai jotka sovelsivat 99 artiklassa vahvistettua vähimmäisverokantaa alhaisempia alennettuja verokantoja muihin kuin liitteessä III tarkoitettuihin tavaroihin ja palveluihin, voivat soveltaa alennettua verokantaa tai jompaakumpaa 98 artiklassa tarkoitettua alennettua verokantaa tällaisten tavaroiden luovutuksiin tai tällaisten palvelujen suorituksiin.

114 artikla

1. Jäsenvaltiot, jotka olivat 1 päivänä tammikuuta 1993 velvollisia korottamaan 1 päivänä tammikuuta 1991 voimassa ollutta yleistä verokantaansa enemmän kuin 2 prosenttia, voivat soveltaa 99 artiklassa säädettyä vähimmäisverokantaa alhaisempaa alennettua verokantaa liitteessä III tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvien tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin.

Lisäksi ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen jäsenvaltiot voivat soveltaa tällaista verokantaa ravintolapalveluihin, lastenvaatteisiin ja -jalkineisiin sekä majoitustoimintaan.

2. Jäsenvaltiot eivät saa 1 kohdan nojalla ottaa käyttöön vapautuksia, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus.

115 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1991 sovelsivat alennettua verokantaa ravintolapalveluihin, lastenvaatteisiin ja -jalkineisiin sekä majoitustoimintaan, voivat jatkaa tällaisen verokannan soveltamista näiden tavaroiden luovutuksiin tai palvelujen suorituksiin.

116 artikla

Portugali saa soveltaa jompaakumpaa 98 artiklassa säädettyä alennettua verokantaa ravintolapalveluihin, jos tämä verokanta on vähintään 12 prosenttia.

117 artikla

1. Sovellettaessa 115 artiklaa Itävalta saa edelleen soveltaa alennettua verokantaa ravintolapalveluihin.

2. Itävalta saa soveltaa jompaakumpaa 98 artiklassa säädettyä alennettua verokantaa asumiskäyttöön tarkoitettua kiinteän omaisuuden vuokraukseen, jos tämä verokanta on vähintään 10 prosenttia.

118 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1991 sovelsivat alennettua verokantaa muiden kuin liitteessä III tarkoitettujen tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin, voivat soveltaa alennettua verokantaa tai jompaakumpaa 98 artiklassa tarkoitettua alennettua verokantaa näihin luovutuksiin tai suorituksiin, jos tämä verokanta on vähintään 12 prosenttia.

Ensimmäisen kohdan säännöstä ei sovelleta 311 artiklan 1 kohdan 1–4 alakohdassa määriteltyjen käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- tai antiikkiesineiden luovutuksiin, joista on 312 – 325 artiklassa säädetyn voittomarginaalijärjestelmän tai julkisen huutokaupan erityisjärjestelmän mukaisesti suoritettava arvonlisävero.

119 artikla

Sovellettaessa 118 artiklaa Itävalta saa soveltaa alennettua verokantaa viljelijätuottajien tiloilla tuottamaan viiniin, jos tämä vero on vähintään 12 prosenttia.

120 artikla

Kreikka voi soveltaa manner-Kreikassa sovellettavia verokantoja enintään 30 prosenttia alhaisempia verokantoja Lesboksen, Khioksen, Samoksen, Dodekanesian ja Kykladien alueilla ja Thassoksen, Pohjois-Sporadien, Samothraken ja Skyroksen saarilla.

121 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1993 pitivät valmistussopimukseen perustuvaa työtä tavaroiden luovutuksena, voivat soveltaa valmistussopimukseen perustuvan työn toimittamiseen samaa verokantaa kuin valmistussopimukseen perustuvan työn tuloksena saatuihin tavaroihin.

Ensimmäistä kohtaa sovellettaessa 'valmistussopimukseen perustuvan työn toimituksella' tarkoitetaan työnsuorittajan asiakkaan tätä tarkoitusta varten työnsuorittajalle luovuttamasta materiaalista tai esineistä valmistamaa tai kokoamaa irtainta omaisuutta, jonka työnsuorittaja toimittaa asiakkaalleen, riippumatta siitä, onko työnsuorittaja hankkinut jonkin osan käytetyistä valmis-tusaineista.

122 artikla

Jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa elävien kasvien ja muiden kukkaviljelyn tuotteiden, mukaan lukien sipulien, juurien ja vastaavien osien, leikkokukkien ja leikkovihreän, sekä polttopuun luovutuksiin.

*5 LUKU****Tilapäiset säännökset****123 artikla*

Tšekki saa jatkaa vähintään 5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 31 päivään joulukuuta 2007 seuraaviin liiketoimiin:

- a) lämpöenergian luovutukseen käytettäväksi kotitalouksien ja sellaisten pienyritysten, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia, lämmityksen ja lämpimän käyttöveden tuottamiseen, lukuun ottamatta lämpöenergian tuottamisen raaka-aineita;

- b) yksityiseen asuntojen rakentamistoimintaan, jota ei harjoiteta osana sosiaalipolitiikkaa, lukuun ottamatta rakennusmateriaaleja.

124 artikla

Viro saa jatkaa 30 päivään kesäkuuta 2007 vähintään 5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista lämmitysenergian luovutukseen luonnollisille henkilöille, talo- ja asuntoyhteisöille, kirkkoille, seurakunnille ja valtion, kuntien tai kaupunkien talousarviosta rahoitettaville laitoksille tai elimille, sekä turpeen, polttoainepuristusten, hiilen ja polttopuun luovutuksiin luonnollisille henkilöille.

125 artikla

1. Kypros saa jatkaa 31 päivään joulukuuta 2007 vapautusta, johon liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus, lääkkeiden ja ihmisten kulutettavaksi tarkoitettujen elintarvikkeiden luovutuksiin lukuun ottamatta jäätelöä, mehujääpuikkoja, jogurttijäätelöä, sorbetia ja vastaavia tuotteita sekä tiettyjä suolaisia tuotteita (perunalastuja, suolatikkuja, naksuja ja vastaavia ihmisten kulutettavaksi käyttövalmiina pakattuja elintarvikkeita).

2. Kypros saa jatkaa vähintään 5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista ravintolapalvelujen suorituksiin 31 päivään joulukuuta 2007 tai 402 artiklassa tarkoitetun lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

126 artikla

Unkari saa jatkaa vähintään 12 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista seuraaviin liiketoimiin:

- a) hiilen, hiilibriketin, koksen, polttopuun ja puuhiilen luovutuksiin sekä kaukolämmityspalveluiden suoritukseen 31 päivään joulukuuta 2007;
- b) ravintolapalveluiden suoritukseen ja samankaltaisissa tiloissa myytävien elintarvikkeiden luovutukseen 31 päivään joulukuuta 2007 tai 402 artiklassa tarkoitetun lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

127 artikla

Malta saa jatkaa 1 päivään tammikuuta 2010 ihmisten kulutettavaksi tarkoitettujen elintarvikkeiden ja lääkkeiden luovutusten vapautusta, johon liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus.

128 artikla

1. Puola saa soveltaa tiettyjen kirjojen ja erikoisalojen aikauslehtien luovutuksiin vapautusta, johon liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus, 31 päivään joulukuuta 2007.

2. Puola saa jatkaa vähintään 7 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista ravintolapalvelujen suorituksiin 31 päivään joulukuuta 2007 tai 402 artiklassa tarkoitetun lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

3. Puola saa jatkaa vähintään 3 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 30 päivään huhtikuuta 2008 liitteessä III olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen elintarvikkeiden luovutuksiin.

4. Puola saa jatkaa vähintään 3 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 30 päivään huhtikuuta 2008 saakka liitteessä III olevassa 11 kohdassa tarkoitettuihin sellaisten tavaroiden luovutuksiin ja sellaisten palvelujen suorituksiin, jotka on tavallisesti tarkoitettu käytettäväksi maataloustuotannossa, lukuun ottamatta tuotantotavaroita kuten koneita tai rakennuksia.

5. Puola saa jatkaa vähintään 7 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 31 päivään joulukuuta 2007 sellaisiin palvelujen suorituksiin, jotka eivät ole osa sosiaalipolitiikkaa, ja jotka kohdistuvat asuntojen rakentamiseen, kunnostamiseen ja muutostöihin, rakennusmateriaaleja lukuun ottamatta, sekä sellaisten asuinrakennusten tai asuinrakennusten osien luovutuksiin, jotka 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla tapahtuvat ennen niiden ensimmäistä käyttöönottoa.

129 artikla

1. Slovenia saa jatkaa vähintään 8,5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista aterioiden valmistukseen 31 päivään joulukuuta 2007 tai 402 artiklassa tarkoitetun lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

2. Slovenia saa jatkaa vähintään 5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista asuinrakennusten rakentamis-, kunnostamis- ja ylläpitotöiden suorituksiin, joita ei toteuteta osana sosiaalipolitiikkaa, lukuun ottamatta rakennusmateriaaleja, 31 päivään joulukuuta 2007.

130 artikla

Slovakia saa jatkaa vähintään 5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista seuraaviin liiketoimiin:

- a) asuntorakentamiseen kohdistuvaan rakennustyön suorittamiseen, jota ei toteuteta osana sosiaalipolitiikkaa, rakennusmateriaaleja lukuun ottamatta, 31 päivään joulukuuta 2007.
- b) lämpöenergian luovutukseen käytettäväksi kotitalouksien ja sellaisten pienyritysten, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia, lämmitykseen ja lämpimän veden tuottamiseen, lukuun ottamatta lämpöenergian tuottamisen raaka-aineita, 31 päivään joulukuuta 2008.

IX OSASTO

VAPAUTUKSET

1 LUKU

Yleiset säännökset

131 artikla

Jäljempänä 2–9 luvussa säädettyjä vapautuksia sovelletaan rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista ja noudattaen jäsenvaltioiden vahvistamia edellytyksiä mainittujen vapautusten oikean ja selkeän soveltamisen varmistamiseksi ja

kaikenlaisten petosten, verojen kiertämisen ja väärinkäytösten estämiseksi.

2 LUKU

Tiettyjen yleishyödyllisten toimintojen vapautukset

132 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) julkisen postilaitoksen palvelujen suoritukset ja niihin liittyvät tavaroiden luovutukset, lukuun ottamatta henkilö- kuljetus- ja televiestintäpalveluja;
- b) julkisyhteisöjen ylläpitämien tai niihin verrattavissa sosiaalisissa olosuhteissa toimivien sairaaloiden, lääkinnällisen hoidon tai diagnostiikan keskusten ja muiden asianmukaisesti hyväksytyjen vastaavanlaisten laitosten harjoittama sairaanhoito, lääkärinhoito sekä niihin läheisesti liittyvät toimet;
- c) lääketieteellisen hoidon antaminen henkilölle asianomaisen jäsenvaltion määrittelemien lääketieteellisten ammattien ja avustavan hoitohenkilöstön ammattien harjoittamisen yhteydessä;
- d) ihmiselinten, -veren ja -maidon luovutukset;
- e) hammasteknikkojen ammatilliset palvelujen suoritukset sekä hammaslääkärin ja hammasteknikkojen suorittamat hammasproteesien luovutukset;
- f) sellaisten riippumattomien yhteenliittymien, joiden toiminta on vapautettu arvonlisäverosta tai jotka eivät ole toiminnastaan arvonlisäverollisia, jäsenilleen suorittamat palvelut, jotka ovat välittömästi tarpeellisia näiden toiminnalle, jos nämä yhteenliittymät vaativat jäseniltään korvaukseksi ainoastaan kunkin osuuden yhteisistä kustannuksista, edellyttäen, että tällainen vapautus ei ole omiaan johtamaan kilpailun vääristymiseen;
- g) sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvät palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, mukaan lukien vanhainkotien, julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisessä jäsenvaltiossa tunnustettujen, sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavien laitosten palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset;
- h) julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisessä jäsenvaltiossa tunnustettujen, sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavien laitosten suorittamat palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, jotka liittyvät läheisesti lasten ja nuorten suojeluun;
- i) lasten ja nuorten opetus, koulu- ja yliopisto-opetus, ammattikoulutus ja ammatillinen uudelleen koulutus sekä niihin suoraan liittyvien palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, joita suorittavat näitä tehtäviä saaneet julkisoikeudelliset laitokset tai muut laitokset, joilla kyseisen jäsenvaltion mukaan on vastaavia päämääriä;
- j) opettajan koulu- tai yliopisto-opetuksen tueksi antamat yksityisopitunnit;

- k) uskonnollisten tai filosofisten laitosten suorittama henkilöstön saattaminen käytettäväksi b, g, h ja i alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin hengellisen avun antamista varten;
- l) poliittisia, ammattijärjestöllisiä, uskonnollisia, isänmaallisia, filosofisia, hyväntekeväisyys- tai kansalaisaatteellisia päämääriä edistävien, voittoa tavoittelemattomien järjestöjen palvelujen suoritukset jäsenilleen yhteisen edun hyväksi sääntöjen mukaista jäsenmaksua vastaan ja niihin suoraan liittyvät tavaroiden luovutukset, jollei tämä vapautus ole omiaan johtamaan kilpailun vääristymiseen;
- m) tietyt, läheisesti urheiluun ja liikuntakasvatukseen liittyvät palvelujen suoritukset, joita voittoa tavoittelemattomat yhteisöt tarjoavat urheiluun tai liikuntakasvatukseen osallistuville henkilöille;
- n) tietyt julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion tunnustamien kulttuurilaitosten kulttuuripalvelujen suoritukset ja niihin läheisesti liittyvät tavaroiden luovutukset;
- o) sellaisten yhteisöjen, joiden liiketoimet on b, g, h, i, l, m tai n alakohdan mukaisesti vapautettu verosta, yksinomaan omiin tarkoituksiinsa järjestämien varainhankintakampanjoiden yhteydessä suorittamat palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, jollei tämä vapautus ole omiaan johtamaan kilpailun vääristymiseen;
- p) asianmukaisesti hyväksytyjen yhteisöjen harjoittama sairaiden tai loukkaantuneiden henkilöiden kuljetus erityisesti tätä tarkoitusta varten varustetuilla kulkuneuvoilla;
- q) julkisten radio- ja televisiolaitosten harjoittama muu kuin kaupallinen toiminta.

133 artikla

Jäsenvaltiot voivat tapauskohtaisesti asettaa 132 artiklan 1 kohdan b, g, h, i, l, m ja n alakohdassa säädetyn vapautuksen myöntämiselle muiden yhteisöjen kuin julkisoikeudellisten laitosten osalta yhden tai useamman seuraavista edellytyksistä:

- a) kyseisten yhteisöjen tarkoituksena ei saa olla järjestelmällinen voiton tavoittelu, eikä mahdollisesti syntynyttä voittoa saa koskaan jakaa, vaan se on käytettävä tarjottujen palvelujen ylläpitämiseksi tai kehittämiseksi;
- b) näiden yhteisöjen johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, eikä heille saa omassa toiminnassaan tai välikäsien kautta koitua välitöntä tai välillistä hyötyä toiminnan tuloksesta;

- c) näiden yhteisöjen on sovellettava viranomaisten vahvistamia hintoja tai sellaisia hintoja, jotka eivät ylitä vahvistettuja hintoja, taikka sellaisten liiketoimien osalta, joiden hintoja ei ole vahvistettava, alhaisempia hintoja kuin niitä, joita arvonnalisäveron alaiset kaupalliset yritykset veloittavat vastaavista liiketoimista;
- d) vapautukset eivät saa johtaa arvonnalisäverovelvollisia kaupallisia yrityksiä haittaavaan kilpailun vääristymiseen.

Jäsenvaltiot, jotka sovelsivat direktiivin 77/388/ETY liitteen E nojalla 1 päivänä tammikuuta 1989 arvonnalisäveroa 132 artiklan 1 kohdan m ja n alakohdassa tarkoitettuihin liiketoimiin, voivat soveltaa ensimmäisen kohdan d alakohdassa säädettyjä edellytyksiä mainituille julkisoikeudellisten laitosten suorittamille tavaroiden luovutuksille tai palvelujen suorituksille myönnettävään vapautukseen.

134 artikla

Palvelujen suorituksiin ja tavaroiden luovutuksiin ei sovelleta 132 artiklan 1 kohdan b, g, h, i, l, m ja n alakohdassa tarkoitettuja vapautuksia seuraavissa tapauksissa:

- a) jos kyseiset liiketoimet eivät ole välttämättömiä vapautettujen liiketoimien suoritukselle;
- b) jos kyseisten liiketoimien pääasiallinen tarkoitus on lisätulojen hankkiminen yhteisölle tällaisilla liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonnalisäveron alaisten kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa.

3 LUKU

Muiden toimintojen vapautukset

135 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnot, mukaan lukien näihin liiketoimiin liittyvät vakuutusvälittäjän ja vakuutusasiamiehen palvelujen suoritukset;
- b) luottojen myöntäminen ja välitys sekä luotonantajan harjoittama luottojen hallinta;
- c) luottotakuiden ja muiden vakuuksien välitys ja muu käsittely sekä luotonantajan harjoittama luottotakuiden hallinta;
- d) liiketoimet, mukaan lukien välitys, jotka koskevat talletus- ja käyttötiliä, maksuja, tilisiirtoja, saamisia, shekkejä ja muita siirrettäviä asiakirjoja, lukuun ottamatta saamisten perimistä;
- e) liiketoimet, mukaan lukien välitys, jotka koskevat valuuttaa sekä laillisina maksuvälineinä käytettäviä seteleitä ja kolikoita, lukuun ottamatta keräilykolikoita ja -seteleitä eli

kulta-, hopea- ja muita metallikolikoita ja seteleitä, joita ei tavallisesti käytetä laillisina maksuvälineinä tai jotka ovat numismaattisesti arvokkaita kolikoita;

- f) liiketoimet, mukaan lukien välitys mutta lukuun ottamatta hallintoa ja tallessapitoa, jotka koskevat osakkeita, yhtiö- ja yhteenliittymäosuuksia, obligaatioita ja muita arvopapereita, ei kuitenkaan tavaroiden hallintaan oikeuttavia asiakirjoja ja 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia ja arvopapereita;
- g) jäsenvaltioiden määrittelemien erityisten sijoitusrahastojen hallinta;
- h) kunkin omalla alueella postipalveluiden käyttöön kelpaavien postimerkkien sekä veromerkkien ja muiden vastaavien merkkien luovutus nimellisarvostaan;
- i) vedonlyönti, arvonta ja muut uhka- tai rahapelit, jollei kunkin jäsenvaltion säätämistä edellytyksistä ja rajoituksista muuta johdu;
- j) rakennuksen tai rakennuksen osan luovutus siihen liittyvine maapohjineen, paitsi 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainituissa tapauksissa;
- k) sellaisen rakentamattoman kiinteän omaisuuden luovutus, joka ei ole 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua rakennusmaata;
- l) kiinteän omaisuuden vuokraus.

2. Edellä 1 kohdan 1 alakohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta seuraaviin liiketoimiin:

- a) hotellialalla tai vastaavalla alalla harjoitettava kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä määritelty majoitustoiminta, mukaan lukien leirintätarkoitukseen varustetuilla alueilla tapahtuva majoitustoiminta;
- b) alueiden vuokraus kulkuneuvojen paikoitusta varten;
- c) pysyvästi asennettujen laitteiden ja koneiden vuokraus;
- d) säilytyslokeroiden vuokraus.

Jäsenvaltiot voivat säätää muistakin 1 kohdan 1 alakohdassa säädetyn vapautuksen soveltamisalaa koskevista poikkeuksista.

136 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) sellaisten tavaroiden luovutukset, joita on käytetty kokonaan 132, 135, 371, 375, 376 ja 377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan, 379 artiklan 2 kohdan sekä 380–390 artiklan nojalla vapautettuun toimintaan, jos nämä tavarat eivät ole oikeuttaneet veron vähentämiseen;
- b) sellaisten tavaroiden luovutukset, joiden hankinta tai käyttö ei 176 artiklan mukaisesti ole oikeuttanut vähennykseen.

137 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat myöntää verovelvollisilleen oikeuden valita verotus seuraavien liiketoimien osalta:

- a) edellä 135 artiklan 1 kohdan b–g alakohdassa tarkoitettua rahoitusliiketoimien;
- b) muun kuin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua rakennuksen tai rakennuksen osan ja siihen liittyvän maapohjan luovutus;
- c) sellaisen rakentamattoman kiinteän omaisuuden luovutus, joka ei ole 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua rakennusmaata;
- d) kiinteän omaisuuden vuokraus.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava 1 kohdassa säädetyn valintaoikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tämän valintaoikeuden soveltamisalaa.

4 LUKU

Yhteisöliiketoimien vapautukset

1 jakso

Tavaroiden luovutusten vapautukset

138 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka myyjä, hankkija tai joku muu näiden puolesta lähettää tai kuljettaa jäsenvaltion alueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin yhteisössä, sellaiselle toiselle verovelvolliselle tai sellaiselle oikeushenkilölle, joka ei ole verovelvollinen, joka toimii tässä ominaisuudessa muussa jäsenvaltiossa kuin tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen lähtöjäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on 1 kohdassa tarkoitettujen luovutusten lisäksi vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) sellaisten uusien kulkuneuvojen luovutukset, jotka myyjä tai hankkija taikka joku muu näiden puolesta lähettää tai kuljettaa hankkijalle jäsenvaltion alueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin yhteisössä, sellaisille verovelvollisille tai sellaisille oikeushenkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia, joiden yhteisöhankeinnot eivät ole arvonlisäveron alaisia 3 artiklan 1 kohdan mukaan, taikka muulle henkilölle, joka ei ole verovelvollinen;
- b) myyjän tai hankkijan taikka jonkun muun näiden puolesta hankkijalle jäsenvaltion alueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin yhteisössä, lähettämien tai kuljettamien valmisteveron alaisten tuotteiden luovutus sellaisille verovelvollisille tai sellaisille oikeushenkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia,

- joiden muiden tavaroiden kuin valmisteveron alaisten tuotteiden yhteisöhankinnat eivät ole arvonlisäveron alaisia 3 artiklan 1 kohdan mukaan, jos näiden tuotteiden lähetys tai kuljetus on suoritettu direktiivin 92/12/ETY 7 artiklan 4 ja 5 kohdan tai 16 artiklan mukaisesti;
- c) tavaroiden luovutukset, jotka muodostuvat siirroista toiseen jäsenvaltioon ja joihin sovellettaisiin 1 kohdassa sekä a ja b alakohdassa säädettyjä vapautuksia, jos luovutukset suoritettaisiin toisen verovelvollisen puolesta.

139 artikla

1. Edellä 138 artiklan 1 kohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta sellaisten verovelvollisten suorittamiin tavaroiden luovutuksiin, joihin sovelletaan 282–292 artiklassa pienyrityksille säädettyä verovapautusta.

Vapautusta ei sovelleta myöskään tavaroiden luovutuksiin sellaisille verovelvollisille tai sellaisille oikeushenkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia, joiden yhteisöhankinnat eivät ole arvonlisäveron alaisia 3 artiklan 1 kohdan mukaan.

2. Edellä 138 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta 282–292 artiklassa pienyrityksille säädetyn verovapautuksen saaneiden verovelvollisten suorittamiin valmisteveron alaisten tuotteiden luovutuksiin.

3. Edellä 138 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan b ja c alakohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta tavaroiden luovutuksiin, joista on suoritettava arvonlisäveroa 312–325 artiklassa säädetyn voittomarginaalijärjestelmän tai julkisen huutokaupan erityisjärjestelmän mukaisesti.

Edellä 138 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan c alakohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta 327 artiklan 3 kohdassa määriteltyjen käytettyjen kulkuneuvojen luovutuksiin, joista on suoritettava arvonlisäveroa käytettyihin kulkuneuvoihin sovelletavan siirtymäjärjestelmän mukaisesti.

2 jakso

Tavaroiden yhteisöhankintojen vapautukset

140 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) tavaroiden yhteisöhankinnat, jos verovelvollisen suorittama näiden tavaroiden luovutus olisi kaikissa olosuhteissa vapautettu verosta jäsenvaltion alueella;

- b) tavaroiden yhteisöhankinnat, jos näiden tavaroiden maahantuonti olisi kaikissa olosuhteissa 143 artiklan a, b, c sekä e–l alakohdan säännösten perusteella vapautettu verosta;
- c) tavaroiden yhteisöhankinnat, jos näiden tavaroiden hankkija olisi 170 ja 171 artiklan mukaan kaikissa olosuhteissa oikeutettu 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan maksettavan arvonlisäveron täyteen palautukseen.

141 artikla

Jokaisen jäsenvaltion on toteutettava erityiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei sen alueella 40 artiklan nojalla suorituista tavaroiden yhteisöhankinnoista suoriteta arvonlisäveroa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tavaroiden hankinnan suorittaa verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut kyseisen jäsenvaltion alueelle, mutta jolle on toisessa jäsenvaltiossa annettu arvonlisäverotunniste;
- b) tavaroiden hankinta suoritetaan a alakohdassa tarkoitetun verovelvollisen kyseisen jäsenvaltion alueella myöhemmin suorittamaa näiden tavaroiden luovutusta varten;
- c) a alakohdassa tarkoitetun verovelvollisen näin hankkimat tavarat lähetetään tai kuljetetaan suoraan muusta jäsenvaltiosta kuin siitä, jonka alueella verovelvolliselle on annettu arvonlisäverotunniste, sille henkilölle, jolle verovelvollinen suorittaa myöhemmän luovutuksen;
- d) myöhemmän luovutuksen vastaanottaja on sellainen toinen verovelvollinen tai sellainen oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, jolle on annettu arvonlisäverotunniste kyseisen jäsenvaltion alueella;
- e) d alakohdassa tarkoitettu vastaanottaja on 197 artiklan mukaisesti nimetty veronmaksuvelvolliseksi verotusjäsenvaltion alueelle sijoittautumattoman verovelvollisen suorittamasta luovutuksesta.

3 jakso

Tiettyjen kuljetuspalvelujen vapautukset

142 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta tavaroiden yhteiskuljetuspalvelut, joiden määrä- tai lähtöpaikka on Azorien ja Madeiran itsehallintoalueet muodostavilla saarilla, sekä näiden saarten väliset tavaroiden kuljetuspalvelut.

5 LUKU

Maahantuonnin vapautukset

143 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) sellaisten tavaroiden lopullinen maahantuonti, joiden osalta verovelvollisten suorittama luovutus olisi kaikissa tapauksissa jäsenvaltion alueella vapautettu verosta;
- b) neuvoston direktiiveissä 69/169/ETY⁽¹⁾, 83/181/ETY⁽²⁾ ja 2006/79/EY⁽³⁾ tarkoitettujen tavaroiden lopullinen maahantuonti;
- c) yhteisön tullialueeseen kuuluvilta kolmansilta alueilta tulevien vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden lopullinen maahantuonti, johon sovellettaisiin b alakohdassa tarkoitettua vapautusta, jos ne olisi tuotu maahan 30 artiklan ensimmäisen alakohdan mukaisesti;
- d) kolmannelta alueelta tai kolmannelta maasta lähetettyjen tai kuljetettujen tavaroiden maahantuonti muuhun kuin lähetyksen tai kuljetuksen saapumisjäsenvaltioon, jos näiden tavaroiden luovutus on 201 artiklan perusteella veronmaksuvelvolliseksi määrätyn tai hyväksytyn maahantuojan suorittamana 138 artiklan mukaisesti vapautettu verosta;
- e) tavaroiden viejän suorittama vietyjen tavaroiden jälleenmaahantuonti samassa kunnossa kuin ne vietiin, jos tavarat ovat oikeutetut tullittomuuteen;
- f) tavaroiden maahantuonti diplomaattisten ja konsulisuhteiden puitteissa, jos tavarat ovat oikeutetut tullittomuuteen;
- g) tavaroiden maahantuonti sijaintijäsenvaltion viranomaisten tunnustamien kansainvälisten järjestöjen ja näiden järjestöjen jäsenten toimesta järjestöjen kansainvälisten perustamissopimusten tai kotipaikkasopimusten rajoituksin ja edellytyksin;
- h) tavaroiden maahantuonti Pohjois-Atlantin sopimukseen kuuluvien jäsenvaltioiden alueelle tämän sopimuksen muiden sopijavaltioiden puolustusvoimien toimesta näiden puolustusvoimien tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin,

jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustus-toimintaan;

- i) tavaroiden maahantuonti 16 päivänä elokuuta 1960 allekirjoitetun Kyproksen tasavallan perustamissopimuksen nojalla Kyproksen saarelle sijoitettujen Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusvoimien toimesta näiden puolustusvoimien tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön taikka niiden messien tai kanttiinien tarpeisiin;
- j) merikalastusyritysten harjoittama käsittelemättömien tai myyntiin säilöttyjen kalastustuotteiden maahantuonti satama-alueelle ennen luovutusta;
- k) keskuspankkien harjoittama kullan maahantuonti;
- l) sähkön tai maakaasun siirtoverkossa kuljetettavan kaasun maahantuonti.

144 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta sellaisten palvelujen suoritukset maahantuonnin yhteydessä, joiden arvo on sisällytettävä veron perusteeseen 86 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

145 artikla

1. Komissio tekee neuvostolle tarvittaessa ja viipymättä ehdotukset 143 ja 144 artiklassa säädettyjen vapautusten soveltamisalan täsmentämiseksi ja niiden käytännön soveltamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen antamiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten voimaantuloon asti jäsenvaltiot voivat jatkaa voimassa olevien kansallisten säännösten soveltamista.

Jäsenvaltiot voivat mukauttaa kansalliset säännöksensä kilpailun vääristymisen vähentämiseksi ja erityisesti verottamatta jättämisen tai kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi yhteisössä.

Jäsenvaltiot voivat käyttää tarkoituksenmukaisimpina pitämäänsä hallinnollisia menettelyjä vapautuksen toteuttamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle voimassa olevat kansalliset säännökset, jos niitä ei ole jo aiemmin ilmoitettu, ja säännökset, joita ne 2 kohdan mukaisesti antavat. Komissio ilmoittaa niistä muille jäsenvaltioille.

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 69/169/ETY, annettu 28 päivänä toukokuuta 1969, kansainvälisessä matkustajaliikenteessä tapahtuvassa maahantuonnissa kannettaviin liikevaihto- ja valmisteveroihin liittyviä vapautuksia koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamisesta (EYVL L 133, 4.6.1969, s. 6.), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2005/93/EY (EUVL L 346, 29.12.2005, s. 16).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 83/181/ETY, annettu 28 päivänä maaliskuuta 1983, direktiivin 77/388/ETY 14 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamisalasta vapautettaessa tietty tavaroiden lopullinen maahantuonti arvonlisäverosta (EYVL L 105, 23.4.1983, s. 38), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽³⁾ Neuvoston direktiivi 2006/79/EY, annettu 5 päivänä lokakuuta 2006, tavaroiden maahantuonnissa pieninä muina kuin kaupallisina lähetyksinä kolmansista maista sovellettavista verovapautuksista (kodifioitu toisinto) (EUVL L 286, 17.10.2006, s. 15).

6 LUKU

Maastaviennin vapautukset

146 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka myyjän toimesta tai tämän puolesta lähetetään tai kuljetetaan yhteisön ulkopuolelle;
- b) jäsenvaltion alueelle sijoittautumattoman hankkijan toimesta tai tämän puolesta yhteisön ulkopuolelle lähetettyjen tai kuljetettujen tavaroiden luovutukset, lukuun ottamatta hankkijan itse kuljettamia tavaroita, jotka käytetään huvilusten ja yksityislentokoneiden tai muiden yksityiskäytössä olevien kulkuneuvojen varustamiseen, polttoaineen tankkaukseen ja varastojen täydennykseen;
- c) tavaroiden luovutukset hyväksytyille yhteisöille, jotka vievät näitä tavaroita yhteisön ulkopuolelle osana yhteisön ulkopuolella harjoittamastaan humanitaarisesta, hyväntekeväisyys- tai opetustoiminnasta;
- d) yhteisössä suoritettavat työsuorituspalvelut, jotka kohdistuvat niitä varten hankittuun tai maahantuotuun irtaimeen omaisuuteen, jos palvelujen suorittaja tai jäsenvaltioiden alueelle sijoittautumaton palvelujen vastaanottaja tai joku muu näiden puolesta lähettää tai kuljettaa omaisuuden yhteisön ulkopuolelle;
- e) palvelujen suoritukset, mukaan lukien kuljetukset ja liitännäiset liiketoimet, lukuun ottamatta 132 ja 135 artiklan mukaisesti verosta vapautettuja palvelujen suorituksia, kun ne liittyvät välittömästi maastaviennin tai sellaisten tavaroiden maahantuontiin, joihin sovelletaan 61 artiklassa ja 157 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjä toimenpiteitä.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa säädetyn vapautuksen myöntämisessä voidaan soveltaa arvonlisäveron palautusmenetelyä.

147 artikla

1. Jos 146 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu tavaroiden luovutus koskee matkustajien henkilökohtaisissa matkatavaroissa kuljetettavia tavaroita, tämä vapautus voidaan myöntää vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) matkustaja ei ole sijoittautunut yhteisöön;
- b) tavarat kuljetetaan yhteisön ulkopuolelle kolmen kuu-kauden kuluessa siitä kuukaudesta, jona luovutus toteutettiin;
- c) luovutuksen kokonaisarvo, arvonlisävero mukaan lukien, on yli 175 euroa tai sen vasta-arvo kansallisena valuuttana, vahvistettuna kerran vuodessa soveltaen lokakuun ensimmäisenä työpäivänä voimassa ollutta muuntokurssia seuraavan vuoden tammikuun 1 päivästä.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapauttaa verosta luovutuksen, jonka kokonaisarvo on 1 kohdan c alakohdassa säädettyä määrää pienempi.

2. Edellä 1 kohdassa matkustajalla, joka ei ole sijoittautunut yhteisöön, tarkoitetaan matkustajaa, jonka kotipaikka tai vakinaisen asuinpaikka ei ole yhteisössä, jolloin kotipaikalla tai vakinaisella asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, joka on sellaisena mainittu passissa, henkilötodistuksessa tai muussa sen jäsenvaltion tunnustamassa henkilöllisyysasiakirjassa, jonka alueella luovutus tapahtuu.

Vienti osoitetaan esittämällä lasku tai laskun sijasta tosite, jonka se tullitoimipaikka on vahvistanut, jonka kautta tavarat on viety yhteisöstä.

Kunkin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle sellaisten leimasimien leimanäytteet, joita se käyttää antaessaan toisessa alakohdassa mainitun vahvistusmerkinnän. Komissio toimittaa tämän tiedon muiden jäsenvaltioiden veroviranomaisille.

7 LUKU

Kansainvälisen liikenteen vapautukset

148 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) tavaroiden luovutukset vesialusten polttoaineen tankkausta ja varastojen täydennystä varten, kun kyseessä ovat avomeriliikenteeseen käytettävät vesialukset, joilla kuljetetaan matkustajia korvausta vastaan tai joita käytetään kaupalliseen ja teolliseen toimintaan tai meripelastus- taikka avustusalukset tai rannikkokalastukseen käytetyt vesialukset, lukuun ottamatta rannikkokalastusalusten varastojen täydennystä;
- b) tavaroiden luovutukset polttoaineen tankkausta ja varastojen täydennystä varten yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 8906 10 00 kuuluville sota-aluksille, jotka lähtevät niiden alueelta määränpäänä jäsenvaltion ulkopuolella sijaitseva satama tai ankkuripaikka;
- c) edellä a alakohdassa tarkoitettujen merialusten luovutus, muutostyö, korjaus, huolto ja vuokraus sekä näihin merialuksiin liittyvän tai niissä käytetyn varustuksen, mukaan lukien kalastusvarusteet, luovutus, vuokraus, korjaus ja huolto;
- d) muut kuin c alakohdassa tarkoitettujen palvelujen suoritukset, jotka suoraan palvelevat a alakohdassa tarkoitettujen merialusten tai niiden lastin välittömiä tarpeita;
- e) tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu sellaisten ilma-alusten polttoaineen tankkausta ja varastojen täydennystä varten, joita käyttävät pääasiassa kansainvälistä vastikkeellista liikennettä harjoittavat lentoyhtiöt;
- f) edellä e alakohdassa tarkoitettujen ilma-alusten luovutus, muutostyö, korjaus, huolto ja vuokraus sekä näihin ilma-aluksiin liittyvän tai niissä käytetyn varustuksen luovutus,

vuokraus, korjaus ja huolto;

- g) muut kuin f alakohdassa tarkoitetut palvelujen suoritukset, jotka suoraan palvelevat e alakohdassa tarkoitettujen ilmalusten tai niiden lastin välittömiä tarpeita.

149 artikla

Portugali saa lukea Azorien ja Madeiran itsehallintoalueet muodostavien saarten välisen sekä niiden ja mantereiden välisen meri- ja lentoliikenteen kansainväliseksi liikenteeksi.

150 artikla

1. Komissio tekee neuvostolle tarvittaessa ja viipymättä ehdotukset 148 artiklassa säädettyjen vapautusten soveltamisalan täsmentämiseksi ja niiden käytännön soveltamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen antamiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten voimaantuloon saakka jäsenvaltiot voivat rajoittaa 148 artiklan a ja b alakohdassa säädettyjen vapautusten soveltamisalaa.

8 LUKU

Tiettyjen vientiin rinnastettavien liiketoimien vapautukset

151 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

- a) tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka toteutetaan diplomaattisten ja konsulisuhteiden puitteissa;
- b) tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka on tarkoitettu sijaintijäsenvaltion viranomaisten tunnustamille kansainvälisille järjestöille ja näiden järjestöjen jäsenille järjestöjen kansainvälisten perustamissopimusten tai päämajasopimusten rajoituksin ja edellytyksin;
- c) tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka toteutetaan Pohjois-Atlantin sopimukseen kuuluvissa jäsenvaltioissa tämän sopimuksen muiden sopijavaltioiden puolustusvoimille näiden puolustusvoimien tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin, jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustustoimintaan;
- d) toiseen jäsenvaltioon tehtävät tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka on tarkoitettu muun Pohjois-Atlantin sopimukseen kuuluvan valtion kuin itse määräjäsenvaltion puolustusvoimien tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön taikka niiden messien tai kanttiinien tarpeisiin, jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustustoimintaan;
- e) tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka on tarkoitettu 16 päivänä elokuuta 1960 allekirjoitetun Kyproksen tasavallan perustamissopimuksen nojalla Kyproksen saarelle sijoitetuille Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusvoimille niiden tai niihin liittyvän

siviilihenkilöstön käyttöön taikka niiden messien tai kanttiinien tarpeisiin.

Ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä vapautuksia sovelletaan sijaintijäsenvaltion vahvistamin rajoituksin yhdenmukaisten verosäännösten säätämiseen asti.

2. Sellaisten tavaroiden luovutusten, joita ei lähetetä tai kuljeteta luovutusjäsenvaltion ulkopuolelle, sekä palvelujen suoritusten osalta vapautus voidaan myöntää arvonlisäveron palautusmenettelyä noudattaen.

152 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta keskuspankeille suoritettua kullaa luovutukset.

9 LUKU

Välittäjien palvelusuoritusten vapautukset

153 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta toisen nimissä ja lukuun toimivien välittäjien palvelusuoritukset, jos ne liittyvät 6, 7 ja 8 luvussa tarkoitettuihin liiketoimiin tai sellaisiin liiketoimiin, jotka toteutetaan yhteisön ulkopuolella.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua vapautusta ei sovelleta matkatoimistoihin, jos ne asiakkaan nimissä ja lukuun suorittavat palveluja muissa jäsenvaltioissa.

10 LUKU

Kansainväliseen tavaraliikenteeseen liittyviä liiketoimia koskevat vapautukset

1 jakso

Verottomat varastot ja tullivarastot sekä vastaavat menettelyt

154 artikla

Muuna varastona kuin tullivarastona pidetään tätä jaksoa sovellettaessa paikkoja, jotka määritellään direktiivin 92/12/ETY 4 artiklan b alakohdassa verottomiksi varastoiksi, kun kyse on valmisteveron alaisista tuotteista, ja jäsenvaltioiden sellaisiksi määrittelemiä paikkoja, kun kyse on tuotteista, jotka eivät ole valmisteveron alaisia.

155 artikla

Rajoittamatta yhteisön muiden verosäännösten soveltamista ja kuultuaan arvonlisäverokomiteaa jäsenvaltiot voivat toteuttaa erityistoimenpiteet kaikkien tai joidenkin tässä jaksossa tarkoitettujen liiketoimien vapauttamiseksi verosta, edellyttäen, että mainitut liiketoimet eivät liity loppukäyttöön tai -kulutukseen ja jos tässä jaksossa tarkoitettujen menettelyjen tai tilanteiden päättyessä maksettava arvonlisäveron määrä vastaa sitä veromäärää, joka olisi ollut maksettava, jos kaikki nämä liiketoimet olisi verotettu jäsenvaltion alueella.

156 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta seuraavat liiketoimet:
- a) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu tullattaviksi ja tarvittaessa sijoitettaviksi väliaikaiseen varastoon;
 - b) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu sijoitettaviksi vapaa-alueelle tai vapaavarastoon;
 - c) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu asetettaviksi tullivarastointimenettelyyn tai sisäiseen jalostusmenettelyyn;
 - d) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu päästettäviksi aluevesille poraus- tai tuotantolautoille tällaisten lauttojen rakennus-, korjaus-, kunnossapito-, muutos- tai varustelutarkoituksiin tai tällaisten poraus- tai tuotantolautojen yhdistämiseksi mantereeseen;
 - e) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu päästettäviksi aluevesille poraus- tai tuotantolautojen polttoaineen tai varastojen täydentämiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla paikoilla tarkoitetaan voimassa olevissa yhteisön tullisäännöksissä ja -määräyksissä tällaisiksi määriteltyjä paikkoja.

157 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta seuraavat liiketoimet:
- a) sellaisten tavaroiden maahantuonti, jotka on tarkoitettu asettaa muuhun varastointimenettelyyn kuin tullivarastointimenettelyyn;
 - b) sellaisten tavaroiden luovutukset, jotka on tarkoitettu asettaa jäsenvaltion alueella muuhun varastointimenettelyyn kuin tullivarastointimenettelyyn.
2. Jäsenvaltiot eivät saa säätää muusta varastointimenettelystä kuin tullivarastointimenettelystä, kun kyse on tuotteista, jotka eivät ole valmisteveron alaisia, jos nämä tavarat on tarkoitettu luovutettaviksi vähittäiskauppavaiheessa.

158 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 157 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää muusta varastointimenettelystä kuin tullivarastointimenettelystä seuraavissa tapauksissa:

- a) tavarat on tarkoitettu verovapaalle myymälöille sellaisten tavaroiden luovutuksia varten, jotka matkustajat vievät henkilökohtaisesti matkatavaroissaan, lentokoneella tai meriteitse kolmansille alueille tai kolmansiin maihin, jos nämä luovutukset on vapautettu verosta 146 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;
- b) tavarat on tarkoitettu verovelvollisille luovutettaviksi matkustajille ilma- tai vesialuksessa lennon tai merimatkan aikana, kun määräpaikka sijaitsee yhteisön ulkopuolella;

- c) tavarat on tarkoitettu verovelvollisille 151 artiklan mukaisia arvonlisäverovapaita luovutuksia varten.

2. Jos jäsenvaltiot käyttävät 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua mahdollisuutta verovapautukseen, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kyseisen vapautuksen oikean ja yksinkertaisen soveltamisen varmistamiseksi sekä mahdollisten veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi.

3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa "verovapaalla myymälällä" tarkoitetaan lentoasemalla tai satamassa sijaitsevaa toimipaikkaa, joka täyttää toimivaltaisten viranomaisten säätämät edellytykset.

159 artikla

Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta palvelujen suoritukset, jotka liittyvät 156 artiklassa, 157 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 158 artiklassa tarkoitettuihin tavaroiden luovutuksiin.

160 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta seuraavat liiketoimet:
- a) edellä 156 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa paikoissa tehty tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jos jokin mainitussa kohdassa tarkoitetuista tilanteista edelleen jatkuu jäsenvaltion alueella.
 - b) edellä 157 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 158 artiklassa tarkoitetuissa paikoissa tehty tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jos jokin 157 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 158 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista edelleen jatkuu jäsenvaltion alueella.

2. Kun jäsenvaltiot käyttävät hyväkseen 1 kohdan a alakohdassa säädettyä tullivarastossa suoritettavia liiketoimia koskevaa mahdollisuutta, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen muusta varastointimenettelystä kuin tullivarastointimenettelystä, joka tekee mahdolliseksi soveltaa 1 kohdan b alakohdan säännöksiä liitteessä V lueteltuihin tavarihin kohdistuviin samoihin liiketoimiin, jotka suoritetaan tällaisissa muissa varastoissa kuin tullivarastoissa.

161 artikla

Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta seuraavat tavaroiden luovutukset ja niihin liittyvät palvelujen suoritukset:

- a) luovutukset, jotka koskevat 30 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja tavaroita, jotka ovat edelleen tuontitulleista vapautetussa väliaikaisen maahantuonnin menettelyssä tai jotka ovat edelleen ulkoisessa passitusmenettelyssä;
- b) luovutukset, jotka koskevat 30 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuja tavaroita, jotka ovat edelleen 276 artiklassa tarkoitettussa yhteisön sisäisessä passitusmenettelyssä.

162 artikla

Kun jäsenvaltiot käyttävät hyväkseen tässä jaksossa säädettyä mahdollisuutta, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sellaisten tavaroiden yhteisöhankeintoihin, jotka on tarkoitettu asetettavaksi 156 artiklassa, 157 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 158 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn tai tilanteeseen, sovelletaan samoja säännöksiä kuin tavaroiden luovutukseen, joka suoritetaan jäsenvaltion alueella samoissa olosuhteissa.

163 artikla

Kun tavaroiden poistaminen tässä jaksossa tarkoitetuista menettelyistä tai tilanteista aiheuttaa 61 artiklan mukaisen maahan-tuonnin, tuontijäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi.

2 jakso

Maastavientiä edeltävät vapautetut liiketoimet ja jäsenvaltioiden välisessä kaupassa vapautetut liiketoimet

164 artikla

1. Kuultuaan arvonlisäverokomiteaa jäsenvaltiot voivat vapauttaa verosta seuraavat verovelvollisen suorittamat tai verovelvolliselle suoritettavat liiketoimet verovelvollisen viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana suorittaman viennin arvon enimmäismäärään saakka:

- a) verovelvollisen suorittamat sellaisten tavaroiden yhteisöhankeintot ja verovelvolliselle tarkoitettujen sellaisten tavaroiden maahantuonnit tai luovutukset, jotka verovelvollisen on tarkoitus viedä yhteisön ulkopuolelle samassa kunnossa tai jalostettuina;
- b) verovelvollisen vientitoimintaan liittyvien palvelujen suoritukset.

2. Kun jäsenvaltiot käyttävät 1 kohdassa säädettyä mahdollisuutta verovapautukseen ja kuultuaan arvonlisäverokomiteaa, niiden on sovellettava tätä vapautusta myös liiketoimiin, jotka liittyvät verovelvollisen 138 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti suorittamiin luovutuksiin tämän samoin edellytyksin 12 edellisen kuukauden aikana suorittamien luovutusten arvoa vastaavaan enimmäismäärään saakka.

165 artikla

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa yhteisen enimmäisarvon vapautuksille, jotka ne myöntävät 164 artiklan mukaisesti.

3 jakso

Yhteinen säännös 1 ja 2 jaksolle

166 artikla

Komissio tekee neuvostolle tarvittaessa ja viipymättä ehdotukset yhteisiksi yksityiskohtaisiksi säännöiksi, jotka koskevat arvonlisäveron soveltamista 1 ja 2 jaksossa tarkoitettuihin liiketoimiin.

X OSASTO

VÄHENNYKSET

1 LUKU

Vähennysoikeuden syntyminen ja laajuus

167 artikla

Vähennysoikeus syntyy, kun vähennyskelpoista veroa koskeva verosaatava syntyy.

168 artikla

Siltä osin kuin tavaroita ja palveluja käytetään verovelvollisen verollisiin liiketoimiin, verovelvollisella on oikeus siinä jäsenvaltiossa, jossa tämä suorittaa kyseiset liiketoimet, vähentää verosta, jonka tämä on velvollinen maksamaan seuraavat määrät:

- a) arvonlisävero, joka on kyseisen jäsenvaltion alueella maksettava tai maksettu tavaroista tai palveluista, jotka toinen verovelvollinen on luovuttanut tai luovuttaa tälle;
- b) arvonlisävero, joka on maksettava tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin 18 artiklan a alakohdan ja 27 artiklan mukaisesti rinnastettavista liiketoimista;
- c) arvonlisävero, joka on maksettava tavaroiden yhteisöhankeintoista 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaisesti;
- d) arvonlisävero, joka on maksettava tavaroiden yhteisöhankeintoihin 21 ja 22 artiklan mukaisesti rinnastettavista liiketoimista;
- e) kyseiseen jäsenvaltioon tavaroiden maahantuonnista maksettava tai maksettu arvonlisävero.

169 artikla

Edellä 168 artiklassa tarkoitettua vähennyksen lisäksi verovelvollisella on oikeus vähentää kyseisessä artiklassa tarkoitettu arvonlisävero, siltä osin kuin tavaroita tai palveluja käytetään seuraavien liiketoimien tarkoituksiin:

- a) verovelvollisen 9 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan kuuluviin liiketoimiin, jotka suoritetaan sen jäsenvaltion ulkopuolella, jossa kyseinen vero on maksettava tai maksettu, ja jotka olisivat oikeuttaneet vähennyksen, jos ne olisi suoritettu tässä jäsenvaltiossa;
- b) verovelvollisen 138, 142, 144, 146–149, 151, 152, 153 ja 156 artiklan, 157 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 158–161 ja 164 artiklan mukaisesti vapautettuihin liiketoimiin;
- c) verovelvollisen 135 artiklan 1 kohdan a–f alakohdan mukaisesti vapautettuihin liiketoimiin, jos vastaanottaja on sijoittautunut yhteisön ulkopuolelle tai jos liiketoimet välittömästi liittyvät yhteisön ulkopuolelle vietäviksi tarkoitettuihin tavaroihin.

170 artikla

Verovelvollisella, joka ei ole sijoittautunut neuvoston direktiivin 79/1072/ETY⁽¹⁾ 1 artiklassa, neuvoston direktiivin 86/560/ETY⁽²⁾ 1 artiklassa ja tämän direktiivin 171 artiklassa tarkoitetulla tavalla siihen jäsenvaltioon, jossa verovelvollinen ostaa tavaroita ja palveluja tai tuo maahan arvonlisäveron alaisia tavaroita, on oikeus saada kyseinen arvonlisävero palautuksena, jos tavaroita ja palveluja käytetään seuraaviin liiketoimiin:

- a) 169 artiklassa tarkoitettuihin liiketoimiin
- b) liiketoimiin, joiden osalta yksinomaan hankkija on veronmaksuvelvollinen 194–197 ja 199 artiklan mukaisesti.

171 artikla

1. Arvonlisäveron palautus on suoritettava verovelvollisille, jotka eivät ole sijoittautuneet siihen jäsenvaltioon, jossa verovelvolliset ostavat tavaroita ja palveluja tai tuovat maahan arvonlisäveron alaisia tavaroita, mutta jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon, noudattaen neuvoston direktiivissä 79/1072/ETY säädettyjä soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

Direktiivin 79/1072/ETY 1 artiklassa tarkoitettuja verovelvollisia on pidettävä mainittua direktiiviä sovellettaessa kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautumattomina verovelvollisina myös silloin, kun he tekevät jäsenvaltiossa, jossa verovelvolliset ostavat tavaroita ja palveluja tai tuovat maahan arvonlisäveron alaisia tavaroita, ainoastaan tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia, joista näiden liiketoimien vastaanottaja on 194–197 ja 199 artiklan mukaisesti nimetty veronmaksuvelvolliseksi.

2. Arvonlisäveron palautus on suoritettava yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille noudattaen direktiivissä 86/560/ETY säädettyjä soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

Direktiivin 86/560/ETY 1 artiklassa tarkoitettuja verovelvollisia on pidettävä mainittua direktiiviä sovellettaessa yhteisöön sijoittautumattomina verovelvollisina myös silloin, kun he tekevät jäsenvaltiossa, jossa verovelvolliset ostavat tavaroita ja palveluja tai tuovat maahan arvonlisäveron alaisia tavaroita, ainoastaan tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia, joista näiden liiketoimien vastaanottaja on 194–197 ja 199 artiklan mukaisesti nimetty veronmaksuvelvolliseksi.

3. Direktiivejä 79/1072/ETY ja 86/560/ETY ei sovelleta tavaroiden luovutuksiin, jotka on 138 artiklan mukaisesti vapautettu tai voitaisiin vapauttaa verosta, jos hankkija tai joku muu tämän puolesta lähettää tai kuljettaa näin luovutetut tavarat.

⁽¹⁾ Kahdeksas neuvoston direktiivi 79/1072/ETY, annettu 6 päivänä joulukuuta 1979, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — maan alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt (EYVL L 331, 27.12.1979, s. 11), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

⁽²⁾ Kolmastoista neuvoston direktiivi 86/560/ETY, annettu 17 päivänä marraskuuta 1986, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt (EYVL L 326, 21.11.1986, s. 40)

172 artikla

1. Jokaisella henkilöllä, jota pidetään verovelvollisena sen vuoksi, että tämä suorittaa satunnaisesti uuden kulkuneuvon luovutuksen 138 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, on oikeus vähentää siinä jäsenvaltiossa, jossa luovutus on suoritettu, tämän kulkuneuvon ostohintaan sisältyvää tai sen maahantuonnissa taikka yhteisöhankinnassa maksettua arvonlisäveroa enintään määrä, joka ei ylitä veroa, joka luovutuksesta olisi suoritettava, ellei sitä olisi vapautettu.

Vähennysoikeus syntyy ja sitä voidaan käyttää ainoastaan uuden kulkuneuvon luovutushetkellä.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava 1 kohdan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

2 LUKU

Vähennyksen suhdeluku

173 artikla

1. Sellaisista tavaroista ja palveluista, joita verovelvollinen käyttää sekä 168, 169 ja 170 artiklan mukaan vähennykseen oikeuttaviin liiketoimiin että vähennykseen oikeuttamattomiin liiketoimiin, vähennys voidaan myöntää ainoastaan siitä arvonlisäveron osasta, joka vastaa ensin mainittujen liiketoimien suhteellista osuutta.

Vähennyksen suhdeluku on laskettava 174 ja 175 artiklan mukaisesti kaikista verovelvollisen suorittamista liiketoimista.

2. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- a) oikeuttaa verovelvollisen laskemaan toimintansa jokaiselle toimialalle erillisen suhdeluvun, jos jokaisesta toimialasta pidetään erillistä kirjanpitoa;
- b) velvoittaa verovelvollisen laskemaan toimintansa jokaiselle toimialalle erillisen suhdeluvun ja pitämään jokaisesta toimialasta erillistä kirjanpitoa;
- c) oikeuttaa tai velvoittaa verovelvollisen tekemään vähennyksen tavaroiden ja palvelujen täyden tai osittaisen käytön perusteella;
- d) oikeuttaa tai velvoittaa verovelvollisen tekemään 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun säännön mukaisesti vähennyksen jokaisesta sellaisesta tavarasta tai palvelusta, jota käytetään kaikkiin siinä tarkoitettuihin liiketoimiin;
- e) määrätä, että merkityksetöntä arvonlisäveroa, jota verovelvollinen ei voi vähentää, ei oteta huomioon.

174 artikla

1. Vähennyksen suhdeluku muodostuu murtoluvusta, joka sisältää seuraavat määrät:

- a) osoittaja on sellaisen vuotuisen liikevaihdon arvonlisäveroton kokonaismäärä, joka muodostuu 168 ja 169 artiklan mukaisesti arvonlisäveron vähentämiseen oikeuttavista liiketoimista;
- b) nimittäjä on sellaisen vuotuisen liikevaihdon arvonlisäveroton kokonaismäärä, joka muodostuu osoittajaan sisällytetyistä liiketoimista sekä liiketoimista, jotka eivät oikeuta arvonlisäveron vähentämiseen.

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää nimittäjään muut kuin 73 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten hintaan suoraan liittyvät tuet.

2. Poiketen siitä, mitä säädetään 1 kohdassa, vähennyksen suhdelukua laskettaessa seuraavia määriä ei oteta huomioon:

- a) liikevaihdon määrä, joka muodostuu sellaisten tuotantotavaroiden luovutuksista, joita verovelvollinen on käyttänyt yrityksessään;
- b) liikevaihdon määrä, joka muodostuu liitännäisistä kiinteistö- ja rahoitusliiketoimista;
- c) liikevaihdon määrä, joka muodostuu 135 artiklan 1 kohdan b–g alakohdassa tarkoitetuista liiketoimista silloin, kun on kyse liitännäisistä liiketoimista.

3. Käyttäessään 191 artiklan mukaista mahdollisuutta olla vaatimatta oikaisua tuotantotavaroista, jäsenvaltiot voivat sisällyttää näiden tavaroiden luovutuksesta saadun tuoton vähennyksen suhdeluvun laskelmaan.

175 artikla

1. Vähennyksen suhdeluku on määritettävä vuosiperusteella ja ilmaistava enintään seuraavaan suurempaan kokonaislukuun pyöristettynä prosenttilukuna.

2. Vuoden aikana sovellettava tilapäinen suhdeluku on laskettava edeltävän vuoden liiketoimien perusteella. Jos tällaisia liiketoimia ei ole tai ne ovat määrältään merkityksettä, verovelvollisen on arvioitava viranomaisen valvonnan alaisena tilapäisesti sovellettava suhdeluku omien ennusteidensa perusteella.

Jäsenvaltiot saavat kuitenkin jatkaa joko 1 päivänä tammikuuta 1979 tai yhteisöön sen jälkeen liittyneiden jäsenvaltioiden osalta niiden liittymispäivänä voimassa olleiden säännösten soveltamista.

3. Tilapäisen suhdeluvun perusteella tehdyt vähennykset on tarkistettava, kun lopullinen suhdeluku seuraavana vuonna vahvistetaan.

3 LUKU

Vähennysoikeuden rajoitukset

176 artikla

Neuvosto päättää yksimielisesti komission ehdotuksesta, mitkä kustannukset eivät oikeuta arvonlisäveron vähentämiseen. Sellaiset kustannukset, jotka eivät luonteeltaan ole liiketoimintaan liittyviä, kuten ylellisyys-, huvi- tai edustuskustannukset, jäävät kaikissa tapauksissa vähennysoikeuden ulkopuolelle.

Kunnes ensimmäisessä kohdassa tarkoitettut säännökset tulevat voimaan, jäsenvaltiot saavat edelleen soveltaa kaikkia kansallisen lainsäädäntönsä vähennysoikeuden rajoittamista koskevia, 1 päivänä tammikuuta 1979 tai yhteisöön sen jälkeen liittyneiden jäsenvaltioiden osalta, niiden liittymispäivänä voimassa olleita säännöksiä.

177 artikla

Jäsenvaltiot voivat arvonlisäverokomiteaa kuultuaan suhdannesyistä rajoittaa kaikkien tai tiettyjen tuotantotavaroiden tai muiden tavaroiden vähennysoikeutta kokonaan tai osittain.

Jäsenvaltiot voivat ylläpitääkseen yhtäläisiä kilpailuedellytyksiä vähennyksen epäämisen sijasta verottaa verovelvollisen itse valmistamia tai yhteisön alueelta ostamia taikka maahantuomia tavaroita siten, että verotus ei ylitä sitä arvonlisäveron määrää, joka rasittaisi vastaavien tavaroiden hankintaa.

4 LUKU

Vähennysoikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt

178 artikla

Vähennysoikeuden käyttö edellyttää verovelvolliselta seuraavien edellytysten täyttämistä:

- a) edellä 168 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutuksia ja palvelujen suorituksia koskevan vähennyksen osalta 220–236, 238, 239 ja 240 artiklan mukaisesti tehdyn laskun hallussapitoa;
- b) edellä 168 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin rinnastettavia liiketoimia koskevan vähennyksen osalta kunkin jäsenvaltion määrittämien muodollisuuksien noudattamista;
- c) edellä 168 artiklan c alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden yhteisöankintoja koskevan vähennyksen osalta verovelvollisen suorittamista tavaroiden yhteisöankinnoista maksettavan arvonlisäveron laskemiseksi tarvittavien tietojen mainitsemista 250 artiklassa säädettyssä arvonlisäveroilmoituksessa ja 220–236 artiklan mukaisesti tehdyn laskun hallussapitoa;
- d) edellä 168 artiklan d alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden yhteisöankintoihin rinnastettavia liiketoimia koskevan vähennyksen osalta kunkin jäsenvaltion määrittämien muodollisuuksien noudattamista;

- e) edellä 168 artiklan e alakohdassa tarkoitetun tavaroiden maahantuontia koskevan vähennyksen osalta sellaisen tuontiasiakirjan hallussapitoa, jossa verovelvollinen nimeetään vastaanottajaksi tai maahantuojaaksi ja jossa mainitaan tai josta voidaan laskea maksettavan arvonlisäveron määrä;
- f) kunkin jäsenvaltion määräämien muodollisuuksien noudattamista, jos verovelvollinen on hankkijana veronmaksuvelvollinen 194–197 ja 199 artiklaa sovellettaessa.

179 artikla

Verovelvollisen on tehtävä vähennys vähentämällä verokaudelta maksettavan arvonlisäveron kokonaismäärästä se arvonlisäveron määrä, josta vähennysoikeus on syntynyt ja joka voidaan vähentää 178 artiklan säännösten mukaisesti saman kauden aikana.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vaatia 12 artiklassa tarkoitettuja satunnaisia liiketoimia suorittavia verovelvollisia käyttämään vähennysoikeuttaan vasta luovutusajankohtana.

180 artikla

Jäsenvaltiot voivat antaa verovelvolliselle luvan tehdä vähennys, jota ei ole tehty 178 ja 179 artiklan mukaisesti.

181 artikla

Jäsenvaltiot voivat sallia verovelvollisen, jolla ei ole hallussaan 220–236 artiklan mukaista laskua, tehdä 168 artiklan c alakohdassa tarkoitetun vähennyksen tavaroiden yhteishankintojen osalta.

182 artikla

Jäsenvaltioiden on vahvistettava 180 ja 181 artiklan soveltamisen edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt.

183 artikla

Jos vähennysten määrä ylittää verokaudelta maksettavan arvonlisäveron määrän, jäsenvaltiot voivat siirtää ylimenevän osan seuraavalle kaudelle tai palauttaa sen tarkemmin määräämillään ehdoilla.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin olla siirtämättä tai palauttamatta ylimenevää määrää, jos tämä määrä on merkityksellinen.

5 LUKU

Vähennysten oikaiseminen

184 artikla

Alun perin tehty vähennys oikaistaan, jos se on suurempi tai pienempi kuin se, jonka tekemiseen verovelvollinen oli oikeutettu.

185 artikla

1. Oikaiseminen tehdään etenkin, jos arvonlisäverovähennysten määrän määräytymistekijöissä on veroilmoituksen antamisen jälkeen tapahtunut muutoksia, esimerkiksi jos kauppa on peruutettu tai hinnanalennus saatu.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, oikaisua ei suoriteta kokonaan tai osittain maksamatta jääneistä liiketoimista eikä asianmukaisesti toteen näytetystä tai todetusta tuhoutumisesta, hävikistä tai varkaudesta eikä 16 artiklassa tarkoitetun vähäarvoisten lahjojen tai näytekappaleiden antamista varten tapahtuneesta käyttöön ottamisesta.

Kokonaan tai osittain maksamatta jääneistä liiketoimista sekä varkaudesta jäsenvaltiot voivat kuitenkin vaatia oikaisua.

186 artikla

Jäsenvaltioiden on vahvistettava 184 ja 185 artiklan yksityiskohtaiset soveltamissäännöt.

187 artikla

1. Tuotantotavaroista oikaisu suoritetaan viiden vuoden ajalta, mukaan lukien tavarankäynnin- tai valmistusvuosi.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin oikaisua tehdessään käyttää perusteena täydet viisi vuotta kestävästä kaudesta, joka alkaa tavarankäynnin ensimmäisestä käyttöönotosta.

Kiinteistöinvestoinneissa oikaisun perusteena toimivaa kaudetta voidaan pidentää kahteenkymmeneen vuoteen.

2. Kunakin vuonna oikaisu kohdistuu vain viidennekkseen tai, jos oikaisukaudta on pidennetty, vastaavaan murto-osaan tuotantotavaroiden arvonlisäverosta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu oikaisu perustuu seuraavien vuosien aikana tapahtuneisiin vähennysoikeuden muutoksiin suhteessa vuoteen, jona tavara on hankittu tai valmistettu tai, tapauskohtaisesti, jona sitä on käytetty ensimmäisen kerran.

188 artikla

1. Oikaisukauden aikana luovutettua tuotantotavaraa on katsottava käytetyksi verovelvollisen liiketoiminnassa oikaisukauden loppuun saakka.

Liiketoimintaa pidetään kokonaisuudessaan verollisena, jos tuotantotavaran luovutus on verollinen.

Liiketoimintaa pidetään kokonaan vapautettuna verosta, jos tuotantotavaran luovutus on vapautettu verosta.

2. Edellä 1 kohdassa säädetty oikaisu on suoritettava kerralla koko jäljellä olevalla oikaisukaudella. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin, kun tuotantotavaran luovutus on vapautettu verosta, olla vaatimatta oikaisua, jos ostaja on verovelvollinen, joka käyttää

kyseistä tuotantotavaraa yksinomaan sellaisissa liiketoimissa, joiden osalta arvonlisävero saadaan vähentää.

189 artikla

Jäsenvaltiot voivat 187 ja 188 artiklaa sovellettaessa toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- a) määritellä tuotantotavaran käsitteen;
- b) täsmentää oikaisemisessa huomioon otettavan arvonlisäveron määrän;
- c) toteuttaa kaikki aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikaisemisesta ei aiheudu perusteetonta hyötyä;
- d) sallia hallinnon yksinkertaistaminen.

190 artikla

Jäsenvaltiot voivat 187, 188, 189 ja 191 artiklaa sovellettaessa lukea tuotantotavaroiksi sellaiset palvelut, joilla on tavanomaisesti tuotantotavaran ominaisuuksiin luettavia ominaisuuksia.

191 artikla

Jos 187 ja 188 artiklan soveltamisen vaikutus jäsenvaltiossa on merkitykseltään hyvin vähäinen, tämä jäsenvaltio voi, kuultuaan arvonlisäverokomiteaa ja ottaen huomioon veron kokonaisvaikutuksen kyseisessä jäsenvaltiossa ja hallinnon yksinkertaistamistarpeen, olla soveltamatta näitä säännöksiä, jollei tämä johda kilpailun vääristymiseen.

192 artikla

Kun verovelvollinen siirtyy tavallisen verotusjärjestelmän piiristä erityisjärjestelmän piiriin tai päinvastoin, jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että verovelvolliselle ei aiheudu perusteetonta hyötyä tai haittaa.

XI OSASTO

VELVOLLISUUDET, JOTKA KOSKEVAT VEROVELVOLLISIA JA TIETTYJÄ HENKILÖITÄ, JOTKA EIVÄT OLE VEROVELVOLLISIA

1 LUKU

Maksuvelvollisuus

1 jakso

Viranomaisille veronmaksuvelvolliset

193 artikla

Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan verovelvollinen, joka suorittaa verollisen tavaroiden luovutuksen tai verollisen palvelun, lukuun ottamatta 194–199 ja 202 artiklassa tarkoitettuja tapauksia, joissa toinen henkilö on velvollinen maksamaan veron.

194 artikla

1. Jos verollisen tavaroiden luovutuksen tai verollisen palvelun suorituksen tekee verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, jäsenvaltiot voivat säätää, että veronmaksuvelvollinen on tavaroiden luovutuksen tai palvelujen suorituksen vastaanottaja.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava 1 kohdan soveltamisedellytykset.

195 artikla

Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö, jolle on annettu arvonlisäverotunniste siinä jäsenvaltiossa, jossa arvonlisävero on maksettava, ja jolle luovutetaan tavaroita 38 tai 39 artiklassa säädettyissä olosuhteissa, jos luovutukset suorittaa verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut tähän jäsenvaltioon.

196 artikla

Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan verovelvollinen, jolle suoritetaan 56 artiklassa tarkoitettuja palveluja, tai henkilö, jolle on siinä jäsenvaltiossa, jossa arvonlisävero on maksettava, annettu arvonlisäverotunniste ja jolle suoritetaan 44, 47, 50, 53, 54 ja 55 artiklassa tarkoitettuja palveluja, jos palvelut suorittaa verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut tähän jäsenvaltioon.

197 artikla

1. Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö, jolle luovutetaan tavaroita, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) verollinen liiketoimi on 141 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti suoritettu tavaroiden luovutus;
- b) henkilö, jolle nämä tavarat luovutetaan, on sellainen toinen verovelvollinen tai sellainen oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, jolle on annettu arvonlisäverotunniste siinä jäsenvaltiossa, jossa luovutus suoritetaan;
- c) verovelvollisen, joka ei ole sijoittautunut vastaanottajan jäsenvaltioon, laatima lasku on tehty 220–236 artiklan mukaisesti.

2. Jos veroedustaja on nimetty veronmaksuvelvolliseksi 204 artiklan säännösten mukaisesti, jäsenvaltiot voivat säätää tämän artiklan 1 kohtaa koskevasta poikkeuksesta.

198 artikla

1. Jos säännellyillä kultamarkkinoilla toimivan verovelvollisen ja toisen verovelvollisen, joka ei toimi kyseisillä markkinoilla, välisiä sijoituskultaan liittyviä erityisiä liiketoimia verotetaan 352 artiklan nojalla, jäsenvaltioiden on määrättävä hankkija veronmaksuvelvolliseksi.

Jos hankkija, joka ei toimi säännellyillä kultamarkkinoilla, on verovelvollinen, jonka on ainoastaan 352 artiklassa tarkoitettujen liiketoimien osalta rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvolliseksi.

siinä jäsenvaltiossa, jossa arvonlisävero on maksettava, myyjän on täytettävä verovelvoitteet hankkijan puolesta kyseisen jäsenvaltion säännösten mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat määrätä hankkijan veronmaksuvelvolliseksi sellaisen kulta-aineen tai puolivalmiiden tuotteiden luovutuksesta, joiden pitoisuus on vähintään 325 tuhannesosaa, tai 344 artiklan 1 kohdassa määritellyn sijoituskullan luovutuksesta silloin, kun verovelvollinen on käyttänyt jotakin 348, 349 ja 350 artiklassa tarkoitetuista valintaoikeuksista.

3. Jäsenvaltioiden on vahvistettava 1 ja 2 kohdan soveltamista koskevat menettelyt ja edellytykset.

199 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat säätää, että veronmaksuvelvollinen on verovelvollinen, joka vastaanottaa minkä tahansa seuraavista luovutuksista tai suorituksista:

- a) rakennustyön suoritus, mukaan lukien kiinteään omaisuuteen liittyvien korjaus-, siivous-, kunnossapito-, muutos- ja purkamistöiden suoritus, sekä rakennuskohteiden luovutus, joka katsotaan tavaroiden luovutukseksi 14 artiklan 3 kohdan nojalla;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettuja toimintoja hoitavan henkilöstön asettaminen käyttöön;
- c) edellä 135 artiklan 1 kohdan j ja k alakohdassa tarkoitettu kiinteän omaisuuden luovutus, jos luovuttaja on valinnut 137 artiklan mukaisesti kyseisen liiketoimen verotuksen;
- d) liitteessä VI lueteltujen käytetyn materiaalin, samassa tilassa uudelleenkäyttöön soveltumattoman käytetyn materiaalin, teollisuus- ja muun jätteen, kierrätyskelpoisen jätteen, osittain käsitellyn jätteen, romun sekä tiettyjen tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset;
- e) verovelvollisen toiselle verovelvolliselle vakuudeksi antamien tavaroiden luovutus tämän vakuuden toteuttamiseksi;
- f) tavaroiden luovutus omistuksenpidätysoikeuden siirryttyä siirronsaajalle, joka käyttää tätä oikeuttaan;
- g) velallisen kiinteän omaisuuden luovutus maksuvelvollisuuden määräävän päätöksen perusteella pakkomyyntimenettelyssä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua mahdollisuutta soveltaessaan jäsenvaltiot voivat määritellä soveltamisalaan kuuluvat tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset sekä ne tavaroiden luovuttajien, palvelujen suorittajien tai vastaanottajien luokat, joihin kyseisiä toimenpiteitä voidaan soveltaa.

3. Jäsenvaltiot voivat 1 kohtaa sovellettaessa toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- a) säätää, että verovelvollinen, joka harjoittaa myös toimia tai liiketoimia, joita ei pidetä 2 artiklan mukaisina

veronalaisina tavaroiden luovutuksina tai palvelujen suorituksina, katsotaan verovelvolliseksi tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti vastaanottamiensa tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten osalta;

- b) säätää, että muu kuin verovelvollinen julkisoikeudellinen laitos katsotaan verovelvolliseksi 1 kohdan e, f ja g alakohdan mukaisesti vastaanottamiensa luovutusten osalta.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvonlisäverokomitealle 1 kohdan säännösten nojalla hyväksyttyjen kansalliseen lainsäädäntöön kuuluvien toimenpiteiden ottamisesta käyttöön sikäli kuin ne eivät ole toimenpiteitä, joihin neuvosto on direktiivin 77/388/ETY 27 artiklan 1–4 kohdan mukaisesti antanut luvan ennen 13 päivää elokuuta 2006 ja joiden soveltamista jatketaan tämän artiklan 1 kohdan nojalla.

200 artikla

Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö, joka suorittaa verollisen tavaroiden yhteisöhankinnan.

201 artikla

Maahantuonnissa arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö tai henkilöt, jotka tuontijäsenvaltio on määrännyt tai hyväksynyt veronmaksuvelvollisiksi.

202 artikla

Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö, jonka toiminnan tuloksena tavarat eivät enää ole 156, 157, 158, 160 ja 161 artiklassa lueteltujen menettelyjen tai tilanteiden alaisia.

203 artikla

Arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö, joka mainitsee kyseisen veron laskussa.

204 artikla

1. Jos 193–197, 199 ja 200 artiklaa sovellettaessa veronmaksuvelvollinen on verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut siihen jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, jäsenvaltiot voivat antaa tämän nimetä veronmaksuvelvolliseksi veroedustajan.

Lisäksi jos verollisen liiketoimen suorittaa sellainen verovelvollinen, joka ei ole sijoittautunut siihen jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, ja jos sen maan kanssa, johon kyseinen verovelvollinen on sijoittautunut tai jossa verovelvollisen toimipaikka sijaitsee, ei ole tehty sopimusta keskinäisestä avunannosta, jonka soveltamisala vastaa direktiivissä 76/308/ETY⁽¹⁾ ja asetuksessa (EY) N:

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 76/308/ETY, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1976, keskinäisestä avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä (EYVL L 73, 19.3.1976, s. 18), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

o 1798/2003⁽¹⁾ säädettyä soveltamisalaa, jäsenvaltiot voivat määrätä sijoittautumattoman verovelvollisen nimeämän verodustajan veronmaksuvelvolliseksi.

Jäsenvaltiot eivät saa kuitenkaan soveltaa toisessa alakohdassa tarkoitettua vaihtoehtoa 358 artiklan 1 alakohdassa määriteltyihin yhteisöön sijoittautumattomiin verovelvollisiin, jotka ovat valinneet sähköisesti suoritettavia palveluja koskevan erityisjärjestelmän soveltamisen.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyn vaihtoehdon käyttäminen riippuu kunkin jäsenvaltion vahvistamista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä.

205 artikla

Jäsenvaltiot voivat määrätä 193–200, 202, 203 ja 204 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa muun henkilön kuin veronmaksuvelvollisen yhteisvastuulliseksi arvonlisäveron maksamisessa.

2 jakso

Maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt

206 artikla

Verovelvollisen, joka on veronmaksuvelvollinen, on maksettava arvonlisäveron nettomäärä 250 artiklassa säädetyn arvonlisäveroilmoituksen antamisen yhteydessä. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin asettaa maksun suoritukselle eri määräpäivän tai vaatia suoritettavaksi ennakkomaksuja.

207 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta henkilöt, joita 194–197, 199 ja 204 artiklan mukaan pidetään veronmaksuvelvollisina sellaisen verovelvollisen puolesta, joka ei ole sijoittautunut niiden alueelle, täyttävät tässä jaksossa säädetty maksuvelvollisuudet.

Jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta henkilöt, jotka 205 artiklan mukaisesti katsotaan yhteisvastuullisiksi arvonlisäveron maksamisessa, täyttävät kyseiset maksuvelvollisuudet.

208 artikla

Jos jäsenvaltiot määräävät sijoituskullan hankkijan veronmaksuvelvolliseksi 198 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai, jos ne kulta-aineksen, puolivalmiiden tuotteiden tai 344 artiklan 1 kohdassa määritellyn sijoituskullan osalta käyttävät 198 artiklan 2 kohdassa säädettyä mahdollisuutta määrätä hankkija veronmaksuvelvolliseksi, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tämä henkilö täyttää tässä jaksossa säädetty velvollisuudet.

209 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta oikeushenkilöt, jotka eivät ole verovelvollisia ja jotka ovat

velvolliset maksamaan 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetuista tavaroiden yhteisöhankeintoista suoritettavan veron, täyttävät tässä jaksossa säädetty maksuvelvollisuudet.

210 artikla

Jäsenvaltioiden on säädettävä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen uusien kulkuneuvojen yhteisöhankeintojen sekä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohdassa tarkoitettujen valmisteveronalaisten tuotteiden yhteisöhankeintojen maksuja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

211 artikla

Jäsenvaltioiden on säädettävä maksua koskevista yksityiskohtaisista säännöistä tavaroiden maahantuonnissa.

Jäsenvaltiot voivat erityisesti säätää, että verovelvollisten tai veronmaksuvelvollisten taikka tiettyjen verovelvollis- tai veronmaksuvelvollisryhmien suorittamasta tavaroiden maahantuonnista suoritettavaa arvonlisäveroa ei tarvitse maksaa tuontihetkenä, jos arvonlisävero on mainittu sellaiseksi 250 artiklan mukaisesti tehtävässä arvonlisäveroilmoituksessa.

212 artikla

Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verovelvolliset suoritettavan arvonlisäveron maksamisesta, jos sen määrä on vähäinen.

2 LUKU

Rekisteröinti

213 artikla

1. Verovelvollisen on ilmoitettava verovelvollisena harjoittamansa toiminnan alkamisesta, muuttumisesta ja loppumisesta.

Jäsenvaltioiden on sallittava ja ne voivat vaatia, että ilmoitukset tehdään sähköisesti niiden vahvistamien edellytysten mukaisesti.

2. Rajoittamatta 1 kohdan ensimmäisen alakohdan säännösten soveltamista, verovelvollisen tai oikeushenkilön, joka ei ole verovelvollinen, joka suorittaa sellaisia tavaroiden yhteisöhankeintoja, joista 3 artiklan 1 kohdan mukaan ei suoriteta arvonlisäveroa, on ilmoitettava suorittavansa tällaisia hankintoja, jos mainitussa artiklassa säädetty edellytykset sille, että arvonlisäveroa ei suoriteta, eivät enää täyty.

214 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotka tekevät mahdolliseksi tunnistaa yksilöllisellä tunnisteella seuraavat henkilöt:

a) jokainen verovelvollinen, 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja verovelvollisia lukuun ottamatta, joka suorittaa jäsenvaltion

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1798/2003, annettu 7 päivänä lokakuuta 2003, hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla ja asetuksen (ETY) N:o 218/92 kumoamisesta (EUVL L 264, 15.10.2003, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 885/2004 (EUVL L 168, 1.5.2004, s. 1).

alueella vähennykseen oikeuttavia tavaroiden luovutuksia tai palveluja, jotka ovat muita kuin sellaisia tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia, joista 194–197 ja 199 artiklan mukaan yksinomaan vastaanottaja on velvollinen maksamaan arvonlisäveron;

b) jokainen verovelvollinen tai oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, joka suorittaa sellaisia tavaroiden yhteisö Hankintoja, joista on suoritettava arvonlisävero 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, sekä jokainen verovelvollinen tai oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, joka on käyttänyt 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valinta-oikeutta saattaa yhteisö Hankintansa arvonlisäveron alaisiksi;

c) jokainen verovelvollinen, joka suorittaa jäsenvaltion alueella tavaroiden yhteisö Hankintoja kyseisen alueen ulkopuolella suorittamia 9 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun toimintaan kuuluvia liiketoimia varten.

2. Jäsenvaltiot voivat olla antamatta tunnistetta tietyille verovelvollisille, jotka suorittavat 12 artiklassa tarkoitettuja satunnaisia liiketoimia.

215 artikla

Yksilöllisessä arvonlisäverotunnisteessa on oltava ISO 3166 alpha-2 koodin mukainen etuliite, josta voidaan tunnistaa arvonlisäverotunnisteen antanut jäsenvaltio.

Kreikka saa kuitenkin käyttää etuliitettä "EL".

216 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden tunnistajärjestelmät mahdollistaisivat 214 artiklassa tarkoitettujen verovelvollisten yksilöinnin, ja siten 402 artiklassa tarkoitettujen yhteisöliiketoimien siirtymävaiheen verotusjärjestelmän oikean soveltamisen varmistamisen.

3 LUKU

Laskutus

1 jakso

Määritelmä

217 artikla

Tässä luvussa tarkoitetaan 'sähköisellä toimittamisella tai saataville asettamisella' tietojen toimittamista vastaanottajalle tai asettamista tämän saataville käyttäen sähköisiä tietojenkäsittelyyn, mukaan lukien tietojen digitaalinen tiivistäminen, ja tallentamiseen tarkoitettuja välineitä sekä johtoja, radiolähetystä, optisia keinoja tai muita sähkömagneettisia keinoja.

2 jakso

Laskun käsite

218 artikla

Tätä direktiiviä sovellettaessa jäsenvaltioiden on hyväksyttävä laskuksi kaikki paperimuodossa tai sähköisessä muodossa olevat

tositteet tai ilmoitukset, jotka täyttävät tässä luvussa asetetut vaatimukset.

219 artikla

Laskuina pidetään myös kaikkia tositteita ja ilmoituksia, jotka erityisellä ja yksiselitteisellä tavalla sisältävät muutoksen ja viittauksen alkuperäiseen laskuun.

3 jakso

Laskun laatiminen

220 artikla

Verovelvollisen on varmistettava, että verovelvollinen itse, hankkija tai kolmas taho verovelvollisen nimissä ja puolesta laatii laskun seuraavissa tapauksissa:

- 1) verovelvollisen toiselle verovelvolliselle tai oikeushenkilölle, joka ei ole verovelvollinen, tekemistä tavaroiden luovutuksista ja palvelujen suorituksista;
- 2) edellä 33 artiklassa tarkoitetuista tavaroiden luovutuksista;
- 3) tavaroiden luovutuksista 138 artiklan mukaisesti;
- 4) ennakkomaksuista, jotka tälle on maksettu ennen 1, 2 ja 3 alakohdassa tarkoitettuja tavaroiden luovutuksia;
- 5) ennakkomaksuista, jotka toinen verovelvollinen tai oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, on maksanut tälle ennen palvelujen suorittamisen päättymistä.

221 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat velvoittaa verovelvolliset laatimaan laskun muistakin kuin 220 artiklassa tarkoitetuista, verovelvollisen niiden alueella tekemistä tavaroiden luovutuksista tai palvelujen suorituksista.

Jäsenvaltiot voivat asettaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen laskujen osalta vähemmän velvoitteita kuin 226, 230, 233, 244 ja 246 artiklassa mainitut.

2. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verovelvolliset 220 artiklassa säädetystä velvollisuudesta laatia lasku verovelvollisen niiden alueella tekemistä tavaroiden luovutuksista tai palvelujen suorituksista, jotka on vapautettu 110 ja 111 artiklan, 125 artiklan 1 kohdan, 127 artiklan, 128 artiklan 1 kohdan, 132, 135, 136, 371, 375, 376 ja 377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan, 379 artiklan 2 kohdan sekä 380–390 artiklan mukaisesti ja joihin liittyy tai ei liity oikeus edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähentämiseen.

222 artikla

Jäsenvaltiot voivat asettaa verovelvollisille, jotka luovuttavat tavaroita tai suorittavat palveluja niiden alueella, määrääjän laskujen toimittamiselle.

223 artikla

Jäsenvaltioiden, joiden alueella tavaroiden luovutukset tai palvelujen suoritukset on toteutettu, vahvistamien edellytysten mukaisesti lasku voidaan laatia kokoomalaskuna useasta erillisestä tavaroiden luovutuksesta tai palvelujen suorituksesta.

224 artikla

1. Hankkija voi laatia laskun verovelvollisen tälle tekemistä tavaroiden luovutuksista tai palvelujen suorituksista, edellyttäen, että osapuolet ovat etukäteen tehneet keskenään asiasta sopimuksen ja että on olemassa järjestely, jonka mukaisesti tavaroita luovuttava ja palveluja suorittava verovelvollinen hyväksyy jokaisen laskun.

2. Jäsenvaltiot, joiden alueella tavarat on luovutettu tai palvelut on suoritettu, määräävät verovelvollisen ja hankkijan välisen sopimuksen ja hyväksymisjärjestelyn ehdot ja edellytykset.

3. Jäsenvaltiot voivat asettaa niiden alueella tavaroita luovuttaville tai palveluja suorittaville verovelvollisille lisävaatimuksia, jotka koskevat laskujen laatimista hankkijoiden toimesta. Ne voivat erityisesti vaatia, että laskut laaditaan verovelvollisen nimissä ja lukuun.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen lisävaatimusten on kuitenkin aina oltava samat hankkijan sijoittautumispaikasta riippumatta.

225 artikla

Jäsenvaltiot voivat asettaa niiden alueella tavaroita luovuttaville tai palveluja suorittaville verovelvollisille erityisvaatimuksia niitä tapauksia varten, joissa kolmas taho tai hankkija, joka laatii laskut, on sijoittautunut maahan, jonka kanssa ei ole keskinäistä avunantoa koskevaa oikeudellista sopimusta, jonka soveltamisala vastaisi direktiivin 76/308/ETY ja asetuksen (EY) N:o 1798/2003 soveltamisalaa.

4 jakso

Laskujen sisältö

226 artikla

Rajoittamatta tämän direktiivin erityisten säännösten soveltamista ainoastaan seuraavat tiedot ovat arvonlisäverotusta varten pakollisia 220 ja 221 artiklan säännösten mukaisesti toimitettavissa laskuissa:

- 1) laskun laatimispäivä;
- 2) yhteen tai useampaan sarjaan perustuva juokseva numero, jolla lasku voidaan yksilöidä;
- 3) edellä 214 artiklassa tarkoitettu arvonlisäverotunniste, jolla verovelvollinen on luovuttanut tavarat tai suorittanut palvelut;

- 4) edellä 214 artiklassa tarkoitettu hankkijan arvonlisäverotunniste, jolla tämä on ottanut vastaan tavaroiden luovutuksen tai palvelujen suorituksen, josta tämä on veronmaksuvelvollinen, taikka 138 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden luovutuksen;
- 5) verovelvollisen ja hankkijan täydellinen nimi ja osoite;
- 6) luovutettujen tavaroiden määrä ja laatu tai suoritettujen palveluiden laajuus ja laatu;
- 7) päivä, jolloin tavarat on luovutettu tai palvelut suoritettu taikka 220 artiklan 4 ja 5 alakohdassa tarkoitettu ennakkomaksu on maksettu, jos kyseinen päivä voidaan määrittää ja se on muu kuin laskun laatimispäivä;
- 8) kunkin verokannan tai vapautuksen osalta arvonlisäveron peruste, yksikköhinta ilman veroa sekä mahdolliset hyvi-tykset tai alennukset, jos ne eivät sisälly yksikköhintaan;
- 9) sovellettava arvonlisäverokanta;
- 10) maksettava arvonlisäveron määrä, paitsi jos sovelletaan erityisjärjestelmää, jossa tämän direktiivin mukaisesti tällaista seikkaa ei mainita;
- 11) jos kyseessä on vapautus tai jos hankkija on veronmaksuvelvollinen, viittaus tämän direktiivin sovellettavaan säännökseen tai vastaavaan kansalliseen säännökseen taikka tieto kyseiseen tavaroiden luovutukseen tai palvelujen suoritukseen sovellettavan vapautuksen tai käännetyin maksuvelvollisuuden perusteesta;
- 12) luovutettaessa 138 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa säädetyn edellytyksin uutta kuljetusvälinettä 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa luetellut tiedot;
- 13) matkatoimistojen erityisjärjestelmää sovellettaessa viittaus 306 artiklaan tai vastaaviin kansallisiin säännöksiin, taikka tieto tämän järjestelmän soveltamisesta;
- 14) sovellettaessa jotakin käytettyihin tavaroihin sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineisiin sovellettavista erityisjärjestelmistä viittaus 313, 326 tai 333 artiklaan tai vastaaviin kansallisiin säännöksiin, taikka tieto jonkin tällaisen järjestelmän soveltamisesta;
- 15) jos veronmaksuvelvollinen on 204 artiklassa tarkoitettu veroedustaja, kyseisen veroedustajan 214 artiklassa tarkoitettu arvonlisäverotunniste sekä tämän täydellinen nimi ja osoite.

227 artikla

Jäsenvaltiot voivat vaatia, että niiden alueelle sijoittautuneet verovelvolliset, jotka luovuttavat tavaroita tai suorittavat palveluja niiden alueella, ilmoittavat hankkijan 214 artiklassa tarkoitettua arvonlisäverotunnisteen muissakin kuin 226 artiklan

4 alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

228 artikla

Jäsenvaltiot, joiden alueella tavarat on luovutettu tai palvelut suoritettu, voivat sallia, että tiettyjä pakollisia tietoja ei esitetä näissä 219 artiklassa tarkoitetuissa laskuina pidettävissä tositteissa tai ilmoituksissa.

229 artikla

Jäsenvaltiot eivät saa vaatia laskujen allekirjoittamista.

230 artikla

Laskujen määrät voidaan ilmaista minkä tahansa valuutan määräisinä, edellyttäen, että maksettavan arvonlisäveron määrä ilmaistaan sen jäsenvaltion kansallisen valuutan määräisenä, jossa tavaroiden luovutuspaikka tai palveluiden suorituspaikka sijaitsee, soveltaen 91 artiklassa tarkoitettua muuntomenetelmää.

231 artikla

Jäsenvaltiot voivat valvontaa varten vaatia, että niiden alueella luovutettuja tavaroita ja suoritettuja palveluita koskevat laskut ja niiden alueelle sijoittautuneiden verovelvollisten vastaanottamat laskut käännetään kyseisen valtion kansalliselle kielelle.

5 jakso

Laskujen toimittaminen sähköisesti

232 artikla

Laskut, jotka laaditaan 2 jakson säännösten mukaisesti, voidaan toimittaa paperilla taikka vastaanottajan suostumuksin toimittaa tai asettaa saataville sähköisesti.

233 artikla

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä sähköisesti toimitetut tai saataville asetetut laskut, edellyttäen, että niiden alkuperän aitous ja niiden sisällön eheys taataan jollakin seuraavista menetelmistä:

- a) sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puitteista 13 päivänä joulukuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/93/EY⁽¹⁾ 2 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettua kehittyneen sähköisen allekirjoituksen avulla;
- b) automaattisen tiedonsiirron (EDI) avulla sellaisena kuin se määritellään sähköisen tiedon vaihdon oikeudellisista näkökohdista 19 päivänä lokakuuta 1994 annetun

komission suosituksen 1994/820/EY⁽²⁾ 2 artiklassa, kun siirtoa koskevassa sopimuksessa edellytetään sellaisten menetelmien käyttöä, jotka takaavat tietojen alkuperän aitouden ja niiden eheyden.

Laskut voidaan kuitenkin toimittaa tai asettaa saataville sähköisesti muilla keinoin, edellyttäen, että asianomaiset jäsenvaltiot hyväksyvät ne.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohtaa sovellettaessa jäsenvaltiot voivat lisäksi edellyttää, että kehittynyt sähköinen allekirjoitus perustuu hyväksyttyn varmenteeseen ja on luotu turvallisella allekirjoitusmenetelmällä direktiivin 1999/93/EY 2 artiklan 6 ja 10 alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

3. Edellä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa sovellettaessa jäsenvaltiot voivat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti velvoittaa toimittamaan lisäksi kokoomalaskun paperimuodossa.

234 artikla

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa alueellaan tavaroita luovuttaville tai palveluja suorittaville verovelvollisille mitään muita velvoitteita tai mahdollisuuksia, jotka liittyvät laskujen toimittamiseen tai asettamiseen saataville sähköisesti.

235 artikla

Jäsenvaltiot voivat asettaa erityisvaatimuksia niiden alueella luovutettuja tavaroita ja suoritettuja palveluja koskevien laskujen toimittamiselle sähköisesti sellaisesta maasta, jonka kanssa ei ole sopimusta, joka koskee keskinäistä avunantoa ja jonka soveltamisala vastaa direktiivissä 76/308/ETY ja asetuksessa (EY) N:o 1798/2003 säädettyä soveltamisalaa.

236 artikla

Kun samalle vastaanottajalle lähetetään tai tämän saataville asetetaan sähköisesti useita laskuja sisältävä erä, kyseisiin laskuihin liittyvät yhteiset tiedot tarvitsee mainita ainoastaan kerran, jos tiedot kunkin laskun osalta ovat saatavissa kokonaisuudessaan.

237 artikla

Komissio esittää viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 kertomuksen ja tarvittaessa sen yhteydessä ehdotuksen sähköistä laskutusta koskevien vaatimusten muuttamiseksi tämän alan mahdollisen tulevan teknisen kehityksen ottamiseksi huomioon.

⁽¹⁾ EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.

⁽²⁾ EYVL L 338, 28.12.1994, s. 98.

6 jakso**Yksinkertaistamistoimenpiteet***238 artikla*

1. Jäsenvaltiot voivat arvonlisäverokomiteaa kuultuaan ja mahdollisesti vahvistamiensa edellytysten mukaisesti säätää, että niiden alueella suoritettuja tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia koskevien laskujen ei tarvitse sisältää tiettyjä 226 ja 230 artiklassa säädettyjä tietoja seuraavissa tapauksissa, jollei jäsenvaltioiden 227, 228 ja 231 artiklan nojalla antamista valinnaisista säännöksistä muuta johdu:

- a) jos laskun määrä on vähäinen;
- b) jos asianomaisen alan kauppa- tai hallintotapojen tai näiden laskujen laatimista koskevien teknisten olosuhteiden vuoksi kaikkia 226 ja 230 artiklassa tarkoitettuja velvoitteita on hankala noudattaa.

2. Laskuissa on kuitenkin aina ilmoitettava seuraavat tiedot:

- a) laskun laatimispäivä;
- b) verovelvollisen tunnistetiedot;
- c) luovutettujen tavaroiden tai suoritettujen palvelujen tunnistetiedot;
- d) maksettava arvonlisäveron määrä tai tiedot, joiden perusteella se voidaan laskea.

3. Edellä 1 kohdan mukaista yksinkertaistamista ei voida soveltaa 20, 21, 22, 33, 36, 138 ja 141 artiklassa tarkoitettuihin liiketoimiin.

239 artikla

Jos jäsenvaltiot käyttävät 272 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaista mahdollisuutta olla antamatta arvonlisäverotunnistetta verovelvollisille, jotka eivät suorita 20, 21, 22, 33, 36, 138 ja 141 artiklassa tarkoitettuja liiketoimia, ja jos luovuttajalle, suorittajalle tai hankkijalle ei ole annettu tällaista tunnistetta, laskussa on sen sijasta oltava asianomaisten jäsenvaltioiden määrittelemä niin sanottu verorekisterinumero.

240 artikla

Jos verovelvolliselle on annettu arvonlisäverotunniste, 272 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädettyä mahdollisuutta käyttävät jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että laskussa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) edellä 44, 47, 50, 53, 54 ja 55 artiklassa tarkoitettujen palvelujen suoritusten sekä 138 ja 141 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten osalta arvonlisäverotunniste ja luovuttajan tai suorittajan verorekisterinumero;

- 2) muiden tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten osalta ainoastaan luovuttajan tai suorittajan verorekisterinumero tai ainoastaan arvonlisäverotunniste.

*4 LUKU***Kirjanpito****1 jakso****Määritelmä***241 artikla*

Tässä luvussa 'laskun tallentamisella sähköisesti' tarkoitetaan tietojen tallentamista käyttäen sähköisiä tietojenkäsittelyyn, mukaan lukien tietojen digitaalinen tiivistäminen, ja tallentamiseen tarkoitettuja välineitä sekä johtoja, radiolähetyskäyttöä, optisia keinoja tai muita sähkömagneettisia keinoja.

2 jakso**Yleiset velvollisuudet***242 artikla*

Verovelvollisen on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa arvonlisäveron soveltamisen ja veroviranomaisen suorittaman tarkastuksen mahdollistamiseksi.

243 artikla

1. Jokaisen verovelvollisen on pidettävä rekisteriä niistä tavaroista, jotka tämä on lähettänyt tai kuljettanut tai jotka on tämän puolesta lähetetty tai kuljetettu lähtöjäsenvaltion ulkopuolelle, mutta yhteisön alueella 17 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettuja liiketoimia varten, jotka koskevat näihin tavaroihin kohdistuvaa työtä tai näiden tavaroiden väliaikaista käyttöä.

2. Jokaisen verovelvollisen on pidettävä riittävän yksityiskohtaista kirjanpitoa, jotta voidaan yksilöidä ne tavarat, jotka verovelvolliselle on lähettänyt toisesta jäsenvaltiosta kyseisessä jäsenvaltiossa arvonlisäverotunnisteen saanut verovelvollinen tai joku muu tämän puolesta, ja jotka on käytetty 52 artiklan c alakohdan mukaisiin palveluihin, joissa on kyse näiden tavaroiden arvioinnista tai näihin tavaroihin kohdistuvasta työstä.

3 jakso**Laskujen tallentamista koskevat erityiset velvollisuudet***244 artikla*

Verovelvollisen on huolehdittava siitä, että tämän itse toimittamien taikka hankkijan tai kolmannen tahon verovelvollisen nimissä ja puolesta toimittamien laskujen jäljennökset samoin kuin kaikki verovelvollisen vastaanottamat laskut tallennetaan.

245 artikla

1. Tätä direktiiviä sovellettaessa verovelvollinen voi määrätä kaikkien laskujen tallennuspaikan, jos verovelvollinen asettaa 244 artiklan mukaisesti tallennetut laskut tai tiedot viipymättä toimivaltaisten viranomaisten saataville näiden sitä vaatiessa.

2. Jäsenvaltiot voivat vaatia alueelleen sijoittautuneita verovelvollisia ilmoittamaan niille tietojen tallennuspaikan, jos tämä sijaitsee niiden alueen ulkopuolella.

Jäsenvaltiot voivat lisäksi vaatia alueelleen sijoittautuneita verovelvollisia tallentamaan sinne verovelvollisen itse toimittamat laskut taikka hankkijan tai kolmannen tahon verovelvollisen nimissä ja puolesta toimittamat laskut sekä kaikki verovelvollisen vastaanottamat laskut, jos sähköistä tallennusta ei ole suoritettu siten, että se takaa täydellisen online-yhteyden kyseisiin tietoihin.

246 artikla

Tallennettujen laskujen alkuperän aitous ja sisällön eheys sekä niiden luettavuus on varmistettava koko tallennuksen ajan.

Edellä 233 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen laskujen tietojen muuttumattomuus ja luettavuus on varmistettava mainittuna ajanjaksona.

247 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on vahvistettava, kuinka pitkän ajan verovelvollisten on huolehdittava sellaisten laskujen tallentamisesta, jotka koskevat sen alueella tehtyjä tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia sekä sen alueelle sijoittautuneiden verovelvollisten vastaanottamia tavaroiden luovutuksia tai palvelujen suorituksia.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio voi vaatia 246 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi, että laskut tallennetaan siinä alkuperäisessä muodossa, paperilla tai sähköisesti, jossa ne on toimitettu tai asetettu saataville. Se voi myös vaatia, että kun laskut tallennetaan sähköisesti, tallennetaan myös tiedot, jotka takaavat kunkin laskun alkuperän aitouden ja sisällön eheyden 246 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetyn mukaisesti.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio voi vahvistaa erityisvaatimuksia laskujen tallentamisen kieltämisestä tai rajoittamisesta sellaisessa maassa, jonka kanssa ei ole sopimusta, joka koskee keskinäistä avunantoa ja jonka soveltamisala vastaa direktiivissä 76/308/ETY ja asetuksessa (EY) N:o 1798/2003 säädettyä soveltamisalaa ja johon liittyy 249 artiklassa tarkoitettu, sähköisessä muodossa oleviin laskuihin tutustumista, niiden kopiointia ja käyttöä koskeva oikeus.

248 artikla

Jäsenvaltiot voivat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti säätää muiden kuin verovelvollisten vastaanottamien laskujen tallennusveloitteesta.

4 jakso

Oikeus tutustua toiseen jäsenvaltioon sähköisesti tallennettuihin laskuihin

249 artikla

Kun verovelvollinen tallentaa laatimansa tai vastaanottamansa laskut online-yhteyden tietoihin takaavin sähköisin keinoin ja kun tallennuspaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, johon verovelvollinen on sijoittautunut, sen jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla, johon verovelvollinen on sijoittautunut, on tätä direktiiviä sovellettaessa oikeus saada sähköisesti tutustua laskuihin, kopioida ne ja käyttää niitä verovelvollisen sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännössä vahvistetuin edellytyksin ja sikäli kuin se on tarpeen valvontaa varten.

5 LUKU

Ilmoitukset

250 artikla

1. Verovelvollisen on annettava arvonlisäveroilmoitus, jossa on kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen syntyneen verosaatavan määrän ja suoritettavien vähennysten määrän toteamiseksi, mukaan lukien tätä veroa ja näitä vähennyksiä koskevien liiketoimien sekä vapautettujen liiketoimien kokonaisarvo, jos se on tarpeen veron määrätymisperusteen toteamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on sallittava ja ne voivat vaatia, että 1 kohdassa tarkoitettujen arvonlisäveroilmoitukset tehdään sähköisesti niiden vahvistamien edellytysten mukaisesti.

251 artikla

Edellä 250 artiklassa tarkoitettujen tietojen lisäksi tiettyä verokautta koskevassa arvonlisäveroilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) sellaisten 138 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten arvonlisäveroton kokonaisarvo, joista verosaatava on syntynyt kyseisen verokauden aikana;
- b) toisen jäsenvaltion alueella suoritettujen 33 ja 36 artiklassa tarkoitettujen sellaisten tavaroiden luovutusten arvonlisäveroton kokonaisarvo, joista verosaatava on syntynyt kyseisen verokauden aikana, jos tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen lähtöpaikka on siinä jäsenvaltiossa, jossa ilmoitus on annettava;
- c) siinä jäsenvaltiossa, jossa ilmoitus on annettava, suoritettujen sellaisten tavaroiden yhteisöihankintojen sekä 21 ja 22 artiklassa tarkoitettujen niihin rinnastettavien liiketoimien arvonlisäveroton kokonaisarvo, joista verosaatava on syntynyt kyseisen verokauden aikana;
- d) siinä jäsenvaltiossa, jossa ilmoitus on annettava, suoritettujen 33 ja 36 artiklassa tarkoitettujen sellaisten tavaroiden

luovutusten arvonlisäveroton kokonaisarvo, joista verosaatava on syntynyt kyseisen verokauden aikana, jos tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen lähtöpaikka on toisen jäsenvaltion alueella;

- e) siinä jäsenvaltiossa, jossa ilmoitus on annettava, suoritettujen sellaisten tavaroiden luovutusten arvonlisäveroton kokonaisarvo, joista verovelvollinen on nimetty veronmaksuvelvolliseksi 197 artiklan mukaisesti ja joista verosaatava on syntynyt kyseisen verokauden aikana.

252 artikla

1. Arvonlisäveroilmoitus on annettava määräajassa, jonka kukin jäsenvaltio vahvistaa. Määräaika ei saa olla pitempi kuin kaksi kuukautta kunkin verokauden päättymisestä.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava verokausi yhdeksi, kahdeksi tai kolmeksi kuukaudeksi.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vahvistaa eripituisia kausia, jotka eivät saa olla yhtä vuotta pitempiä.

253 artikla

Ruotsi saa soveltaa pieniin ja keskisuuriin yrityksiin yksinkertaistettua menettelyä, jossa ainoastaan kotimaisia verollisia liiketoimia harjoittavat verovelvolliset voivat antaa arvonlisäveroilmoituksen kolmen kuukauden kuluttua välittömän verotuksen verovuoden päättymisestä.

254 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että myyjä toimittaa kaikki tarvittavat tiedot arvonlisäveron soveltamisen ja viranomaisten siihen kohdistamien tarkastusten mahdollistamiseksi, kun on kyse arvonlisäverotunnisteen saaneen verovelvollisen tai 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun verovelvollisen 138 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti suorittamista uusien kulkuneuvojen luovutuksista sellaiselle hankkijalle, jolle ei ole annettu arvonlisäverotunnistetta.

255 artikla

Jos jäsenvaltiot määräävät sijoituskullan hankkijan veronmaksuvelvolliseksi 198 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai, jos ne kulta-aineksen, puolivalmiiden tuotteiden tai 344 artiklan 1 kohdassa määritellyn sijoituskullan osalta käyttävät 198 artiklan 2 kohdassa säädettyä mahdollisuutta määrätä hankkija veronmaksuvelvolliseksi, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tämä henkilö täyttää tässä luvussa säädetty ilmoitusvelvollisuudet.

256 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta henkilöt, joita 194–197 ja 204 artiklan mukaan pidetään veronmaksuvelvollisina sellaisen verovelvollisen puolesta, joka ei ole sijoittautunut jäsenvaltion alueelle, täyttävät tässä luvussa säädetty ilmoitusvelvollisuudet.

257 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt, jotka eivät ole verovelvollisia ja jotka ovat velvolliset maksamaan 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetuista tavaroiden yhteisöhan-kinnoista suoritettavan veron, täyttävät tässä luvussa säädetty ilmoitusvelvollisuudet.

258 artikla

Jäsenvaltioiden on säädettävä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuja uusien kulkuneuvojen yhteisöhan- kintoja sekä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohdassa tarkoitettuja valmisteveron alaisten tuotteiden yhteisöhan- kintoja koskeviin ilmoituksiin sovellettavista yksityiskohtaisista sää- nöistä.

259 artikla

Jäsenvaltiot voivat vaatia 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuja uusien kulkuneuvojen yhteisöhan- kintoja suorittavia henkilöitä antamaan arvonlisäveroilmoituksen antamisen yhteydessä kaikki tarvittavat tiedot arvonlisäveron soveltamisen ja viranomaisten suorittamien tarkastusten mah- dollistamiseksi.

260 artikla

Jäsenvaltioiden on säädettävä ilmoituksen antamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä tavaroiden maahantuonnin osalta.

261 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat velvoittaa verovelvollisen antamaan ilmoituksen, joka sisältää 250 ja 251 artiklassa tarkoitettut tiedot kaikista edellisen vuoden aikana suoritetuista liiketoimista. Tässä ilmoituksessa on myös oltava kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen mahdollisia oikaisuja varten.

2. Jäsenvaltioiden on sallittava ja ne voivat vaatia, että 1 kohdassa tarkoitettut ilmoitukset tehdään sähköisesti niiden vahvistamien edellytysten mukaisesti.

6 LUKU

Yhteenvetoilmoitukset

262 artikla

Arvonlisäverotunnisteen saaneen verovelvollisen on annettava yhteenvetoilmoitus niistä arvonlisäverotunnisteen saaneista hankkijoista, joille hän on luovuttanut tavaroita 138 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan c alakohdassa säädettyin edellytyksin, sekä niistä arvonlisäverotunnisteen saaneista vastaanottajista, joille hän on luovuttanut 42 artiklassa tarkoitettulla tavalla yhteis- öhankintana vastaanottamiaan tavaroita.

263 artikla

1. Yhteenvetoilmoitus on tehtävä jokaiselta kalenterivuoden neljännekseltä jäsenvaltioiden vahvistamia määräaikoja ja menet- telyjä noudattaen.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vaatia, että yhteenvetoilmoitukset on annettava kuukausittain.

2. Jäsenvaltioiden on sallittava ja ne voivat vaatia, että 1 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset tehdään sähköisesti niiden vahvistamien edellytysten mukaisesti.

264 artikla

1. Yhteenvetoilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) verovelvolliselle siinä jäsenvaltiossa, jossa ilmoitus on annettava, annettu arvonlisäverotunniste, jota käyttäen tämä on suorittanut tavaroiden luovutuksia 138 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- b) hankkijalle toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa ilmoitus on annettava, annettu arvonlisäverotunniste, jota käyttäen tavarat on luovutettu tälle;
- c) verovelvolliselle siinä jäsenvaltiossa, jossa ilmoitus on annettava, annettu arvonlisäverotunniste, jota käyttäen tämä on suorittanut 138 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetun siirron sekä verovelvolliselle kuljetuksen saapumisjäsenvaltiossa annettu arvonlisäverotunniste;
- d) kunkin hankkijan osalta verovelvollisen suorittamien tavaroiden luovutusten kokonaisarvo;
- e) edellä 138 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten, jotka muodostuvat siirroista toiseen jäsenvaltioon, osalta 76 artiklan mukaisesti määritetty luovutusten kokonaisarvo;
- f) edellä 90 artiklan mukaisesti tehtyjen oikaisujen arvo.

2. Edellä 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu arvo on ilmoitettava siltä kalenterivuoden neljännekseltä, jonka aikana vero-
saatava on syntynyt.

Edellä 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu arvo on ilmoitettava siltä kalenterivuoden neljännekseltä, jonka aikana oikaisusta on ilmoitettu hankkijalle.

265 artikla

1. Kun kyse on 42 artiklassa tarkoitetuista tavaroiden yhteisö-
hankinnoista, arvonlisäverotunnisteen siinä jäsenvaltiossa, jonka antamalla arvonlisäverotunnisteella verovelvollinen on tehnyt nämä hankinnat, saaneen verovelvollisen on mainittava yhteenvetoilmoituksessa selvästi seuraavat tiedot:

- a) verovelvolliselle kyseisessä jäsenvaltiossa annettu arvonlisä-
verotunniste, jota käyttäen verovelvollinen on suorittanut tavaroiden hankinnan ja myöhemmän luovutuksen;
- b) verovelvollisen suorittaman myöhemmän luovutuksen vas-
taantottajalle tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen saapu-
misjäsenvaltiossa annettu arvonlisäverotunniste;

- c) kunkin myöhemmän luovutuksen vastaanottajan osalta
verovelvollisen tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen saa-
pumisjäsenvaltiossa näin suorittamien tavaroiden luovutus-
ten arvonlisäveroton kokonaisarvo.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu arvo on ilmoi-
tettava siltä kalenterivuoden neljännekseltä, jonka aikana vero-
saatava on syntynyt.

266 artikla

Poiketen siitä, mitä 264 ja 265 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot
voivat säätää, että yhteenvetoilmoituksissa on lisäksi annettava
 muita tietoja.

267 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta
henkilöt, joita 194 ja 204 artiklan mukaan pidetään veronmak-
suvelvollisina sellaisen verovelvollisen puolesta, joka ei ole
sijoittautunut niiden alueelle, täyttävät tässä luvussa säädetyn
yhteenvetoilmoituksen antamista koskevan velvollisuuden.

268 artikla

Jäsenvaltiot voivat vaatia niiden alueella tavaroiden yhteisöhan-
kintoja sekä 21 ja 22 artiklassa tarkoitettuja niihin rinnastettavia
liiketoimia suorittavia verovelvollisia antamaan ilmoituksen, joka
sisältää tiedot näistä hankinnoista, ei kuitenkaan kuukautta
lyhyemmältä ajanjaksolta.

269 artikla

Neuvosto voi komission ehdotuksesta yksimielisesti päättää, että
jäsenvaltio voi ottaa käyttöön 270 ja 271 artiklassa säädettyjä
erityistoimenpiteitä tässä luvussa säädetyn yhteenvetoilmoituk-
sen tekemistä koskevan velvollisuuden yksinkertaistamiseksi.
Nämä toimenpiteet eivät saa haitata yhteisöliiketoimien asianmu-
kaista valvomista.

270 artikla

Jäsenvaltiot voivat 269 artiklassa tarkoitettua luvan nojalla sallia
verovelvollisten antaa vuosittaisen yhteenvetoilmoituksen, jossa
mainitaan kullekin sellaiselle hankkijalle toisessa jäsenvaltiossa
annettu arvonlisäverotunniste, jolle verovelvollinen on luovutta-
nut tavaroita 138 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan c alakohdan
mukaisesti, jos verovelvollinen täyttää seuraavat kolme edelly-
tystä:

- a) verovelvollisen suorittamien tavaroiden luovutusten ja
palvelujen suoritusten vuosittainen arvonlisäveroton koko-
naisarvo ei ylitä enemmällä kuin 35 000 eurolla tai sen
vasta—arvolla kansallisena valuuttana sitä vuosittaisen
liikevaihdon määrää, jota käytetään viitearvona 282–
292 artiklassa säädettyä pienyritysten verovapautusta
sovellettaessa;

- b) verovelvollisen 138 artiklan mukaisesti suorittamien tavaroiden luovutusten vuosittainen arvonlisäveroton kokonaisarvo ei ylitä 15 000 euroa tai sen vasta-arvoa kansallisena valuuttana;
- c) verovelvollisen 138 artiklan mukaisesti suorittamat tavaroiden luovutukset eivät ole uusien kulkuneuvojen luovutuksia.

271 artikla

Jäsenvaltiot, jotka vahvistavat verokauden, jolta verovelvollisen on annettava 250 artiklassa tarkoitettu arvonlisäveroilmoitus, yli kolmen kuukauden pituiseksi, voivat 269 artiklassa tarkoitettun luvan nojalla sallia tämän verovelvollisen antaa yhteenvedoilmoituksen samalta kaudelta, jos verovelvollinen täyttää seuraavat kolme edellytystä:

- a) verovelvollisen suorittamien tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten vuosittainen arvonlisäveroton kokonaisarvo ei ylitä 200 000 euroa tai sen vasta-arvoa kansallisena valuuttana;
- b) verovelvollisen 138 artiklan mukaisesti suorittamien tavaroiden luovutusten vuosittainen arvonlisäveroton kokonaisarvo ei ylitä 15 000 euroa tai sen vasta-arvoa kansallisena valuuttana;
- c) verovelvollisen 138 artiklan mukaisesti suorittamat tavaroiden luovutukset eivät ole uusien kulkuneuvojen luovutuksia.

7 LUKU

Erinäiset säännökset

272 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa tietyistä tai kaikista 2–6 luvussa tarkoitetuista velvollisuuksista seuraavat verovelvolliset:

- a) verovelvolliset, joiden yhteisöhankinnoista ei 3 artiklan 1 kohdan mukaan suoriteta arvonlisäveroa;
- b) verovelvolliset, jotka eivät suorita mitään 20, 21, 22, 33, 36, 138 ja 141 artiklassa tarkoitetuista liiketoimista;
- c) verovelvolliset, jotka suorittavat yksinomaan 132, 135 ja 136, 146–149 ja 151, 152 tai 153 artiklan perusteella verosta vapautettuja tavaroiden luovutuksia ja palvelusuu-
rituksia;
- d) verovelvolliset, joihin sovelletaan 282–292 artiklassa säädettyä pienyritysten verovapautusta;
- e) verovelvolliset, joihin sovelletaan maataloustuottajien yhteistä vakiokantajärjestelmää.

Jäsenvaltiot eivät voi vapauttaa ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja verovelvollisia 220–236, 238, 239 ja 240 artiklassa säädettyistä laskutusta koskevista velvollisuuksista.

2. Jos jäsenvaltiot käyttävät 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettua mahdollisuutta, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet yhteisöliiketoimien verotuksen siirtymäjärjestelmän oikeaksi soveltamiseksi.

3. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa muut kuin 1 kohdassa tarkoitettut verovelvolliset tietyistä 242 artiklassa tarkoitetuista kirjanpitoa koskevista velvollisuuksista.

273 artikla

Jäsenvaltiot voivat säätää muista arvonlisäveron kannon oikean toimittamisen varmistamiseksi ja petosten estämiseksi välttämättöminä pitämistään velvollisuuksista, ellei yhdenvertaisen kohtelun noudattamisesta verovelvollisten suorittamien jäsenvaltion sisäisten ja jäsenvaltioiden välisten liiketoimien välillä muuta johdu, ja jos nämä velvollisuudet eivät aiheuta rajanylitykseen liittyviä muodollisuuksia jäsenvaltioiden välisessä kaupassa.

Ensimmäisessä kohdassa säädettyä mahdollisuutta ei voida käyttää laskutusta koskevien lisävelvollisuuksien asettamiseen 3 luvussa vahvistettujen velvollisuuksien lisäksi.

8 LUKU

Tiettyihin tuonti- ja vientitoimiin liittyvät velvollisuudet

1 jakso

Tuontitoimet

274 artikla

Vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden maahantuontiin yhteisöön yhteisön tullialueeseen kuulualta, mutta kolmantena alueena pidettävältä alueelta on sovellettava 275, 276 ja 277 artiklaa.

275 artikla

Edellä 274 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden maahantuontiin on sovellettava yhteisön voimassa olevissa tavaroiden maahantuontia yhteisön tullialueelle koskevista tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia.

276 artikla

Jos 274 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden lähetyksen tai kuljetuksen saapumispaikka sijaitsee sen jäsenvaltion ulkopuolella, jossa tavarat tuodaan yhteisöön, tavaroiden on liikuttava yhteisössä yhteisön voimassa olevissa tullisäännöksissä säädettyssä yhteisön sisäisessä passitusmenettelyssä, jos ne on ilmoitettu asetettavaksi tähän menettelyyn siitä lukien, kun ne tuotiin yhteisöön.

277 artikla

Jos 274 artiklassa tarkoitetut tavarat ovat niitä yhteisöön tuotaessa tilanteessa, jonka perusteella, jos tavara olisi tuotu 30 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetulla tavalla, niihin voitaisiin soveltaa jotakin 156 artiklassa tarkoitettua menettelyä tai tilannetta tai täysin tuontitullittoman väliaikaisen maahan-tuonnin menettelyä, jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että nämä tavarat voivat olla yhteisön alueella samoin edellytyksin kuin on vahvistettu näiden menettelyjen tai tilanteiden soveltamiselle.

2 jakso

Vientitoimet

278 artikla

Sellaisten vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden vientiin, jotka on lähetetty tai kuljetettu jäsenvaltiosta yhteisön tullialueeseen kuuluvalle, mutta kolmantena alueena pidetylle alueelle, on sovellettava 279 ja 280 artiklaa.

279 artikla

Edellä 278 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden viennissä yhteisön alueen ulkopuolelle on sovellettava yhteisön voimassa olevissa tavaroiden vientiä yhteisön tullialueen ulkopuolelle koskevista tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia.

280 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteisön ulkopuolelle jälleentuontia varten väliaikaisesti vietyihin tavaroihin voidaan niitä jälleen maahan-tuotaessa soveltaa niitä säännöksiä, joita olisi sovellettu, jos tavarat olisi viety väliaikaisesti yhteisön tullialueen ulkopuolelle.

XII OSASTO

ERITYISJÄRJESTELMÄT

1 LUKU

Pienten yritysten erityisjärjestelmä

1 jakso

Verotusta ja veronkantoa koskevat yksinkertaistetut yksityiskohtaiset säännöt

281 artikla

Jäsenvaltiot, jotka voisivat kohdata vaikeuksia tavallisen arvonli-säverojärjestelmän soveltamisessa pieniin yrityksiin näiden yritysten toiminnan tai rakenteen vuoksi, voivat vahvistamallaan edellytyksillä ja rajoituksilla ja kuultuaan arvonlisäverokomiteaa noudattaa yksinkertaistettuja verotusta ja veronkantoa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, erityisesti vakiokantajärjestelmiä, jos tämä ei johda verotuksen kevenemiseen.

2 jakso

Verovapautukset tai asteittaiset verohelpotukset

282 artikla

Tässä jaksossa säädettyjä verovapautuksia ja asteittaisia verohel-potuksia on sovellettava pienten yritysten suorittamiin tavaroi-den luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin.

283 artikla

1. Tässä jaksossa säädettyä järjestelmää ei sovelleta seuraaviin liiketoimiin:

- a) edellä 12 artiklassa tarkoitettuihin satunnaisiin liiketoimiin;
- b) edellä 138 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a alakohdan mukaisesti suoritettuihin uusien kulkuneuvojen luovutuk-siin;
- c) siihen jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, sijoittautumattoman verovelvollisen tekemiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin.

2. Jäsenvaltiot voivat sulkea tässä jaksossa säädetyn järjestel-män ulkopuolelle muitakin kuin 1 kohdassa tarkoitettuja liiketoimia.

284 artikla

1. Jäsenvaltiot, jotka ovat käyttäneet jäsenvaltioiden liikevaih-toverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteisen arvonli-säverojärjestelmän rakenne ja soveltamissäännöt 11 päivänä huhtikuuta 1967 annetun neuvoston direktiivin 67/228/ETY⁽¹⁾ 14 artiklan mukaista mahdollisuutta ottaa käyttöön verovapau-tukset tai asteittaiset verohelpotukset, voivat pysyttää voimassa nämä vapautukset ja niiden soveltamista koskevat yksityis-kohtaiset säännöt, jos ne ovat yhdenmukaiset arvonlisäverojär-jestelmän kanssa.

2. Jäsenvaltiot, jotka sovelsivat 17 päivänä toukokuuta 1977 verovapautusta verovelvollisiin, joiden vuosittainen liikevaihto oli pienempi kuin 5 000 Euroopan laskentayksikön vasta-arvo kansallisenä valuuttana kyseisenä päivänä voimassa olleen muuntokurssin mukaan, voivat korottaa tätä raja-arvoa enintään 5 000 euroon.

Jäsenvaltiot, jotka ovat soveltaneet asteittaisia verohelpotuksia, eivät saa korottaa näiden helpotusten ylärajaa eivätkä muuttaa niiden myöntämisehtoja edullisemmiksi.

285 artikla

Jäsenvaltiot, jotka eivät ole käyttäneet direktiivin 67/228/ETY 14 artiklassa säädettyä mahdollisuutta, voivat myöntää verova-pautuksen sellaisille verovelvollisille, joiden vuosittainen liike-vaihto on enintään 5 000 euroa tai sen vasta-arvo kansallisenä valuuttana.

⁽¹⁾ EYVL 71, 14.4.1967, s. 1303/67, direktiivi kumottu direktiivillä 77/388/ETY.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot voivat soveltaa asteittaisia verohelpotuksia verovelvollisiin, joiden vuosittainen liikevaihto on suurempi kuin niiden verovapautuksen soveltamiselle vahvistama enimmäismäärä.

286 artikla

Jäsenvaltiot, jotka sovelsivat 17 päivänä toukokuuta 1977 verovapautusta verovelvollisiin, joiden vuosittainen liikevaihto oli yhtä suuri tai suurempi kuin 5 000 Euroopan laskentayksikön vasta-arvo kansallisena valuuttana kyseisenä päivänä voimassa olleen muuntokurssin mukaan, voivat korottaa tätä raja-arvoa vapautuksen todellisen arvon säilyttämiseksi.

287 artikla

Jäsenvaltiot, jotka ovat liittyneet 1 päivän tammikuuta 1978 jälkeen, voivat myöntää verovapautuksen sellaisille verovelvollisille, joiden vuosittainen liikevaihto on kansallisena valuuttana niiden liittymispäivänä voimassa olleen muuntokurssin mukaan enintään:

- 1) Kreikka: 10 000 Euroopan laskentayksikköä;
- 2) Espanja: 10 000 ecua;
- 3) Portugali: 10 000 ecua;
- 4) Itävalta: 35 000 ecua;
- 5) Suomi: 10 000 ecua;
- 6) Ruotsi: 10 000 ecua;
- 7) Tšekki: 35 000 euroa;
- 8) Viro: 16 000 euroa;
- 9) Kypros: 15 600 euroa;
- 10) Latvia: 17 200 euroa;
- 11) Liettua: 29 000 euroa;
- 12) Unkari: 35 000 euroa;
- 13) Malta: 37 000 euroa, kun liiketoiminta käsittää pääasiassa tavaraluovutuksia, 24 300 euroa, kun liiketoiminta käsittää pääasiassa vähäisen arvonlisän omaavien (suuret tuotantopanokset) palvelujen suorittamista ja 14 600 euroa muissa tapauksissa, eli korkean arvonlisän omaavien palvelujen (pienet tuotantopanokset) tarjoajat;
- 14) Puola: 10 000 euroa;
- 15) Slovenia: 25 000 euroa;
- 16) Slovakia: 35 000 euroa;

288 artikla

Tässä jaksossa säädetyn järjestelmän soveltamisessa viitearvona käytettävä liikevaihto koostuu seuraavista arvonlisäverottomista arvoista:

- 1) tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten arvosta siltä osin kuin niitä on verotettava,
- 2) 110 ja 111 artiklan, 125 artiklan 1 kohdan, 127 artiklan sekä 128 artiklan 1 kohdan nojalla vapautettujen liiketoimien arvosta, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus;
- 3) edellä 146–149 ja 151, 152 tai 153 artiklan nojalla vapautettujen liiketoimien arvosta;
- 4) kiinteistöjä koskevien liiketoimien, edellä 135 artiklan 1 kohdan b–g alakohdassa tarkoitettujen rahoitusliiketoimien ja vakuutuspalvelujen arvosta, jolleivät nämä liiketoimet ole luonteeltaan liitännäisiä.

Yrityksen suorittamia aineellisten tai aineettomien tuotantohyödykkeiden luovutuksia ei kuitenkaan oteta huomioon liikevaihtoa laskettaessa.

289 artikla

Verovelvolliset, jotka saavat vapautuksen, eivät ole oikeutettuja vähentämään arvonlisäveroa 167–171 ja 173–177 artiklan mukaisesti eivätkä saa mainita sitä laskuissaan.

290 artikla

Verovelvolliset, jotka voivat saada vapautuksen, voivat valita joko tavallisen arvonlisäverojärjestelmän noudattamisen tai 281 artiklassa tarkoitettujen yksinkertaistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen noudattamisen. Tässä tapauksessa verovelvolliset hyötyvät mahdollisista kansallisen lainsäädännön mukaisista asteittaisista verohelpotuksista.

291 artikla

Verovelvollisia, jotka saavat asteittaisen verohelpotuksen, pidetään tavallisen arvonlisäverojärjestelmän alaisina verovelvollisina, jollei 281 artiklan soveltamisesta muuta johdu.

292 artikla

Tässä jaksossa säädettyä järjestelmää sovelletaan neuvoston perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti vahvistamaan päivämäärään saakka, joka ei saa olla myöhäisempi kuin 402 artiklassa säädetyn lopullisen järjestelmän voimaantulopäivämäärä.

3 jakso**Kertomus ja tarkistaminen****293 artikla**

Tämän direktiivin antamisesta alkaen joka neljäs vuosi komissio antaa jäsenvaltioilta saamiensa tietojen perusteella kertomuksen neuvostolle tämän luvun säännösten soveltamisesta, ja ottaen huomioon tarpeen lähentää kansallisia säännöksiä, liittyy tarvittaessa kertomukseensa ehdotuksia seuraavilta aloilta:

- 1) pienten yritysten erityisjärjestelmän parantamisesta;
- 2) kansallisten järjestelmien mukauttamisesta vapautusten ja asteittaisten verohelpotusten osalta;
- 3) edellä 2 jaksossa säädettyjen raja-arvojen mukauttamisesta.

294 artikla

Neuvosto päättää, onko pienten yritysten erityisjärjestelmä tarpeen lopullisen järjestelmän puitteissa sekä antaa tarvittaessa säännökset mainitun erityisjärjestelmän soveltamisen yhteisistä rajoista ja ehdoista.

2 LUKU**Yhteinen maataloustuottajien vakiokantajärjestelmä****295 artikla**

1. Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) 'maataloustuottajalla' verovelvollista, joka harjoittaa toimintaansa maa-, metsä- tai kalatalouden alalla;
- 2) 'maa-, metsä- tai kalatalouden harjoittamisella' kussakin jäsenvaltiossa sellaiseksi talouden harjoittamiseksi liitteessä VII mainittujen tuotantotoimintojen puitteissa katsottua toimintaa;
- 3) 'vakiokantajärjestelmän alaisella maataloustuottajalla' maataloustuottajaa, johon sovelletaan tässä luvussa tarkoitettua vakiokantajärjestelmää;
- 4) 'maataloustuotteilla' liitteessä VII mainitun toiminnan tuloksina saatuja tuotteita, jotka on tuotettu kunkin jäsenvaltion maa-, metsä- tai kalataloudessa;
- 5) 'maatalouspalveluilla' erityisesti liitteessä VIII mainittuja palveluja, joita maataloustuottaja suorittaa työvoimaansa tai sellaista maa-, metsä- tai kalataloutensa tavanomaista varustusta käyttäen, jota tavanomaisesti käytetään maataloustuotannossa;
- 6) 'tuotantopanoksiin sisältyvällä arvonnalisäverolla' sitä arvonnalisäveron kokonaismäärää, joka sisältyy jäsenvaltion vakiokantajärjestelmään kuuluvan kaiken maa-, metsä- ja kalatalouden tavara- ja palveluostoihin, siinä määrin kuin vero olisi 167, 168, 169 ja 173–177 artiklan mukaan

vähennyskelpoinen tavallisen arvonnalisäverojärjestelmän alaiselle maataloustuottajalle;

- 7) 'vakiokantajyvitysten prosentilla' jäsenvaltion 297, 298 ja 299 artiklan mukaisesti vahvistamaa prosenttia, jota jäsenvaltio soveltaa 300 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa antaakseen vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille mahdollisuuden vakiokantajyvityksen saamiseen tuotantopanoksiin sisältyvästä arvonnalisäverosta;
- 8) 'vakiokantajyvityksellä' sitä määrää, joka saadaan soveltamalla vakiokantajyvitysten prosenttia vakiokantajärjestelmän alaisen maataloustuottajan liikevaihtoon 300 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

2. Liitteessä VII mainittuun maataloustuotantotoimintaan rinnastetaan maataloustuottajan pääasiallisesti maataloustuotannostaan saamien tuotteiden jalostus maa-, metsä- tai kalatalouden harjoittamisessa tavanomaisesti käytetyillä välineillä.

296 artikla

1. Jos tavallisen arvonnalisäverojärjestelmän tai 1 luvun mukaisen erityisjärjestelmän soveltaminen maataloustuottajiin aiheuttaisi vaikeuksia, jäsenvaltiot voivat tämän luvun mukaisesti soveltaa maataloustuottajiin vakiokantajärjestelmää maataloustuottajien ostamista tavaroista ja palveluista maksetun arvonnalisäveron hyvittämiseksi.

2. Jäsenvaltio voi sulkea vakiokantajärjestelmän ulkopuolelle tiettyjä maataloustuottajaryhmiä sekä sellaisia maataloustuottajia, joille tavallisen arvonnalisäverojärjestelmän tai tarvittaessa 281 artiklan mukaisten yksinkertaistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen soveltaminen ei todennäköisesti aiheuta hallinnollisia vaikeuksia.

3. Jokainen vakiokantajärjestelmän alainen maataloustuottaja voi valita joko tavallisen arvonnalisäverojärjestelmän tai tarvittaessa 281 artiklan mukaisten yksinkertaistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen soveltamisen jäsenvaltion määräämien yksityiskohtaisten sääntöjen ja edellytysten mukaisesti.

297 artikla

Jäsenvaltioiden on tarvittaessa vahvistettava vakiokantajyvitysten prosentit. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa erilliset vakiokantajyvitysten prosentit metsätaloudelle, maatalouden eri aloille sekä kalataloudelle.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nämä vakiokantajyvitysten prosentit ennen kuin niitä aletaan soveltaa.

298 artikla

Vakiokantajyvitysten prosentit on laskettava yksinomaan vakiokantajärjestelmän alaisia maataloustuottajia koskevien kolmen edellisen vuoden makrotaloudellisten tilastotietojen perusteella.

Prosentteja voidaan pyöristää ylös— tai alaspäin lähimpään puoleen prosenttiyksikköön. Jäsenvaltiot voivat myös alentaa prosentteja nollatasoon asti.

299 artikla

Vakiokantahyvitysten prosentit eivät saa johtaa siihen, että vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille tehtävät palautukset ovat suurempia kuin tuotantopanoksiin kohdistuva arvonlisävero.

300 artikla

Vakiokantahyvitysten prosentteja on sovellettava seuraavien tavaroiden ja palvelujen arvonlisäverottomiin hintoihin:

- 1) sellaisten maataloustuotteiden hintoihin, jotka vakiokantajärjestelmän alaiset maataloustuottajat ovat luovuttaneet muille verovelvollisille kuin niille, joihin sovelletaan tätä vakiokantajärjestelmää siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseiset luovutukset tapahtuvat;
- 2) sellaisten maataloustuotteiden hintoihin, jotka vakiokantajärjestelmän alaiset maataloustuottajat ovat 138 artiklan mukaisesti luovuttaneet oikeushenkilöille, jotka eivät ole verovelvollisia ja joiden tekemistä tavaroiden yhteisöhan-
kinnoista suoritetaan arvonlisäveroa, tällä tavoin luovutet-
tujen maataloustuotteiden lähetyksen tai kuljetuksen
saapumisjäsenvaltiossa 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan
mukaisesti;
- 3) sellaisten maatalouspalvelujen hintoihin, jotka vakiokantajärjestelmän alaiset maataloustuottajat ovat suorittaneet muille verovelvollisille kuin niille, joihin sovelletaan tätä vakiokantajärjestelmää siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseiset suoritukset tapahtuvat.

301 artikla

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että 300 artiklassa tarkoitettujen maataloustuotteiden luovutusten ja maatalouspalvelujen suoritusten vakiokantahyvitykset tilittää joko hankkija tai viranomainen.

2. Muiden kuin 300 artiklassa tarkoitettujen maataloustuotteiden luovutusten tai maatalouspalvelujen suoritusten osalta hankkijan on katsottava suorittaneen vakiokantahyvityksen.

302 artikla

Vakiokantahyvityksiin oikeutettu maataloustuottaja ei ole oikeutettu mihinkään muihin arvonlisäverovähennyksiin tähän vakiokantajärjestelmään kuuluvien liiketoimien osalta.

303 artikla

1. Kun verovelvollinen hankkija maksaa vakiokantahyvitystä 301 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tämä saa 167, 168, 169 ja 173–177 artiklassa säädetyin edellytyksin ja jäsenvaltioiden vahvistamia yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen vähentää siitä verosta, jonka tämä on velvollinen maksamaan siinä jäsenvaltiossa, jossa tämä suorittaa verolliset liiketoimensa, kyseisen hyvityksen määrän.

2. Jäsenvaltioiden on palautettava hankkijalle vakiokantahyvityksen määrä, jonka tämä on tilittänyt seuraavista liiketoimista:

- a) edellä 138 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti suoritettujen maataloustuotteiden luovutukset, jos hankkija on sellainen verovelvollinen tai sellainen oikeushenkilö, joka ei ole verovelvollinen, joka toimii tässä ominaisuudessa toisessa jäsenvaltiossa, jonka alueella tämän tekemistä tavaroiden yhteisöhan-
kinnoista on suoritettava arvonlisäve-
roa 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;
 - b) edellä 146, 147, 148 ja 156 artiklan, 157 artiklan 1 kohdan b alakohdan sekä 158, 160 ja 161 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti suoritettujen maataloustuotteiden luovutukset yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneelle verovelvolliselle hankkijalle, siltä osin kuin hankkija käyttää näitä maataloustuotteita 169 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen liiketoimiensa tai sellaisten suorittamiensa palvelujen tarpeisiin, joiden katsotaan tapahtuvan hankkijan sijoittautumisjäsenvaltion alueella ja joista 196 artiklan mukaan yksinomaan hankkija on veronmaksuvelvollinen;
 - c) maatalouspalvelujen luovutukset, jotka suoritetaan yhteisön alueella toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle verovelvolliselle hankkijalle tai yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneelle verovelvolliselle hankkijalle, siltä osin kuin tämä käyttää näitä palveluja 169 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen liiketoimiensa tai sellaisten suorittamiensa palvelujen tarpeisiin, joiden katsotaan tapahtuvan hankkijan sijoittautumisjäsenvaltion alueella ja joista 196 artiklan mukaan yksinomaan hankkija on veronmaksuvelvollinen.
3. Jäsenvaltioiden on vahvistettava 2 kohdassa säädettyjen palautusten suorittamisessa noudatettavat yksityiskohtaiset säännöt. Jäsenvaltiot voivat erityisesti soveltaa direktiivien 79/1072/ETY ja 86/560/ETY säännöksiä.

304 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet voidakseen tehokkaasti valvoa vakiokantahyvitysten maksamista vakiokantajärjestelmän alaisille maataloustuottajille.

305 artikla

Soveltaessaan tätä vakiokantajärjestelmää jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 33 artiklan mukaisesti suoritettuja maataloustuotteiden luovutuksia jäsenvaltioiden välillä verotetaan samalla tavoin riippumatta siitä, suorittaako luovutuksen vakiokantajärjestelmän alainen maataloustuottaja vai jokin muu verovelvollinen.

3 LUKU

Matkatoimistoja koskeva erityisjärjestelmä

306 artikla

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava erityistä arvonlisäverojärjestelmää matkatoimistojen liiketoimiin tämän luvun mukaisesti, jos nämä matkatoimistot toimivat omissa nimissään suhteessa asiakkaisiin käyttäen muiden verovelvollisten luovuttamia tavaroita ja suorittamia palveluja matkojen toteuttamisessa.

Tätä erityisjärjestelmää ei sovelleta matkatoimistoihin, jotka toimivat ainoastaan välittäjinä ja joihin sovelletaan veron perusteen laskemiseksi 79 artiklan ensimmäisen kohdan c alakohtaa.

2. Turistimatkojen järjestäjiä pidetään matkatoimistoina tätä lukua sovellettaessa.

307 artikla

Liiketoimia, jotka matkatoimisto suorittaa matkan toteuttamiseksi 306 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti, pidetään yhtenä matkatoimiston asiakkaalle suorittamana palveluna.

Tätä yhtä palvelua verotetaan siinä jäsenvaltiossa, jossa matkatoimistolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta se on suorittanut palvelun.

308 artikla

Tämän matkatoimiston suorittaman yhden palvelun veron perusteena ja sen 226 artiklan 8 alakohdassa tarkoitettuna arvonlisäverottomana hintana pidetään matkatoimiston katetta, eli asiakkaan maksaman arvonlisäverottoman kokonaishinnan ja toisten verovelvollisten matkatoimistolle luovuttamista tavaroista ja suorittamista palveluista aiheutuneiden todellisten kustannusten välistä erotusta, jos nämä liiketoimet välittömästi koituvat matkustajan hyväksi.

309 artikla

Jos liiketoimet, joissa matkatoimisto turvautuu muihin verovelvollisiin, suoritetaan näiden toimesta yhteisön ulkopuolella, matkatoimiston tekemä palvelusuoritus rinnastetaan 153 artiklan mukaisesti vapautettuun välittäjien toimintaan.

Jos ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja liiketoimia suoritetaan sekä yhteisössä että sen ulkopuolella, on vapautettuna pidettävä vain sitä osaa matkatoimiston palvelusta, joka koskee yhteisön ulkopuolella suoritettuja liiketoimia.

310 artikla

Muiden verovelvollisten matkatoimistolle toimittamaan laskuun merkitsemät arvonlisäverot sellaisista 307 artiklassa tarkoitetuista liiketoimista, jotka välittömästi koituvat matkustajan hyväksi, eivät oikeuta vähennykseen eivätkä palautukseen missään jäsenvaltiossa.

4 LUKU

Käytettyihin tavaroihin sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineisiin sovellettavat erityisjärjestelmät

1 jakso

Määritelmät

311 artikla

1. Rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) 'käytetyillä tavaroilla' irtainta aineellista omaisuutta, joka on muuta kuin taide-, keräily- tai antiikkiesineitä taikka jäsenvaltioiden määritelmien mukaista jalometallia tai jalokiviä ja joka soveltuu käytettäväksi uudelleen sellaiseen tai kunnostettuna;
- 2) 'taide-esineillä' liitteessä IX olevassa A osassa mainittuja esineitä;
- 3) 'keräilyesineillä' liitteessä IX olevassa B osassa mainittuja esineitä;
- 4) 'antiikkiesineillä' liitteessä IX olevassa C osassa mainittuja esineitä;
- 5) 'verovelvollisella jälleenmyyjällä' verovelvollista, joka liiketoimintansa puitteissa jälleenmyyntitarkoituksessa ostaa tai ottaa yrityksensä tarpeisiin taikka maahantuo käytettyjä tavaroita, taide-, keräily- tai antiikkiesineitä, riippumatta siitä, toimiiko tämä omissa nimissään taikka toisen lukuun osto- tai myyntiprovisiota koskevan sopimuksen perusteella;
- 6) 'julkisen huutokaupan toimittajalla' kaikkia niitä verovelvollisia, jotka liiketoimintansa puitteissa tarjoavat tavaroita myytäväksi julkisella huutokaupalla tarkoituksenaan luovuttaa ne eniten tarjoavalle;
- 7) 'julkisen huutokaupan toimittajan päämiehellä' kaikkia niitä henkilöitä, jotka siirtävät tavaroita julkisen huutokaupan pitäjän haltuun myyntiprovisiota koskevan sopimuksen perusteella.

2. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus olla pitämättä 'taide-esineinä' liitteessä IX olevan A osan 5, 6 ja 7 kohdassa mainittuja esineitä.

3. Edellä 1 kohdan 7 alakohdassa tarkoitettussa myyntiprovisiota koskevassa sopimuksessa on määrättävä, että huutokaupan toimittaja tarjoaa tavaraa julkisessa huutokaupassa omissa nimissään, mutta päämiehensä lukuun, ja että tämä luovuttaa tavarat omissa nimissään, mutta päämiehensä lukuun julkisessa huutokaupassa eniten tarjoavalle.

2 jakso**Verovelvollisia jälleenmyyjiä koskeva erityisjärjestelmä****1 alajakso****Voittomarginaalijärjestelmä****312 artikla**

Tässä alajaksossa tarkoitetaan

- 1) 'myyntihinnalla' kaikkea sitä vastiketta, jonka verovelvollinen jälleenmyyjä on saanut tai saa hankkijalta taikka kolmannelta, mukaan lukien liiketoimeen suoraan liittyvät tuet, verot, tullit, ennakkomaksut sekä verovelvollisen jälleenmyyjän hankkijalta veloittamat liitännäiskustannukset, kuten provisio-, pakkaus-, kuljetus- ja vakuutuskulut, pois lukien kuitenkin 79 artiklassa tarkoitettut määrät;
- 2) 'ostohinnalla' kaikkea sitä 1 alakohdassa määriteltyä vastiketta, jonka tavarahan luovuttaja on saanut tai saamassa verovelvolliselta jälleenmyyjältä.

313 artikla

1. Jäsenvaltiot soveltavat verovelvollisten jälleenmyyjien suoritettujen käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- tai antiikkiesineiden luovutusten osalta verovelvollisen jälleenmyyjän saaman voittomarginaalin verottamisessa tämän alajakson säännösten mukaista erityisjärjestelmää.

2. Jäljempänä 402 artiklassa tarkoitettua lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka tämän artiklan 1 kohdassa säädettyä järjestelmää ei sovelleta uusien kulkuneuvojen luovutuksiin, jotka suoritetaan 138 artiklan 1 kohdassa tai 2 kohdan a alakohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

314 artikla

Voittomarginaalijärjestelmää sovelletaan verovelvollisen jälleenmyyjän suorittamiin käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- tai antiikkiesineiden luovutuksiin, kun ne on tälle yhteisössä luovuttanut joku seuraavista:

- a) henkilö, joka ei ole verovelvollinen;
- b) toinen verovelvollinen, jos tämän toisen verovelvollisen suorittama tavarahan luovutus on vapautettu verosta 136 artiklan mukaisesti;
- c) toinen verovelvollinen, jos tämän toisen verovelvollisen suorittamaan luovutukseen sovelletaan 282–292 artiklassa säädettyä pienten yritysten verovapautusta ja jos kyseessä on tuotantotavara;
- d) toinen verovelvollinen jälleenmyyjä, jos tämän toisen verovelvollisen jälleenmyyjän suorittamasta luovutuksesta

on suoritettu arvonlisäveroa tämän voittomarginaalijärjestelmän mukaisesti.

315 artikla

Edellä 314 artiklassa tarkoitettua tavaroiden luovutuksen veron perusteena on verovelvollisen jälleenmyyjän saama voittomarginaali vähennettynä voittomarginaaliin kuuluvalla arvonlisäveron määrällä.

Verovelvollisen jälleenmyyjän voittomarginaali vastaa verovelvollisen jälleenmyyjän perimän tavarahan myyntihinnan ja ostohinnan välistä eroa.

316 artikla

1. Jäsenvaltiot myöntävät verovelvollisille jälleenmyyjille oikeuden valita voittomarginaalijärjestelmän soveltamisen luovutukseen, jotka koskevat seuraavia tavaroita:

- a) taide-, keräily- tai antiikkiesineitä, jotka he itse ovat maahantuoneet;
- b) tekijän tai tämän oikeudenomistajien heille luovuttamia taide-esineitä;
- c) muun verovelvollisen heille luovuttamia taide-esineitä, kun tämän verovelvollisen suorittamaan luovutukseen on sovellettu 103 artiklan mukaista alennettua verokantaa.

2. Jäsenvaltiot päättävät vähintään kaksi kalenterivuotta voimassa olevan 1 kohdassa säädetyn oikeuden käyttämisen yksityiskohtaisista säännöistä.

317 artikla

Kun verovelvollinen jälleenmyyjä käyttää 316 artiklassa säädettyä oikeutta, veron peruste määritetään 315 artiklan mukaisesti.

Verovelvollisen jälleenmyyjän itse maahantuomien taide-, keräily- tai antiikkiesineiden luovutusten voittomarginaalin laskemisessa huomioon otettava ostohinta on sama kuin 85–89 artiklan mukainen maahantuonnin veron peruste lisättynä maahantuonnista maksettavalla tai maksetulla arvonlisäverolla.

318 artikla

1. Veronkannon yksinkertaistamiseksi ja kuultuaan arvonlisäverokomiteaa jäsenvaltiot voivat säätää, että tiettyjen liiketoimien tai tiettyjen verovelvollisten jälleenmyyjien luokkien osalta voittomarginaalijärjestelmän alaisten tavaroiden luovutusten veron peruste määritetään kullekin verokaudelle, jonka aikana verovelvollisen jälleenmyyjän on annettava 250 artiklassa tarkoitettu arvonlisäveroilmoitus.

Jos ensimmäisen alakohdan mukainen säännös on annettu, veron peruste niille tavaroiden luovutuksille, joihin sovelletaan samaa arvonlisäverokantaa, muodostuu verovelvollisen jälleenmyyjän saamasta kokonaisvoittomarginaalista vähennettynä

tähän voittomarginaaliin liittyvällä arvonlisäveron määrällä.

2. Kokonaisvoittomarginaali on kahden seuraavan määrän erotus:

- a) voittomarginaalijärjestelmän alaisten, verovelvollisen jälleenmyyjän veroilmoituskauden aikana suorittamien tavaroiden luovutusten kokonaisarvon eli kaikkien myyntihintojen;
- b) verovelvollisen jälleenmyyjän veroilmoituskauden aikana suorittamien edellä 314 artiklassa tarkoitettujen tavaroiden ostojen kokonaisarvon eli kaikkien ostohintojen.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että 1 kohdassa tarkoitettujen verovelvollisten eivät saa perusteetonta etua tai kärsi aiheutonta haittaa.

319 artikla

Verovelvollinen jälleenmyyjä voi soveltaa tavallista arvonlisäverojärjestelmää kaikkiin voittomarginaalijärjestelmän alaisiin luovutuksiin.

320 artikla

1. Jos verovelvollinen jälleenmyyjä soveltaa tavallista arvonlisäverojärjestelmää itse maahantuomansa taide-, keräily- tai antiikkiesineen luovutukseen, verovelvollisella jälleenmyyjällä on oikeus vähentää siitä arvonlisäveron määrästä, jonka tämä on velvollinen maksamaan, tavarantoimittajan maahantuonnista maksettava tai maksettu arvonlisävero.

Jos verovelvollinen jälleenmyyjä soveltaa tavallista arvonlisäverojärjestelmää tekijältä tai tekijän oikeudenomistajalta saamansa taide-esineen luovutukseen, tai muun verovelvollisen kuin verovelvollisen jälleenmyyjän suorittamaan taide-esineen luovutukseen, verovelvollisella jälleenmyyjällä on oikeus vähentää siitä arvonlisäveron määrästä, jonka tämä on velvollinen maksamaan, verovelvolliselle jälleenmyyjälle luovutetusta taide-esineestä maksettava tai maksettu arvonlisävero.

2. Vähennysoikeus syntyy sillä hetkellä, kun sellaisesta luovutuksesta johtuva arvonlisäverosaatava syntyy, jonka osalta verovelvollinen jälleenmyyjä valitsee tavallisen arvonlisäverojärjestelmän soveltamisen.

321 artikla

Jos voittomarginaalijärjestelmän alaisten käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden luovutus suoritetaan 146, 147, 148 ja 151 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti, ne vapautetaan verosta.

322 artikla

Siltä osin kuin verovelvollinen jälleenmyyjä luovuttaa tavaroita voittomarginaalijärjestelmän alaisina, verovelvollinen jälleenmyyjä ei saa vähentää siitä arvonlisäverosta, jonka tämä on velvollinen maksamaan, seuraavia määriä:

- a) verovelvollisen jälleenmyyjän itse maahantuomista taide-, keräily- ja antiikkiesineistä maksettavaa tai maksettua arvonlisäveroa;

- b) tekijän tai tämän oikeudenomistajien verovelvolliselle jälleenmyyjälle luovuttamista, tai myöhemmin luovutettavista, taide-esineistä maksettavaa tai maksettua arvonlisäveroa;

- c) muun verovelvollisen kuin verovelvollisen jälleenmyyjän tälle luovuttamista, tai myöhemmin luovutettavista, taide-esineistä maksettavaa tai maksettua arvonlisäveroa.

323 artikla

Verovelvollinen ei voi vähentää maksettavakseen tulevasta arvonlisäverosta verovelvollisen jälleenmyyjän tälle luovuttamista ja luovutettavista tavaroista maksettavaa tai maksettua arvonlisäveroa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän suorittama tavaroiden luovutus on voittomarginaalijärjestelmän alainen.

324 artikla

Sekä tavallista arvonlisäverojärjestelmää että voittomarginaalijärjestelmää soveltavan verovelvollisen jälleenmyyjän on kirjanpidossaan erotettava toisistaan kummankin järjestelmän piiriin kuuluvat liiketoimet jäsenvaltioiden vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

325 artikla

Verovelvollinen jälleenmyyjä ei saa laatimassaan laskussa eritellä voittomarginaalijärjestelmän alaiseen tavarantoimittajan luovutukseen liittyvää veroa.

2 alajakso

Käytettyihin kulkuneuvoihin sovellettava siirtymäjärjestelmä

326 artikla

Ne jäsenvaltiot, jotka 31 päivänä joulukuuta 1992 sovelsivat muita erityisiä verojärjestelmiä kuin voittomarginaalijärjestelmää verovelvollisten jälleenmyyjien tekemiin käytettyjen kulkuneuvojen luovutuksiin, voivat jatkaa näiden järjestelmien soveltamista 402 artiklassa tarkoitetun lopullisen verotusjärjestelmän voimaantuloon saakka, siltä osin kuin nämä järjestelmät noudattavat tai ne mukautetaan noudattamaan tässä alajaksossa säädettyjä edellytyksiä.

Tanska saa ottaa käyttöön ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun järjestelmän.

327 artikla

1. Tätä siirtymäjärjestelmää sovelletaan verovelvollisen jälleenmyyjän tekemiin käytettyjen kulkuneuvojen luovutuksiin, joihin sovelletaan voittomarginaalijärjestelmää.

2. Tätä siirtymäjärjestelmää ei sovelleta uusien kulkuneuvojen luovutuksiin, jotka suoritetaan 138 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

3. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi 'käytettyinä kulkuneuvoina' pidetään 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja maakulkuneuvoja, vesialuksia ja ilma-aluksia, silloin kun ne ovat käytettyjä tavaroita, jotka eivät täytä tarvittavia edellytyksiä, jotta niitä voitaisiin pitää uusina kulkuneuvoina.

328 artikla

Kustakin 327 artiklassa tarkoitetusta luovutuksesta maksettavan arvonlisäveron määrä on yhtä suuri kuin se veron määrä, joka olisi maksettava, jos tämä luovutus olisi tavallisen arvonlisäverojärjestelmän alainen, vähennettynä sen arvonlisäveron määrällä, jonka katsotaan sisältyvän verovelvollisen jälleenmyyjän maksamaan kulkuneuvon ostohintaan.

329 artikla

Verovelvollisen jälleenmyyjän maksamaan kulkuneuvon ostohintaan sisältyväksi katsotun arvonlisäveron määrä lasketaan seuraavalla menetelmällä:

- a) huomioon otettava ostohinta on 312 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ostohinta;
- b) tämän verovelvollisen jälleenmyyjän maksaman ostohinnan katsotaan sisältävän arvonlisäveron, joka olisi ollut maksettava, jos kulkuneuvon verovelvolliselle jälleenmyyjälle luovuttanut henkilö olisi soveltanut luovutukseensa tavalista arvonlisäverojärjestelmää;
- c) käytettävä 93 artiklan mukainen verokanta on siinä jäsenvaltiossa sovellettava verokanta, jonka alueella verovelvolliselle jälleenmyyjälle tapahtuneen tavaran luovutuksen paikan katsotaan 31 ja 32 artiklan mukaisesti sijaitsevan.

330 artikla

Kustakin 327 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kulkuneuvon luovutuksesta suoritettavan ja 328 artiklan mukaisesti määritetyn veron määrän on vastattava vähintään sitä arvonlisäveron määrää, joka olisi suoritettava, jos luovutus olisi ollut voittomarginaalijärjestelmän alainen.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että jos luovutus on voittomarginaalijärjestelmän alainen, tämä voittomarginaali ei saa olla alle 10 prosenttia 312 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu myyntihinnasta.

331 artikla

Verovelvollinen ei saa vähentää siitä verosta, jonka maksamiseen tämä on velvollinen, verovelvollisen jälleenmyyjän tälle luovuttamasta käytetystä kulkuneuvosta maksettavaa tai maksettua arvonlisäveroa, jos tätä verovelvollisen jälleenmyyjän suorittamaa

tavaran luovutusta verotetaan tämän siirtymäjärjestelmän mukaisesti.

332 artikla

Verovelvollinen jälleenmyyjä ei saa eritellä toimittamassaan laskussa tämän siirtymäjärjestelmän alaisiin luovutuksiin liittyvää arvonlisäveroa.

3 jakso

Julkisen huutokaupan erityisjärjestelmä

333 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat soveltaa julkisen huutokaupan toimittajan saaman voittomarginaalin verottamiseen tämän jakson säännösten mukaista erityisjärjestelmää, kun edellä mainittu julkisen huutokaupan toimittaja luovuttaa käytettyjä tavaroita ja taide-, keräily- tai antiikkiesineitä omissa nimissään ja 334 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden lukuun mainittujen tavaroiden julkisesta huutokaupasta maksettavaa myyntiprovisiota koskevan sopimuksen perusteella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua järjestelmää ei sovelleta uusien kulkuneuvojen luovutuksiin, jotka suoritetaan 138 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

334 artikla

Tätä järjestelmää sovelletaan luovutuksiin, jotka julkisen huutokaupan toimittaja suorittaa omissa nimissään jonkun seuraavan henkilön lukuun:

- a) sellaisen henkilön lukuun, joka ei ole verovelvollinen;
- b) toisen verovelvollisen lukuun, jos tämän toisen verovelvollisen myyntiprovisiota koskevan sopimuksen mukaisesti suorittama tavaroiden luovutus on 136 artiklan nojalla vapautettu verosta;
- c) toisen verovelvollisen lukuun, jos tämän toisen verovelvollisen myyntiprovisiota koskevan sopimuksen mukaisesti suorittamaan tavaroiden luovutukseen sovelletaan 282–292 artiklassa pienille yrityksille säädettyä verovapautusta ja luovutus koskee tuotantotavaraa;
- d) verovelvollisen jälleenmyyjän lukuun, jos tämän toisen verovelvollisen jälleenmyyjän suorittamasta myyntiprovisiota koskevan sopimuksen mukaisesti tavaroiden luovutuksesta on maksettava arvonlisäveroa voittomarginaalijärjestelmän mukaisesti.

335 artikla

Tavaroiden luovutus julkisen huutokaupan verovelvolliselle toimittajalle katsotaan suoritetuksi sillä hetkellä, kun näiden tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa on suoritettu.

336 artikla

Tässä jaksossa tarkoitettujen tavaroiden luovutuksen veron peruste muodostuu 339 artiklan mukaisesti julkisen huutokaupan toimittajan hankkijalta laskuttamasta kokonaismäärästä, josta vähennetään seuraavat määrät:

- a) julkisen huutokaupan toimittajan päämiehelleen 337 artiklan mukaisesti maksama tai maksettava nettomäärä;
- b) julkisen huutokaupan toimittajan luovutuksista maksettava arvonlisäveron määrä.

337 artikla

Julksen huutokaupan toimittajan päämiehelleen maksama tai maksettava nettomäärä on yhtä suuri kuin julkisessa huutokaupassa saadun tavaroiden hinnan ja julkisen huutokaupan toimittajan päämieheltään myyntiprovisiota koskevan sopimuksen mukaisesti saaman tai saatavan provision määrän välinen erotus.

338 artikla

Julksen huutokaupan toimittajien, jotka luovuttavat tavaroita 333 ja 334 artiklan säännösten mukaisesti, on omassa kirjanpidossaan vietävä väliaikaistileille seuraavat määrät:

- a) tavaran hankkijalta saatu tai saatava määrä;
- b) tavaran myyjälle palautettu tai palautettava määrä.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut määrät on näytettävä asianmukaisesti toteen.

339 artikla

Julksen huutokaupan toimittajan on annettava hankkijalle lasku, jossa eritellään seuraavat tiedot:

- a) tavaroiden huutokauppahinta;
- b) verot, tullit ja maksut;
- c) huutokaupan toimittajan hankkijalta veloittamat liitännäiskustannukset, kuten provisio-, pakkaus-, kuljetus- ja vakuumuskulut.

Julksen huutokaupan toimittajan laatimassa laskussa ei saa eritellä arvonlisäveroja.

340 artikla

1. Julksen huutokaupan toimittajan, jolle tavara on siirretty myyntiprovisiota koskevan sopimuksen perusteella, on esitettävä selonteko päämiehelleen.

Julksen huutokaupan toimittajan antamassa selonteossa on esitettävä yksityiskohtaisesti liiketoimen arvo, toisin sanoen tavaroiden huutokauppahinta vähennettynä päämieheltä saadulla tai saatavalla provisiolla.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti laadittu selonteko toimii laskuna, joka päämiehen, jos tämä on verovelvollinen, on esitettävä 220 artiklan mukaisesti julkisen huutokaupan toimittajalle.

341 artikla

Tässä jaksossa säädettyä järjestelmää soveltavien jäsenvaltioiden on sovellettava sitä myös 327 artiklan 3 kohdassa määriteltyihin käytettyjen kulkuneuvojen luovutuksiin, jotka julkisen huutokaupan toimittaja suorittaa omissa nimissään mainittujen tavaroiden julkisesta huutokaupasta maksettavaa myyntiprovisiota koskevan sopimuksen perusteella verovelvollisen jälleenmyyjän lukuun, siltä osin kuin näistä samoista tämän verovelvollisen jälleenmyyjän suorittamista käytettyjen kulkuneuvojen luovutuksista olisi suoritettava arvonlisäveroa käytettyihin kulkuneuvoihin sovellettavan siirtymäjärjestelmän mukaisesti.

4 jakso**Toimenpiteet kilpailun vääristymisen ja veropetosten ehkäisemiseksi****342 artikla**

Jäsenvaltiot voivat toteuttaa arvonlisäveron vähennysoikeutta koskevia toimenpiteitä estääkseen niille verovelvollisille jälleenmyyjille, joihin sovelletaan jotakin 2 jaksossa säädetystä erityisjärjestelmästä, koituvat perusteettomat edut tai aiheettomat haitat.

343 artikla

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan toteuttaa veropetosten torjumiseksi erityistoimenpiteitä, joiden perusteella voittomarginaalijärjestelmän mukaan maksettavan arvonlisäveron määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin sen veron määrä, joka olisi maksettava, jos voittomarginaali olisi tietty prosenttimäärä myyntihinnasta.

Prosenttimäärä myyntihinnasta vahvistetaan ottaen huomioon taloudellisten toimijoiden tavanomaiset voittomarginaalit kyseisellä toimialalla.

5 LUKU**Sijoituskultaa koskeva erityisjärjestelmä****1 jakso****Yleiset säännökset****344 artikla**

1. Rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista tässä direktiivissä tarkoitetaan 'sijoituskullalla':

- 1) harkon tai levyn muodossa olevaa kultaa, jonka paino on hyväksytty kultamarkkinoilla ja jonka pitoisuus on vähintään 995 tuhannesosaa, siitä riippumatta, onko se arvopaperimuodossa vai ei;

2) kultakolikoita, jotka ovat pitoisuudeltaan vähintään 900 tuhannesosaa, jotka on lyöty vuoden 1800 jälkeen ja jotka ovat tai ovat olleet laillinen maksuväline niiden alkuperämaassa ja joiden tavanomainen myyntihinta ei ole yli 80 prosenttia korkeampi kuin kolikon sisältämän kullan käypä markkina-arvo.

2. Jäsenvaltiot voivat rajata tämän erityisjärjestelmän ulkopuolelle pienet, enintään 1 gramman painoiset harkot tai levyt.

3. Edellä 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettuja kolikoita ei tässä direktiivissä katsota myytävän keräilyarvon vuoksi.

345 artikla

Vuodesta 1999 lukien jokaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle kunakin vuonna ennen 1 päivää heinäkuuta, mitä 344 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa mainitut tunnusmerkit täyttäviä kolikoita pidetään kaupan kyseisessä jäsenvaltiossa. Komissio julkaisee kattavan luettelon näistä kolikoista Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa ennen kunkin vuoden 1 päivää joulukuuta. Julkaistussa luettelossa olevien kolikoiden katsotaan täyttävän kyseiset tunnusmerkit koko sen vuoden ajan, jota varten luettelo on julkaistu.

2 jakso

Vapautus verosta

346 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava arvonlisäverosta sijoituskullan luovutus, yhteisön sisäinen hankinta ja maahantuonti, mukaan lukien arvopapereiden muodossa oleva sijoituskulta, joko määriteltynä tai määrittelemättöminä erinä tai kultatilikaupan kohteena, ja mukaan lukien erityisesti kulturalinat ja -vaihtosopimukset, joihin sisältyy sijoituskultaa koskeva omistus- tai saamisoikeus sekä sijoituskultaa koskevat liiketoimet, joihin sisältyy futuuri- ja termiinisopimuksia, jotka johtavat sijoituskultaa koskevan omistus- tai saamisoikeuden siirtoon.

347 artikla

Jäsenvaltioiden on vapautettava arvonlisäverosta niiden välittäjien suorittamat palvelut, jotka toimivat toisen nimissä ja toisen lukuun silloin, kun he päämiehensä lukuun osallistuvat sijoituskullan luovutukseen.

3 jakso

Verotuksen valintaoikeus

348 artikla

Jäsenvaltioiden on myönnettävä sijoituskultaa tuottaville tai kultaa sijoituskullaksi muuntaville verovelvollisille oikeus valita toiselle verovelvolliselle tapahtuvien sijoituskullan luovutusten verotus, jos tämä luovutus olisi muuten vapautettu verosta 346 artiklan nojalla.

349 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat myöntää verovelvollisille, jotka liiketoiminnassaan tavanomaisesti luovuttavat kultaa teollisiin tarkoituksiin, oikeuden valita toiselle verovelvolliselle tapahtuvien

344 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettujen kultaharkkojen tai -levyjen luovutusten verotus, jos luovutus olisi muutoin vapautettu verosta 346 artiklan nojalla.

2. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa 1 kohdassa säädetyn valintaoikeuden soveltamisalaa.

350 artikla

Jos luovuttaja on käyttänyt 348 ja 349 artiklassa tarkoitettua verotuksen valintaoikeutta, jäsenvaltioiden on myönnettävä välittäjälle oikeus valita verotus 347 artiklassa tarkoitettujen palvelujen osalta.

351 artikla

Jäsenvaltioiden on vahvistettava tässä jaksossa säädettyjen valintaoikeuksien käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja ilmoitettava ne komissiolle.

4 jakso

Säännellyillä kultamarkkinoilla suoritettavat liiketoimet

352 artikla

Jokainen jäsenvaltio voi kuultuaan arvonlisäverokomiteaa kantaa arvonlisäveroa tietyistä kyseisessä jäsenvaltiossa suoritetuista sijoituskultaa koskevista liiketoimista sellaisten verovelvollisten välillä, jotka toimivat tämän jäsenvaltion sääntelemillä kultamarkkinoilla, tai tällaisen verovelvollisen ja toisen verovelvollisen, joka ei toimi kyseisillä markkinoilla, välillä. Kyseinen jäsenvaltio ei saa kuitenkaan kantaa veroa 138 artiklassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti suoritetuista luovutuksista eikä sijoituskullan viennistä.

353 artikla

Säännellyillä kultamarkkinoilla toimivien verovelvollisten liiketoimia 352 artiklan nojalla verottavien jäsenvaltioiden on yksinkertaistamisen vuoksi sallittava veronkannon lykkääminen sekä vapautettava verovelvolliset arvonlisäveroon liittyvistä kirjaamisvelvollisuuksista.

5 jakso

Sijoituskullan kauppiaiden erityisoikeudet ja -velvollisuudet

354 artikla

Jos verovelvollisen myöhemmässä vaiheessa suorittama sijoituskullan luovutus on vapautettu verosta tämän luvun nojalla, verovelvollisella on oikeus vähentää seuraavat määrät:

- edellä 348 ja 349 artiklan mukaista valintaoikeutta käyttäneen henkilön verovelvolliselle luovuttaman tai 4 jakson mukaisesti verovelvolliselle luovutetun sijoituskullan osalta maksettava tai maksettu arvonlisävero;
- muun kuin sijoituskullan, joka myöhemmin on muunnettu sijoituskullaksi verovelvollisen toimesta tai lukuun, luovutuksesta verovelvolliselle tai tämän tekemästä yhteisöhan-

kinnasta taikka maahantuonnista maksettava tai maksettu arvonlisävero;

- c) kulan, mukaan lukien sijoituskulta, muodon, painon tai pitoisuuden muuttamiseksi verovelvolliselle suoritetuista palveluista maksettava tai maksettu arvonlisävero.

355 artikla

Sijoituskultaa tuottavalla tai kultaa sijoituskullaksi muuntavalla verovelvollisella on oikeus vähentää kyseisen kulan tuotantoon tai muuntamiseen liittyvien tavaroiden luovutusten, yhteisöhankinnan tai maahantuonnin osalta taikka palvelujen suoritusten osalta verovelvollisen maksettava tai maksama vero aivan kuin tämän myöhemmin suorittamasta 346 artiklan mukaan verosta vapautetusta kulan luovutuksesta olisi maksettava vero.

356 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituskullan kauppiat pitävät kirjaa vähintään kaikista sijoituskultaa koskevista merkittävistä liiketoimista ja säilyttävät asiakirjat, jotka mahdollistavat tällaisten liiketoimien asiakkaiden tunnistamisen.

Kauppiaiden on säilytettävä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja ainakin viisi vuotta.

2. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä yhteisön muun lainsäädännön, kuten rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ⁽¹⁾ nojalla toteutettujen toimenpiteiden mukaisia vastaavia velvoitteita 1 kohdan vaatimusten täyttämiseksi.

3. Jäsenvaltiot voivat määrätä tiukempia velvoitteita varsinkin erityisten rekistereiden pitämisestä tai erityisistä kirjanpitovaatimuksista.

6 LUKU

Erityisjärjestelmä, joka koskee sijoittautumattomien verovelvollisten suorittamia sähköisiä palveluja muille kuin verovelvollisille henkilöille

1 jakso

Yleiset säännökset

357 artikla

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2006 saakka.

358 artikla

Rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) 'sijoittautumattomalla verovelvollisella' verovelvollista, jonka liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka ei

ole yhteisön alueella ja jota ei vaadita rekisteröitymään 214 artiklan nojalla;

- 2) 'sähköisillä palveluilla' ja 'sähköisesti suoritettavilla palveluilla' 56 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettuja palveluja;

- 3) 'tunnistamisjäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jolle sijoittautumaton verovelvollinen päättää ilmoittaa verovelvollisena harjoittamansa toiminnan alkamisesta yhteisön alueella tämän luvun säännösten mukaisesti;

- 4) 'kulutusjäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa sähköisten palvelujen suorittamisen katsotaan 57 artiklan mukaan tapahtuvan;

- 5) 'arvonlisäveroilmoituksella' ilmoitusta, johon sisältyvät kussakin jäsenvaltiossa maksettavan arvonlisäveron määrän määrittämiseksi tarvittavat tiedot.

2 jakso

Sähköisesti suoritettavia palveluja koskeva erityisjärjestelmä

359 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava sijoittautumattoman verovelvollisen, joka suorittaa sähköisiä palveluja sellaiselle muulle kuin verovelvolliselle henkilölle, joka on sijoittautunut yhteisöön tai jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on jäsenvaltiossa, käyttää tätä erityisjärjestelmää. Tätä erityisjärjestelmää sovelletaan kaikkiin näin suoritettuihin palveluihin yhteisössä.

360 artikla

Sijoittautumattoman verovelvollisen on ilmoitettava tunnistamisjäsenvaltiolle verovelvollisena harjoittamansa toiminnan alkamisesta tai päättymisestä taikka muuttumisesta siten, ettei tämä enää täytä tämän erityisjärjestelmän soveltamisedellytyksiä. Tällainen ilmoitus on tehtävä sähköisesti.

361 artikla

1. Sijoittautumattoman verovelvollisen verollista toimintaansa aloittaessa tunnistamisjäsenvaltiolle toimittamassa ilmoituksessa on oltava seuraavat tunnistetiedot:

- a) nimi;
- b) postiosoite;
- c) sähköpostiosoite, mukaan lukien Internet-sivustot;
- d) kansallinen veronumero, jos sellainen on;
- e) ilmoitus, ettei henkilöä ole merkitty arvonlisäverovelvolliseksi yhteisössä.

⁽¹⁾ EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

2. Sijoittautumattoman verovelvollisen on ilmoitettava tunnistamisjäsenvaltiolle kaikista toimitettuja tietoja koskevista muutoksista.

362 artikla

Tunnistamisjäsenvaltion on annettava sijoittautumattomalle verovelvolliselle yksilöllinen ALV-tunnistenumero ja ilmoitettava tunnistenumero tälle sähköisesti. Kulutusjäsenvaltiot voivat tämän tunnistamiseen käytetyn tiedon pohjalta käyttää omia tunnistamisjärjestelmiään.

363 artikla

Tunnistamisjäsenvaltio poistaa sijoittautumattoman verovelvollisen tunnistamisrekisteristä seuraavissa tapauksissa:

- a) jos verovelvollinen ilmoittaa tunnistamisjäsenvaltiolle, ettei verovelvollinen enää suorita sähköisiä palveluja;
- b) jos muuten ilmenee, että verovelvollisen verollinen toiminta on päättynyt;
- c) jos verovelvollinen ei enää täytä tämän erityisjärjestelmän käyttöön oikeuttavia edellytyksiä;
- d) jos verovelvollinen jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä.

364 artikla

Sijoittautumattoman verovelvollisen on toimitettava tunnistamisjäsenvaltiolle sähköisesti arvonlisäveroilmoitus jokaiselta vuosineljännekseltä riippumatta siitä, onko sähköisiä palveluja suoritettu vai ei. Ilmoitus on toimitettava 20 päivän kuluessa sen verokauden päättymisestä, jota ilmoitus koskee.

365 artikla

Arvonlisäveroilmoituksessa on oltava tunnistenumero ja kunkin kulutusjäsenvaltion, jossa arvonlisäveroa on maksettava, osalta verokauden aikana suoritettujen sähköisten palvelujen kokonaisarvo arvonlisäverolla vähennettynä sekä vastaavan arvonlisäveron kokonaismäärä. Sovellettavat arvonlisäverokannat ja maksettavan veron kokonaismäärä on myös mainittava ilmoituksessa.

366 artikla

1. Arvonlisäveroilmoitus on tehtävä euroina.

Jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet käyttöön euroa, voivat vaatia, että arvonlisäveroilmoitus tehdään niiden kansallisessa valuutassa. Jos myynti on tapahtunut muina valuuttoina, sijoittautumattoman verovelvollisen arvonlisäveroilmoitusta täytettäessä on käytettävä verokauden viimeisen päivän muuntokurssia.

2. Muuntamisessa on käytettävä Euroopan keskuspankin kyseiselle päivälle julkaisemia muuntokursseja tai jos kursseja ei ole julkaistu kyseisenä päivänä, seuraavana julkaisupäivänä.

367 artikla

Sijoittautumattoman verovelvollisen on maksettava arvonlisävero samassa yhteydessä, kun tämä toimittaa arvonlisäveroilmoituksen.

Maksu on suoritettava tunnistamisjäsenvaltion määräämälle euromääräiselle pankkitilille. Jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet käyttöön euroa, voivat vaatia, että maksu suoritetaan pankkitilille niiden omassa valuutassa.

368 artikla

Tätä erityisjärjestelmää käyttävä sijoittautumaton verovelvollinen ei saa vähentää arvonlisäveroa tämän direktiivin 168 artiklan nojalla. Sen estämättä, mitä direktiivin 86/560/ETY 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, kyseiselle verovelvolliselle on myönnettävä palautus mainitun direktiivin mukaisesti. Mainitun direktiivin 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 4 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta palautukseen, joka liittyy tähän erityisjärjestelmään kuuluviin sähköisesti suoritettuihin palveluihin.

369 artikla

1. Sijoittautumattoman verovelvollisen on pidettävä kirjaa tämän erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista. Tämän kirjanpidon on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta kulutusjäsenvaltion veroviranomainen voi todentaa, että arvonlisävero-ilmoitus on oikea.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kirjanpito on pyydettyä saatettava tunnistamisjäsenvaltion ja kulutusjäsenvaltion saataville sähköisesti.

Tämä kirjanpito on säilytettävä kymmenen vuotta sen vuoden lopusta, jona liiketoimi suoritettiin.

XIII OSASTO

POIKKEUKSET

1 LUKU

Lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka sovellettavat poikkeukset

1 jakso

Poikkeukset 1 päivänä tammikuuta 1978 yhteisön jäseninä olleille valtioille

370 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1978 verottivat liitteessä X olevassa A osassa mainittuja liiketoimia, voivat jatkaa niiden verottamista.

371 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1978 vapauttivat arvonlisäverosta liitteessä X olevassa B osassa mainitut liiketoimet, voivat kussakin jäsenvaltiossa kyseisenä ajankohtana voimassa ollein edellytyksin jatkaa niiden vapauttamista.

372 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1978 sovelsivat 179 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua välittömän vähennyksen periaatteesta poikkeavia säännöksiä, voivat jatkaa niiden soveltamista.

373 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1978 sovelsivat 28 artiklasta ja 79 artiklan ensimmäisen kohdan c alakohdasta poikkeavia säännöksiä, voivat jatkaa niiden soveltamista.

374 artikla

Poiketen siitä, mitä säädetään 169 ja 309 artiklassa, jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1978 vapauttivat arvonlisäverosta 309 artiklassa tarkoitettujen matkatoimistojen suorittamat palvelut ilman oikeutta edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähentämiseen, voivat jatkaa näiden vapautusten soveltamista. Tämä poikkeus on sovellettavissa myös matkatoimistoihin, jotka toimivat asiakkaan nimissä ja lukuun.

2 jakso

Poikkeukset 1 päivän tammikuuta 1978 jälkeeseen yhteisön jäseniksi liittyneille valtioille

375 artikla

Kreikka saa jatkaa liitteessä X olevan B osan 2, 8, 9, 11 ja 12 kohdassa mainittujen liiketoimien vapauttamista arvonlisäverosta edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa 1 päivänä tammikuuta 1987.

376 artikla

Espanja saa jatkaa liitteessä X olevan B osan 2 kohdassa mainittujen kirjailijoiden tarjoamien palvelujen sekä liitteessä X olevan B osan 11 ja 12 kohdassa mainittujen liiketoimien vapauttamista arvonlisäverosta edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa 1 päivänä tammikuuta 1993.

377 artikla

Portugali saa jatkaa liitteessä X olevan B osan 2, 4, 7, 9, 10 ja 13 kohdassa mainittujen liiketoimien vapauttamista arvonlisäverosta edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa 1 päivänä tammikuuta 1989.

378 artikla

1. Itävalta saa jatkaa liitteessä X olevan A osan 2 kohdassa mainittujen liiketoimien verottamista.

2. Itävalta saa vapauttaa arvonlisäverosta edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, seuraavat liiketoimet niin kauan kuin jossakin 31 päivänä joulukuuta 1994 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samoja vapautuksia:

- a) liitteessä X olevan B osan 5 ja 9 kohdassa mainitut liiketoimet;
- b) lentäen, meritse tai sisävesitse tapahtuvan kansainvälisen henkilökuljetuksen, lukuun ottamatta henkilökuljetusta

Bodenjärvellä, siten, että edeltävässä vaiheessa maksettu arvonlisävero voidaan vähentää.

379 artikla

1. Suomi saa jatkaa liitteessä X olevan A osan 2 kohdassa mainittujen liiketoimien verottamista niin kauan kuin tällaisia liiketoimia verotetaan jossakin 31 päivänä joulukuuta 1994 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa.

2. Suomi saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevan B osan 2 kohdassa mainittujen kirjailijoiden, taiteilijoiden ja esiintyvien taiteilijoiden tarjoamien palvelujen sekä liitteessä X olevan B osan 5, 9 ja 10 kohdassa mainittujen liiketoimien vapauttamista arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 31 päivänä joulukuuta 1994 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samoja vapautuksia.

380 artikla

Ruotsi saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevan B osan 2 kohdassa mainittujen kirjailijoiden, taiteilijoiden ja esiintyvien taiteilijoiden tarjoamien palvelujen sekä liitteessä X olevan B osan 1, 9 ja 10 kohdassa mainittujen liiketoimien vapauttamista arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 31 päivänä joulukuuta 1994 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samoja vapautuksia.

381 artikla

Tšekki saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä liitteessä X olevassa B osan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

382 artikla

Viro saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä liitteessä X olevassa B osan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

383 artikla

Kypros saa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, jatkaa seuraavien liiketoimien vapautusta arvonlisäverosta:

- a) liitteessä X olevan B osan 9 kohdassa tarkoitettujen rakennusmaan luovutus 31 päivään joulukuuta 2007 saakka;
- b) liitteessä X olevassa B osan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetukset niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

384 artikla

Niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samoja vapautuksia Latvia saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, seuraavien liiketoimien vapautuksia:

- a) liitteessä X olevan B osan 2 kohdassa mainittujen kirjailijoiden, taiteilijoiden ja taiteellisten teosten esittäjien suorittamat palvelut;
- b) liitteessä X olevan B osan 10 kohdassa mainitut kansainväliset henkilökuljetukset.

385 artikla

Liettua saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevassa B kohdan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

386 artikla

Unkari saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevassa B kohdan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

387 artikla

Niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samoja vapautuksia Malta saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, seuraavien liiketoimien vapautuksia:

- a) liitteessä X olevan B osan 8 kohdassa tarkoitettu julkisyhteisön suorittama vedenjakelu ilman edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeutta;
- b) liitteessä X olevan B osan 9 kohdassa tarkoitettujen rakennusten ja maapohjien luovutus ilman edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeutta;
- c) liitteessä X olevan B osan 10 kohdassa tarkoitetut kotimaisten maaliikenteen henkilökuljetukset, kansainväliset henkilökuljetukset ja saarten väliset kotimaisen meriliikenteen henkilökuljetukset, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus.

388 artikla

Puola saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevan B osan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

389 artikla

Slovenia saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevan B osan

10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

390 artikla

Slovakia saa jatkaa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, liitteessä X olevan B osan 10 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten henkilökuljetusten vapautusta arvonlisäverosta niin kauan kuin jossakin 30 päivänä huhtikuuta 2004 yhteisöön kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta.

3 jakso

Yhteiset säännökset 1 ja 2 jaksolle

391 artikla

Jäsenvaltiot, jotka vapauttavat arvonlisäverosta 371, 375, 376 ja 377 artiklassa, 378 artiklan 2 kohdassa, 379 artiklan 2 kohdassa ja 380–390 artiklassa tarkoitettua liiketoimaa, voivat myöntää verovelvollisille oikeuden valita näiden liiketoimien verotus.

392 artikla

Jäsenvaltiot voivat päättää, että verovelvollisen jälleenmyyntitarjoituksessa ostamien rakennusten ja rakennusmaan luovutusten veron peruste muodostuu myyntihinnan ja ostohinnan välisestä erotuksesta, jos verovelvollisella ei ollut oston arvonlisäveron vähennysoikeutta.

393 artikla

1. Helpottaakseen siirtymistä 402 artiklassa tarkoitettuun lopulliseen järjestelmään neuvosto tarkastelee komission kertomuksen perusteella tilannetta 1 ja 2 jaksossa säädettyjen poikkeusten osalta ja päättää perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti tiettyjen tai kaikkien näiden poikkeusten mahdollisesta lakkauttamisesta.

2. Lopullisessa järjestelmässä henkilökuljetuksia verotetaan neuvoston perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti vahvistamia yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen siinä jäsenvaltiossa, josta yhteisössä tehtävä matka alkaa.

2 LUKU

Luvalla myönnettävät poikkeukset

1 jakso

Toimenpiteet veronkannon yksinkertaistamiseksi sekä veropetosten ja veronkierron estämiseksi

394 artikla

Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1977 sovelsivat erityistoimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tiettyjen veropetosten taikka veronkierron estämiseksi, voivat pitää ne voimassa, jos ne ovat ilmoittaneet niistä komissiolle ennen 1 päivää tammikuuta 1978 ja jos veronkannon yksinkertaista-

mistojenpiteet ovat 395 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa määritellyn perusteen mukaisia.

395 artikla

1. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltiolle luvan ottaa käyttöön tästä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tiettytyyppisten veropetosten taikka veron kiertämisen estämiseksi.

Veronkannon yksinkertaistamiseksi tarkoitetut toimenpiteet saavat vaikuttaa ainoastaan vähäisessä määrin jäsenvaltiossa lopullisessa kulutusvaiheessa kannettavan veron kokonaismäärään.

2. Jos jäsenvaltio haluaa ottaa käyttöön 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen, se lähettää komissiolle hakemuksen ja toimittaa tälle kaikki tarvittavat tiedot. Jos komissio katsoo, että sillä ei ole kaikkia tarvittavia tietoja, se ilmoittaa kyseiselle jäsenvaltiolle kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, mitä lisätietoja tarvitaan.

Kun komissiolla on kaikki arviointia varten tarvittavat tiedot, se antaa tästä yhden kuukauden kuluessa tiedon hakemuksen esittäneelle jäsenvaltiolle ja toimittaa hakemuksen sen alkuperäisellä kielellä muille jäsenvaltioille.

3. Kolmen kuukauden kuluessa 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta komissio esittää neuvostolle asianmukaisen ehdotuksen tai, jos komissio haluaa esittää huomautuksia pyydettyyn poikkeukseen, kyseiset huomautukset sisältävän tiedonannon.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu menettely suoritetaan kaikissa tapauksissa kahdeksan kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on vastaanottanut hakemuksen.

2 jakso

Kansainväliset sopimukset

396 artikla

1. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltiolle luvan tehdä kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa sopimuksen, joka voi sisältää poikkeuksia tähän direktiiviin.

2. Jäsenvaltion, joka haluaa tehdä 1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen, on lähetettävä komissiolle hakemus ja toimitettava tälle kaikki tarvittavat tiedot. Jos komissio katsoo, että sillä ei ole kaikkia tarvittavia tietoja, se ilmoittaa kyseiselle jäsenvaltiolle kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, mitä lisätietoja tarvitaan.

Kun komissiolla on kaikki arviointia varten tarvittavat tiedot, se antaa tästä yhden kuukauden kuluessa tiedon hakemuksen esittäneelle jäsenvaltiolle ja toimittaa hakemuksen sen alkuperäisellä kielellä muille jäsenvaltioille.

3. Kolmen kuukauden kuluessa 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta komissio esittää neuvostolle asianmukaisen ehdotuksen tai, jos komissio haluaa esittää huomautuksia pyydettyyn poikkeukseen, kyseiset huomautukset sisältävän tiedonannon.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu menettely suoritetaan kaikissa tapauksissa kahdeksan kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on vastaanottanut hakemuksen.

XIV OSASTO

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

1 LUKU

Täytäntöönpanotoimenpiteet

397 artikla

Neuvosto päättää yksimielisesti komission ehdotuksesta tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä.

2 LUKU

Arvonlisäverokomitea

398 artikla

1. Perustetaan neuvoa—antava arvonlisäverokomitea, jäljempänä 'arvonlisäverokomitea'.

2. Arvonlisäverokomitea muodostuu jäsenvaltioiden ja komission edustajista.

Komitean puheenjohtajana toimii komission edustaja.

Komission yksiköt vastaavat komitean sihteeristöstä.

3. Arvonlisäverokomitea vahvistaa työjärjestyksensä.

4. Arvonlisäverokomitea tarkastelee tämän direktiivin mukaisesti neuvottelujen kohteena olevien asioiden lisäksi komitean puheenjohtajan omasta aloitteesta tai jäsenvaltion edustajan pyynnöstä käsiteltäviksi saattamia yhteisön arvonlisäverotusta koskevien säännösten soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.

3 LUKU

Muuntokurssi

399 artikla

Rajoittamatta muiden erityissäännösten soveltamista tässä direktiivissä euroina ilmoitettujen määrien vasta—arvo kansallisissa valuutoissa määritetään 1 päivänä tammikuuta 1999 sovelletun euron muuntokurssin mukaan. Tämän päivämäärän jälkeen Euroopan unioniin liittyneet jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet käyttöön euroa yhtenäisvaluuttana, käyttävät euron muuntokurssia, jota sovellettiin niiden liittymispäivänä.

400 artikla

Muuntaessaan 399 artiklassa tarkoitettuja määriä kansallisen valuutan määräisiksi jäsenvaltiot voivat pyöristää tästä muunnoksesta saatuja määriä enintään 10 prosenttia ylöspäin tai alaspäin.

4 LUKU

Muut maksut, tullit ja verot

401 artikla

Rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltiota pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön vakuutusopimusveroja, peli- ja uhkape-liveroja, valmisteveroja, rekisteröintimaksuja tai yleisesti ottaen muita kuin liikevaihtoveron luonteisia veroja, tulleja ja maksuja, edellyttäen, että näiden verojen, tullien ja maksujen kantaminen ei aiheuta rajanylitykseen liittyviä muodollisuuksia jäsenvaltioiden välisessä kaupassa.

XV OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

1 LUKU

Jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksen siirtymäjärjestelmä

402 artikla

1. Tässä direktiivissä säädetty jäsenvaltioiden välisen kaupan järjestelmä on väliaikainen ja se korvataan lopullisella verotus-järjestelmällä, joka periaatteessa perustuu tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten verottamiseen alkuperäjäsenvaltiossa.

2. Tarkasteltuaan 404 artiklassa tarkoitettua kertomusta ja todettuaan sen perusteella, että lopulliseen järjestelmään siirtymisen edellytykset täyttyvät, neuvosto antaa perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti lopullisen järjestelmän voimaantulon ja toiminnan edellyttämät säännökset.

403 artikla

Neuvosto antaa perustamissopimuksen 93 artiklan mukaisesti aiheelliset direktiivit yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämiseksi ja erityisesti järjestelmää koskevien poikkeusten asteittaiseksi rajoittamiseksi tai poistamiseksi.

404 artikla

Komissio antaa tämän direktiivin antamisesta alkaen joka neljäs vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioilta saamiensa tietojen perusteella kertomuksen yhteisen arvonlisä-verojärjestelmän toiminnasta jäsenvaltioissa, erityisesti jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksen siirtymäjärjestelmän toiminnasta, ja liittää mukaan tarvittaessa lopullista järjestelmää koskevia ehdotuksia.

2 LUKU

Siirtymätoimenpiteet, joita sovelletaan Euroopan unioniin liittymiseen yhteydessä

405 artikla

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) 'yhteisöllä' yhteisön aluetta sellaisena kuin se on määritelty 5 artiklan 1 kohdassa ennen uusien jäsenvaltioiden liittymistä;
- 2) 'uusilla jäsenvaltioilla' niiden jäsenvaltioiden aluetta, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivän tammikuuta 1995 jälkeen, sellaisena kuin alue on kunkin jäsenvaltion kohdalla määritelty 5 artiklan 2 kohdassa;
- 3) 'laajennetulla yhteisöllä' yhteisön aluetta sellaisena kuin se on määritelty 5 artiklan 1 kohdassa uusien jäsenvaltioiden liittymisen jälkeen.

406 artikla

Säännöksiä, jotka olivat voimassa, kun tavarat asetettiin joko täysin tuontitullittoman väliaikaisen maahantuonnin menettelyyn tai johonkin 156 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn tai tilanteeseen taikka johonkin näihin rinnastettavaan menettelyyn tai tilanteeseen jossakin uudessa jäsenvaltiossa, sovelletaan edelleen, kunnes tavarat liittymispäivän jälkeen poistetaan kyseisestä menettelystä tai tilanteesta, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tavarat on tuotu ennen liittymispäivää yhteisöön tai johonkin uuteen jäsenvaltioon;
- b) tavarat ovat olleet kyseisessä menettelyssä tai tilanteessa siitä lähtien, kun ne tuotiin yhteisöön tai johonkin uuteen jäsenvaltioon;
- c) tavaroita ei ole poistettu tästä menettelystä tai tilanteesta ennen liittymispäivää.

407 artikla

Säännöksiä, jotka olivat voimassa, kun tavara asetettiin passitusmenettelyyn, sovelletaan edelleen siihen saakka, kun tavarat liittymispäivän jälkeen poistetaan kyseisestä menettelystä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tavarat on ennen liittymispäivää asetettu passitusmenettelyyn;
- b) tavaroita ei ole poistettu tästä menettelystä ennen liittymispäivää.

408 artikla

1. Seuraavat tapaukset rinnastetaan tavaroiden tuontiin, jos niiden on osoitettu olleen vapaassa liikkeessä jossakin uusista jäsenvaltioista tai yhteisössä:

- a) mikä tahansa, myös sääntöjen vastainen, tavaroiden poistaminen väliaikaisen maahantuonnin menettelystä, johon ne oli asetettu ennen liittymispäivää 406 artiklassa

säädettyjen edellytysten mukaisesti;

- b) mikä tahansa, myös sääntöjen vastainen, tavaroiden poistaminen joko jostakin 156 artiklassa tarkoitetusta menettelystä tai tilanteesta tai näihin rinnastettavasta menettelystä tai tilanteesta, johon tavarat on asetettu ennen liittymispäivää 406 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti;
- c) jonkin uuden jäsenvaltion alueella ennen liittymispäivää aloitetun, 407 artiklassa tarkoitetun menettelyn päättäminen verovelvollisen tässä ominaisuudessaan ennen liittymispäivää kyseisen jäsenvaltion alueella suorittamaa vastikkeellista tavaroiden luovutusta varten;
- d) mikä tahansa c) kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti aloitetun passitusmenettelyn aikana tapahtunut vilppi tai rikkomus.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tapauksen lisäksi tavarantoimitin rinnastetaan myös verovelvolliselle tai muulle kuin verovelvolliselle ennen liittymispäivää yhteisön tai jonkin uuden jäsenvaltion alueella luovutettujen tavaroiden käyttö tämän henkilön toimesta liittymispäivän jälkeen, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) näiden tavaroiden luovutus oli tai olisi voinut olla tullitonta, joko 146 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan nojalla tai jonkin uuden jäsenvaltion vastaavan säännöksen nojalla;
- b) tavaroita ei ole maahantuotu mihinkään uusista jäsenvaltioista tai yhteisöön ennen liittymispäivää.

409 artikla

Edellä 408 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa maahantuonnin katsotaan tapahtuneen 61 artiklan mukaisesti jäsenvaltiossa, jonka alueella tavara poistuu menettelystä tai tilanteesta, johon se oli asetettu ennen liittymispäivää.

410 artikla

1. Poiketen siitä mitä 71 artiklassa säädetään, 408 artiklassa tarkoitettuja tavaroita maahantuotaessa verotettavaa tapahtumaa ei synny, jos yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) maahantuotu tavara lähetetään tai kuljetetaan laajennetun yhteisön ulkopuolelle;
- b) edellä 408 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti maahantuodut tavarat ovat muita kuin ajoneuvoja, ja ne lähetetään edelleen tai kuljetetaan siihen jäsenvaltioon, josta ne on viety, sille, joka ne on vienyt;
- c) edellä 408 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti maahantuodut tavarat ovat ajoneuvoja, jotka on hankittu tai tuotu maahan ennen liittymispäivää jonkin uuden jäsenvaltion tai yhteisön jäsenvaltion kotimarkkinoiden yleisten verotusta koskevien edellytysten mukaisesti, tai

joille ei vientitavaroina ole myönnetty vapautusta arvonlisäverosta tai arvonlisäveron palautusta.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun edellytyksen katsotaan täyttyneen seuraavissa tapauksissa:

- a) jos ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton päivämäärän ja Euroopan unioniin liittymisen päivämäärän välinen aika on yli kahdeksan vuotta;
- b) jos tuonnin vuoksi maksettavan veron määrä olisi mitättömän pieni.

3 LUKU

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja voimaantulo

411 artikla

1. Kumotaan direktiivi 67/227/ETY ja direktiivi 77/388/ETY, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden velvollisuuksia, jotka koskevat liitteessä XI olevassa B osassa mainittuja määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sovellettava niitä.

2. Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä XII olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

412 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin 2 artiklan 3 kohdan, 44 artiklan, 59 artiklan 1 kohdan, 399 artiklan ja liitteessä III olevan 18 kohdan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 1 päivästä tammikuuta 2008. Jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä kyseiset säännökset ja näiden säännösten ja tämän direktiivin välinen vastaavuustaulukko kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

413 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

414 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä, 28 päivänä marraskuuta 2006.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
E. HEINÄLUOMA

LIITE I

LUETTELO 13 ARTIKLAN 1 KOHDAN KOLMANNESSA ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA LIIKETOIMISTA

- 1) Televiestintäpalvelut
 - 2) veden, kaasun, sähkön ja lämpöenergian jakelu;
 - 3) tavarakuljetukset;
 - 4) satama- ja lentokenttäpalvelut;
 - 5) henkilökuljetukset;
 - 6) uusien myyntiin valmistettujen tavaroiden luovutus;
 - 7) maatalouden interventioelinten liiketoimet, jotka kohdistuvat maataloustuotteisiin ja jotka suoritetaan näiden tuotteiden yhteisen markkinajärjestelmän sääntöjen mukaisesti;
 - 8) kaupallisluonteinen messu- ja näyttelytoiminta;
 - 9) varastointi;
 - 10) kaupallisten mainontaelinten toiminta;
 - 11) matkatoimistotoiminta;
 - 12) henkilöstöruokaloiden, työpaikkamyymälöiden, osuuskuntien ja muiden vastaavien laitosten toiminta;
 - 13) radio- ja televisiolaitosten harjoittama toiminta, siltä osin kuin sitä ei ole vapautettu verosta 132 artiklan 1 kohdan q alakohdan nojalla.
-

*LIITE II***OHJEELLINEN LUETTELO 56 ARTIKLAN 1 KOHDAN K ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA SÄHKÖISESTI
SUORITETTAVISTA PALVELUISTA**

- 1) Verkkosivustojen toimittaminen ja isännöinti (hosting), ohjelmien ja laitteistojen etäylläpito;
 - 2) ohjelmistojen toimittaminen ja niiden päivitys;
 - 3) kuvien, kirjoitusten ja tietojen toimittaminen ja tietokantojen antaminen käyttöön;
 - 4) musiikin, elokuvien ja pelien, myös uhka- tai rahapelien sekä poliittisten, kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede- tai viihdelähetysten ja -tapahtumien tarjoaminen;
 - 5) etäopetuspalvelujen suorittaminen.
-

LIITE III

LUETTELO TAVAROIDEN LUOVUTUKSISTA JA PALVELUJEN SUORITUKSISTA, JOIHIN VOIDAAN SOVELTAA 98 ARTIKLASSA TARKOITETTUA ALENNETTUJA VEROKANTOJA

- 1) Ihmisten ja eläinten elintarvikkeet (mukaan lukien juomat, mutta lukuun ottamatta alkoholijuomia); elävät eläimet, siemenet, kasvit ja tavallisesti elintarvikkeiden valmistuksessa käytettäviksi tarkoitetut ainekset; elintarvikkeiden täydentämiseen tai korvaamiseen tavallisesti käytettävät tuotteet;
- 2) veden jakelu;
- 3) farmakologiset tuotteet, joita tavallisesti käytetään terveydenhoidossa, sairauksien ehkäisemisessä sekä lääketieteellisessä ja eläinlääketieteellisessä hoidossa, mukaan lukien ehkäisyyn ja naisten hygieniaan tarkoitetut tuotteet;
- 4) vammaisen henkilön henkilökohtaiseen ja yksinomaiseen käyttöön tavallisesti vammojen lieventämiseksi tai hoitamiseksi tarkoitetut lääketieteelliset laitteet, apuvälineet ja muut laitteet, mukaan lukien näiden tavaroiden korjaus, sekä autojen lastenistuinten luovutus;
- 5) henkilöiden kuljetus ja heidän mukanaan kuljettamiensa matkatavaroiden kuljetus;
- 6) kirjojen luovutukset, mukaan lukien kirjastolainaus (mukaan lukien esitteet, lehtiset ja vastaavat painotuotteet, lasten kuva—, piirustus— tai värityskirjat, nuottikirjat tai -käsikirjoitukset, hydrografiset ja muut kartat), lehdet ja aikakauslehdet, lukuun ottamatta kokonaan tai pääasiassa mainontaan tarkoitettua aineistoa;
- 7) pääsy näytöksiin, teatteriin, sirkukseen, messuille, huvipuistoihin, konsertteihin, museoihin, eläintarhoihin, elokuviin, näyttelyihin ja vastaaviin kulttuuritilaisuuksiin ja -laitoksiin;
- 8) radio— ja televisiolähetyspalvelujen vastaanotto;
- 9) kirjailijoiden, säveltäjien ja esiintyvien taitelijoiden tarjoamat palvelut sekä näille kuuluvat tekijänpalkkiot;
- 10) sosiaalipolitiikan mukainen asuntojen luovutus, rakentaminen, korjaus ja muuttaminen;
- 11) tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka on tavallisesti tarkoitettu käytettäviksi maataloustuotannossa, lukuun ottamatta tuotantotavaroita kuten koneita tai rakennuksia;
- 12) hotelleissa tai vastaavissa laitoksissa tarjottava majoitus, mukaan lukien lomamajoitus sekä paikkojen vuokraus leirintäalueilla ja asuntovaunualueilla;
- 13) pääsy urheilutilaisuuksiin;
- 14) urheilulaitosten käyttöoikeus;
- 15) jäsenvaltioiden luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamien sosiaaliapua ja sosiaaliturvaa tarjoavien laitosten palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset siltä osin kuin näitä liiketoimia ei ole vapautettu verosta 132, 135 ja 136 artiklan nojalla;
- 16) hautausoimistojen ja krematorioiden suorittamat palvelut sekä näihin liittyvien tavaroiden luovutukset;
- 17) lääketieteelliset ja hammaslääketieteelliset hoitopalvelut sekä lämpöhoitopalvelut siltä osin kuin näiden palvelujen suorituksia ei ole vapautettu verosta 132 artiklan 1 kohdan b–e alakohdan nojalla;
- 18) muut kuin 13 artiklassa tarkoitettujen yhteisöjen suorittamat yleisten teiden puhtaanapitoon, kotitalousjätteiden keruuseen ja jätteiden käsittelyyn kuuluvat palvelut.

LIITE IV

LUETTELO 106 ARTIKLASSA TARKOITETUISTA PALVELUISTA

- 1) Pienet korjauspalvelut:
 - a) polkupyörät;
 - b) kengät ja nahkatavarat;
 - c) vaatteet ja liinavaatteet (mukaan lukien korjaukset ja muutokset);
 - 2) yksityisasuntojen uudistaminen ja korjaus lukuun ottamatta tarvikkeita, jotka muodostavat merkittävän osan palvelusuorituksen arvosta;
 - 3) ikkunanpesu ja siivous yksityistalouksissa;
 - 4) kodinhoitopalvelut kuten kotiapu, lasten, vanhusten, sairaiden tai vammaisten hoito;
 - 5) parturi— ja kampaamopalvelut.
-

LIITE V

TAVARAT, JOITA KOSKEE 160 ARTIKLAN 2 KOHDAN MUKAINEN MUU VARASTOMENETTELY KUIN
TULLIVARASTOMENETTELY

	CN-koodi	Tavaran kuvaus
1)	0701	Perunat
2)	0711 20	Oliivit
3)	0801	Kookospähkinät, parapähkinät ja cashew-pähkinät
4)	0802	Muut pähkinät
5)	0901 11 00	Kahvi, ei paahdettu
	0901 12 00	
6)	0902	Tee
7)	1001–1005	Vilja
	1007–1008	
8)	1006	Esikuorittu riisi
9)	1201–1207	Jyvät, öljyhedelmät ja öljysiemenet (sisältäen soijapavut)
10)	1507–1515	Kasviöljyt ja -rasvat sekä niiden jakeet, sekä puhdistetut että puhdistamattomat, mutta kemiallisesti muuntamattomat
11)	1701 11	Raakasokeri
	1701 12	
12)	1801	Kaakaopavut, kokonaiset tai rouhitut, raa'at tai paahdetut
13)	2709	Mineraaliöljyt (sisältäen propaanin ja butaanin; sisältäen myös petroleumiraakaöljyt)
	2710	
	2711 12	
	2711 13	
14)	Luvut 28 ja 29	Kemikaalit irtolastina
15)	4001	Kumi, alkumuodot tai laatat, levyt tai kaistaleet
	4002	
16)	5101	Villa
17)	7106	Hopea
18)	7110 11 00	Platina (palladium, rhodium)
	7110 21 00	
	7110 31 00	
19)	7402	Kupari
	7403	
	7405	
	7408	
20)	7502	Nikkeli
21)	7601	Alumiini

	CN-koodi	Tavaran kuvaus
22)	7801	Lyijy
23)	7901	Sinkki
24)	8001	Tina
25)	ex 8112 92	Indium
	ex 8112 99	

*LIITE VI***LUETTELO 199 ARTIKLAN 1 KOHDAN D ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA TAVAROIDEN
LUOVUTUKSISTA JA PALVELUJEN SUORITUKSISTA**

- (1) Rauta- ja ei-rautapitoisten jätteiden, romun ja käytetyn materiaalin, mukaan luettuina rauta- ja ei-rautapitoisten metallien taikka niiden seosten käsittelyn, valmistuksen tai sulatuksen tuloksena olevat puolivalmisteet, luovutus;
 - (2) rauta- ja ei-rautapitoisten puolivalmisteiden luovutus ja tiettyjen niihin liittyvien käsittelypalvelujen suoritus;
 - (3) sellaisten jäännösten ja muiden kierrätyskelpoisten materiaalien luovutus, jotka koostuvat rauta- tai ei-rautapitoisista metalleista, niiden seoksista, kuonasta, tuhkasta, hilseestä ja teollisuusjäännöksestä, joka sisältää metalleja tai niiden seoksia, sekä näiden tuotteiden lajittelu-, leikkaus-, hajotus- ja puristuspalvelujen suoritus;
 - (4) rauta- ja ei-rautapitoisen jätteen sekä lasimurskasta, lasista, paperista, kartongista ja pahvista, lumpuista, luista, nahasta, tekonahasta, pergamentista, raakavuodista ja nahoista, jänteistä, side- ja purjelangasta, nuorasta ja köydestä, kaapelista sekä kumista ja muovista koostuvien leikkeiden, romun, jätteen, käytetyn materiaalin ja kierrätyskelpoisen materiaalin luovutus ja tiettyjen niihin liittyvien käsittelypalvelujen suoritus;
 - (5) tässä liitteessä tarkoitettujen materiaalien luovutus sen jälkeen, kun niitä on käsitelty puhdistamalla, kiillottamalla, lajittelemalla, leikkaamalla, hienontamalla, puristamalla tai valamalla harkoiksi;
 - (6) perusmateriaalien työstämisestä syntyvän romun ja jätteen luovutus.
-

LIITE VII

**LUETTELO 295 ARTIKLAN 1 KOHDAN 4 ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA
MAATALOUSTUOTANTOTOIMISTA**

- 1) Kasvintuotanto
 - a) kasvinviljely, mukaan lukien viininviljely;
 - b) hedelmäviljely (mukaan lukien oliivinviljely) sekä vihannes-, kukka- ja koristekasviviljely, mukaan lukien kasvihuoneviljely;
 - c) sienien ja maustekasvien viljely, siemenien ja lisäysaineiston tuotanto;
 - d) taimitarhaviljely;
 - 2) Eläinten kasvatus maatiloilla viljelyn ohella
 - a) eläinten kasvatus;
 - b) siipikarjalous;
 - c) kaniinien kasvatus;
 - d) mehiläishoito;
 - e) silkkitoukkien kasvatus;
 - f) etanoiden kasvatus;
 - 3) Metsätalous
 - 4) Kalatalous
 - a) sisävesikalastus;
 - b) kalanviljely;
 - c) simpukoiden, ostereiden sekä muiden nilviäisten ja äyriäisten viljely;
 - d) sammakoiden kasvatus.
-

LIITE VIII

**OHJEELLINEN LUETTELO 295 ARTIKLAN 1 KOHDAN 5 ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA
MAATALOUSPALVELUISTA**

- 1) Viljely-, leikkuu-, puinti-, paalaus-, poiminta- ja sadonkorjuutyöt, mukaan lukien kylvö ja istutus;
 - 2) maataloustuotteiden pakkaaminen ja käsittely, kuten kuivaaminen, puhdistaminen, jauhaminen, desinfiointi ja säilöminen;
 - 3) maataloustuotteiden varastointi;
 - 4) eläinten paimentaminen, kasvatus tai lihotus;
 - 5) maa-, metsä- tai kalataloudessa tavanomaisesti käytettyjen välineiden vuokraus maataloustarkoituksiin;
 - 6) tekninen apu;
 - 7) rikkakasvien ja tuhoeläinten torjunta, kasvustojen ja peltojen käsittely torjunta-ainetta levittämällä;
 - 8) kastelu- ja ojituslaitteiden käyttö;
 - 9) puiden leikkaaminen, metsänhakkuut ja muut metsätalouspalvelut.
-

LIITE IX

311 ARTIKLAN 1 KOHDAN 2, 3 JA 4 ALAKOHDASSA TARKOITETUT TAIDE—, KERÄILY— JA ANTIKKIESINEET

A OSA

Taide-esineet

- 1) Taulut, kollaasit ja muut kokonaan taiteilijan käsin tekemät maalaukset ja piirrokset, lukuun ottamatta rakennussuunnitelmia ja —piirustuksia, teknisiä piirustuksia ja muita suunnitelmia ja piirustuksia teolliseen, kaupalliseen tai topografiseen taikka vastaavaan tarkoitukseen, käsin maalattuja ja koristeltuja esineitä, teatterikulisseja, ateljeen taustakankaita ja muita vastaavia (CN—koodi 9701);
- 2) alkuperäiskaiverrukset, —painokset ja -litografiat, lukumääräisesti rajoitetut taiteilijan kokonaan käsin valmistamasta yhdestä tai useammasta laatasta suoraan saadut mustavalkoiset tai värilliset vedokset käytetystä aineesta tai menetelmästä riippumatta, jollei se ole ollut mekaaninen tai fotomekaaninen (CN—koodi 9702 00 00);
- 3) alkuperäisveistokset ja —patsaat mistä tahansa aineesta, edellyttäen, että ne ovat kokonaan taiteilijan luomia; taiteilijan tai hänen oikeudenomistajiensa valvonnan alaisena valmistetut valantatyöt enintään kahdeksana kappaleena (CN—koodi 9703 00 00); jäsenvaltioiden päättämässä erityistapauksissa voidaan ennen 1 päivää tammikuuta 1989 valmistettujen valantatöiden osalta ylittää kahdeksan kappaleen enimmäismäärä;
- 4) taiteilijan alkuperäissuunnitelman mukaiset käsintehdyt kuvakudokset (CN—koodi 5805 00 00) ja seinävaatteet (CN—koodi 6304 00 00), enintään kahdeksana kappaleena;
- 5) taiteilijan kokonaan luomat ja signeeraamat alkuperäiset keramiikkatyöt;
- 6) kokonaan käsin tehdyt emaljityöt, enintään kahdeksan numeroitua, taiteilijan tai ateljeen merkinnällä varustettua kappaleita, paitsi jalokivityöt sekä kulta— ja hopeasepäni työt;
- 7) taiteilijan ottamat ja hänen vedostamansa tai hänen valvonnassaan vedostetut signeeratut ja numeroidut valokuvat, joiden määrä on rajoitettu kolmeenkymmeneen kaikki koot ja esitystavat mukaan lukien;

B OSA

Keräilyesineet

- 1) Käytetyt postimerkit, leimamerkit, veromerkit, ensipäivänkuoret, ehiöt ja muut vastaavat, tai jos ne ovat käyttämättömiä, ne eivät ole voimassa eivätkä ne tule uudelleen voimaan (CN koodi 9704 00 00);
- 2) keräilyesineet ja kokoelmat, joilla on eläintieteellistä, kasvitieteellistä, mineralogista, anatomista, historiallista, arkeologista, paleontologista, etnografista tai numismaattista arvoa (CN—koodi 9705 00 00)

C OSA

Antiikkiesineet

Muut kuin taide— ja keräilyesineet, jotka ovat yli 100 vuotta vanhoja (CN—koodi 9706 00 00).

LIITE X

LUETTELO LIIKETOIMISTA, JOIHIN VOIDAAN SOVELTAA 370 JA 371 SEKÄ 375–390 ARTIKLASSA TARKOITETTUA POIKKEUKSIA

A OSA

Liiketoimet, joita jäsenvaltiot voivat edelleen verottaa

- 1) Hammasteknikkojen ammatilliset palvelujen suoritukset sekä hammaslääkärin ja hammasteknikkojen suorittamat hammasproteesien luovutukset;
- 2) julkisten radio- ja televisiolaitosten harjoittama muu kuin kaupallisuonteinen toiminta;
- 3) rakennuksen tai rakennuksen osan luovutukset niihin liittyvine maapohjineen, paitsi 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainituissa tapauksissa, jos luovuttajina ovat verovelvolliset, jotka ovat olleet oikeutettuja tekemään kyseistä rakennusta koskevan verovähennyksen;
- 4) 306 artiklassa tarkoitetut matkatoimistojen sekä asiakkaan nimissä ja hänen lukuunsa toimivien matkatoimistojen suorittamat palvelut, jotka koskevat yhteisön ulkopuolella tehtyjä matkoja.

B OSA

Liiketoimet, jotka jäsenvaltiot voivat edelleen vapauttaa verosta

- 1) Pääsy urheilutilaisuuksiin;
- 2) kirjailijoiden, taiteilijoiden, taideteosten esittäjien, asianajajien ja muiden vapaiden ammattien harjoittajien, paitsi lääketieteellisten ja avustavan hoitohenkilöstön ammattiryhmien, suorittamat palvelut seuraavia palveluja lukuun ottamatta:
 - a) patenttien ja tavaramerkkien sekä muiden vastaavanlaisten oikeuksien myöntäminen sekä näitä oikeuksia koskevien käyttö lupien myöntäminen;
 - b) verovelvolliselle suoritettu, irtaimen aineelliseen omaisuuteen kohdistuva työ, lukuun ottamatta valmistustyön suoritusta;
 - c) rakennustyön valmisteluun ja yhteensovittamiseen liittyvät palvelut, kuten arkkitehtien ja valvontatoimistojen tarjoamat palvelut;
 - d) kaupalliset mainos- ja ilmoituspalvelut;
 - e) tavaroiden kuljetus ja varastointi sekä liitännäispalvelut;
 - f) irtaimen aineellisen omaisuuden vuokraus verovelvolliselle;
 - g) henkilöstön tarjoaminen verovelvolliselle;
 - h) konsulttien, insinöörien ja suunnittelutoimistojen tarjoamat palvelut sekä vastaavanlaiset palvelut tekniikan, talouden tai tieteen aloilla;
 - i) sellaisen velvollisuuden täytäntöönpano, jonka mukaan on jätettävä kokonaan tai osittain harjoittamatta ammatillista toimintaa tai olla käyttämättä a–h sekä j alakohdassa tarkoitettua oikeutta;
 - j) lähettäjien, välittäjien, edustajien ja muiden riippumattomien välittäjien palvelut, jos ne koskevat a–i alakohdassa tarkoitettua tavaroiden luovutusta tai tuontia taikka palvelujen suorittamista;
- 3) julkisten postilaitosten suorittamat televiestintäpalvelut sekä kyseisiin palveluihin liittyvien tavaroiden luovutukset;
- 4) hautausseuran toimintayritysten ja polttohautausyritysten suorittamat palvelut sekä niihin liittyvät tavaroiden luovutukset;

- 5) sokeiden henkilöiden tai sokeain työpajojen suorittamat liiketoimet, jollei niiden vapautus verosta johda olennaiseen kilpailun vääristymiseen;
 - 6) tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset laitoksille, jotka vastaavat sodan uhrien hautausmaiden, hautapaikkojen ja muistomerkkien rakentamisesta, suunnittelusta ja ylläpitämisestä;
 - 7) muiden kuin 132 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen sairaaloiden suorittamat liiketoimet;
 - 8) julkisyhteisön suorittama vedenjakelu;
 - 9) 12 artiklassa tarkoitetut rakennusten tai rakennuksen osien ja niihin liittyvien maapohjien luovutukset ennen niiden ensimmäistä käyttöönottoa sekä rakennusmaan luovutukset;
 - 10) henkilökuljetus ja matkustajien mukanaan kuljettamien tavaroiden, kuten matkatavaroiden tai moottoriajoneuvojen, kuljetus tai henkilökuljetukseen liittyvien palvelujen suoritukset siltä osin kuin kyseisten henkilöiden kuljetus on vapautettu verosta;
 - 11) valtion laitosten käytössä olevien ilma-alusten luovutus, muuntaminen, korjaus, kunnossapito, rahtaus ja vuokraus, mukaan lukien niihin kuuluva tai niissä käytetty varustus;
 - 12) sota-alusten luovutus, muuntaminen, korjaus, kunnossapito, rahtaus ja vuokraus;
 - 13) 306 artiklassa tarkoitetut matkatoimistojen sekä asiakkaan nimissä ja hänen lukuunsa toimivien matkatoimistojen palvelut, jotka koskevat yhteisössä tehtäviä matkoja.
-

LIITE XI

A OSA

Kumotut direktiivit ja niiden muutokset

- 1) Direktiivi 67/227/ETY (EYVL 71, 14.4.1967, s. 1301)
Direktiivi 77/388/ETY
- 2) Direktiivi 77/388/ETY (EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1),
Direktiivi 78/583/ETY (EYVL L 194, 19.7.1978, s. 16)
Direktiivi 80/368/ETY (EYVL L 90, 3.4.1980, s. 41)
Direktiivi 84/386/ETY (EYVL L 208, 3.8.1984, s. 58)
Direktiivi 89/465/ETY (EYVL L 226, 3.8.1989, s. 21)
Direktiivi 91/680/ETY (EYVL L 376, 31.12.1991, s. 1) — (poislukien 2 artikla)
Direktiivi 92/77/ETY (EYVL L 316, 31.10.1992, s. 1)
Direktiivi 92/111/ETY (EYVL L 384, 30.12.1992, s. 47)
Direktiivi 94/4/EY (EYVL L 60, 3.3.1994, s. 14) — (ainoastaan 2 artikla)
Direktiivi 94/5/EY (EYVL L 60, 3.3.1994, s. 16)
Direktiivi 94/76/EY (EYVL L 365, 31.12.1994, s. 53)
Direktiivi 95/7/EY (EYVL L 102, 5.5.1995, s. 18)
Direktiivi 96/42/EY (EYVL L 170, 9.7.1996, s. 34)
Direktiivi 96/95/EY (EYVL L 338, 28.12.1996, s. 89)
Direktiivi 98/80/EY (EYVL L 281, 17.10.1998, s. 31)
Direktiivi 1999/49/EY (EYVL L 139, 2.6.1999, s. 27)
Direktiivi 1999/59/EY (EYVL L 162, 26.6.1999, s. 63)
Direktiivi 1999/85/EY (EYVL L 277, 28.10.1999, s. 34)
Direktiivi 2000/17/EY (EYVL L 84, 5.4.2000, s. 24)
Direktiivi 2000/65/EY (EYVL L 269, 21.10.2000, s. 44)
Direktiivi 2001/4/EY (EYVL L 22, 24.1.2001, s. 17)
Direktiivi 2001/115/EY (EYVL L 15, 17.1.2002, s. 24)
Direktiivi 2002/38/EY (EYVL L 128, 15.5.2002, s. 41)
Direktiivi 2002/93/EY (EYVL L 331, 7.12.2002, s. 27)
Direktiivi 2003/92/EY (EYVL L 260, 11.10.2003, s. 8)

Direktiivi 2004/7/EY (EUVL L 27, 30.01.2004, s. 44)

Direktiivi 2004/15/EY (EUVL L 52, 21.2.2004, s. 61)

Direktiivi 2004/66/EY (EUVL L 168, 1.5.2004, s. 35) — (yksinomaan liitteessä oleva V kohta)

Direktiivi 2005/92/EY (EUVL L 345, 28.12.2005, s. 19)

Direktiivi 2006/18/EY (EUVL L 51, 22.2.2006, s. 12)

Direktiivi 2006/58/EY (EUVL L 174, 28.6.2006, s. 5)

Direktiivi 2006/69/EY (EUVL L 221, 12.8.2006, s. 9) (ainoastaan 1 artikla)

Direktiivi 2006/98/EY (EUVL L ..., ..., s. ...) (ainoastaan liitteen 2 kohta)

B OSA

Määräajat kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle

(411 artiklassa tarkoitettut)

Direktiivi	Määräaika kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle
Direktiivi 67/227/ETY	1. tammikuuta 1970
Direktiivi 77/388/ETY	1. tammikuuta 1978
Direktiivi 78/583/ETY	1. tammikuuta 1979
Direktiivi 80/368/ETY	1. tammikuuta 1979
Direktiivi 84/386/ETY	1. heinäkuuta 1985
Direktiivi 89/465/ETY	1. tammikuuta 1990
	1. tammikuuta 1991
	1. tammikuuta 1992
	1. tammikuuta 1993
	1. tammikuuta 1994 Portugalin osalta
Direktiivi 91/680/ETY	1. tammikuuta 1993
Direktiivi 92/77/ETY	31. joulukuuta 1992
Direktiivi 92/111/ETY	1. tammikuuta 1993
	1. tammikuuta 1994
	1. lokakuuta 1993 Saksan osalta
Direktiivi 94/4/EY	1. huhtikuuta 1994
Direktiivi 94/5/EY	1. tammikuuta 1995
Direktiivi 94/76/EY	1. tammikuuta 1995
Direktiivi 95/7/EY	1. tammikuuta 1996
	1. tammikuuta 1997 Saksan ja Luxemburgin osalta
Direktiivi 96/42/EY	1. tammikuuta 1995
Direktiivi 96/95/EY	1. tammikuuta 1997
Direktiivi 98/80/EY	1. tammikuuta 2000
Direktiivi 1999/49/EY	1. tammikuuta 1999
Direktiivi 1999/59/EY	1. tammikuuta 2000
Direktiivi 1999/85/EY	—
Direktiivi 2000/17/EY	—
Direktiivi 2000/65/EY	31. joulukuuta 2001
Direktiivi 2001/4/EY	1. tammikuuta 2001
Direktiivi 2001/115/EY	1. tammikuuta 2004
Direktiivi 2002/38/EY	1. heinäkuuta 2003
Direktiivi 2002/93/EY	—
Direktiivi 2003/92/EY	1. tammikuuta 2005
Direktiivi 2004/7/EY	30. tammikuuta 2004
Direktiivi 2004/15/EY	—
Direktiivi 2004/66/EY	1. toukokuuta 2004
Direktiivi 2005/92/EY	1. tammikuuta 2006

Direktiivi	Määräaika kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle
Direktiivi 2006/18/EY	—
Direktiivi 2006/58/EY	1. heinäkuuta 2006
Direktiivi 2006/69/EY	1. tammikuuta 2008
Direktiivi 2006/98/EY	1. tammikuuta 2007

VASTAAYUUSTAULUKKO

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
1 artiklan ensimmäinen kohta				1 artiklan 1 kohta
1 artiklan toinen ja kolmas kohta				—
2 artiklan ensimmäinen, toinen ja kolmas kohta				1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta
3, 4 ja 6 artikla				—
	1 artikla			—
	2 artiklan 1 kohta			2 artiklan 1 kohdan a ja c alakohta
	2 artiklan 2 kohta			2 artiklan 1 kohdan d alakohta
	3 artiklan 1 kohdan ensimmäinen luetelmakohta			5 artiklan 2 kohta
	3 artiklan 1 kohdan toinen luetelmakohta			5 artiklan 1 kohta
	3 artiklan 1 kohdan kolmas luetelmakohta			5 artiklan 3 ja 4 kohta
	3 artiklan 2 kohta			—
	3 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			6 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	3 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen luetelmakohta			6 artiklan 2 kohdan c ja d alakohta
	3 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmas luetelmakohta			6 artiklan 2 kohdan e, f ja g alakohta
	3 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			6 artiklan 1 kohdan b alakohta
	3 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan toinen luetelmakohta			6 artiklan 1 kohdan c alakohta
	3 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan kolmas luetelmakohta			6 artiklan 1 kohdan a alakohta
	3 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			7 artiklan 1 kohta
	3 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			7 artiklan 2 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	3 artiklan 5 kohta			8 artikla
	4 artiklan 1 ja 2 kohta			9 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	4 artiklan 3 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			12 artiklan 1 kohdan a alakohta
	4 artiklan 3 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			12 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	4 artiklan 3 kohdan a alakohdan toinen alakohta			12 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
	4 artiklan 3 kohdan a alakohdan kolmas alakohta			12 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	4 artiklan 3 kohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta			12 artiklan 1 kohdan b alakohta
	4 artiklan 3 kohdan b alakohdan toinen alakohta			12 artiklan 3 kohta
	4 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta			10 artikla
	4 artiklan 4 kohdan toinen ja kolmas alakohta			11 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	4 artiklan 5 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta			13 artiklan 1 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta
	4 artiklan 5 kohdan neljäs alakohta			13 artiklan 2 kohta
	5 artiklan 1 kohta			14 artiklan 1 kohta
	5 artiklan 2 kohta			15 artiklan 1 kohta
	5 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohta			15 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta
	5 artiklan 4 kohdan a, b ja c alakohta			14 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta
	5 artiklan 5 kohta			14 artiklan 3 kohta
	5 artiklan 6 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			16 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	5 artiklan 7 kohdan a, b ja c alakohta			18 artiklan a, b ja c alakohta
	5 artiklan 8 kohdan ensimmäinen virke			19 artiklan ensimmäinen kohta
	5 artiklan 8 kohdan toinen ja kolmas virke			19 artiklan toinen kohta
	6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta			24 artiklan 1 kohta
	6 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			25 artiklan a, b ja c alakohta
	6 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b kohta			26 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	6 artiklan 2 kohdan toinen alakohta			26 artiklan 2 kohta
	6 artiklan 3 kohta			27 artikla
	6 artiklan 4 kohta			28 artikla
	6 artiklan 5 kohta			29 artikla
	7 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta			30 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	7 artiklan 2 kohta			60 artikla
	7 artiklan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			61 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	8 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäinen virke			32 artiklan ensimmäinen kohta
	8 artiklan 1 kohdan a alakohdan toinen ja kolmas virke			36 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	8 artiklan 1 kohdan b alakohta			31 artikla
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan ensimmäinen alakohta			37 artiklan 1 kohta
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen luettelukohta			37 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan toisen alakohdan toinen ja kolmas luettelukohta			37 artiklan 2 kohdan toinen ja kolmas alakohta
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan kolmas alakohta			37 artiklan 2 kohdan neljäs alakohta
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan neljäs alakohta			37 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan viides alakohta			—
	8 artiklan 1 kohdan c alakohdan kuudes alakohta			37 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
	8 artiklan 1 kohdan d alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			38 artiklan 1 ja 2 kohta
	8 artiklan 1 kohdan e alakohdan ensimmäinen virke			39 artiklan ensimmäinen kohta
	8 artiklan 1 kohdan e alakohdan toinen ja kolmas virke			39 artiklan toinen kohta
	8 artiklan 2 kohta			32 artiklan toinen kohta
	9 artiklan 1 kohta			43 artikla
	9 artiklan 2 kohdan johdantokappale			—
	9 artiklan 2 kohdan a alakohta			45 artikla

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	9 artiklan 2 kohdan b alakohta			46 artikla
	9 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäinen ja toinen luettelukohta			52 artiklan a ja b alakohta
	9 artiklan 2 kohdan c alakohdan kolmas ja neljäs luettelukohta			52 artiklan c alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan ensimmäinen – kuudes luettelukohta			56 artiklan 1 kohdan a–f alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan seitsemäs luettelukohta			56 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan kahdeksas luettelukohta			56 artiklan 1 kohdan g alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan yhdeksäs luettelukohta			56 artiklan 1 kohdan h alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan kymmenennen luettelukohdan ensimmäinen virke			56 artiklan 1 kohdan i alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan kymmenennen luettelukohdan toinen virke			24 artiklan 2 kohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan kymmenennen luettelukohdan kolmas virke			56 artiklan 1 kohdan i alakohta
	9 artiklan 2 kohdan e alakohdan yhdestoista ja kahdestoista luettelukohta			56 artiklan 1 kohdan j ja k alakohta
	9 artiklan 2 kohdan f alakohta			57 artiklan 1 kohta
	9 artiklan 3 kohta			58 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	9 artiklan 3 kohdan a ja b alakohta			58 artiklan ensimmäisen kohdan a ja b alakohta
	9 artiklan 4 kohta			59 artiklan 1 ja 2 kohta
	10 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta			62 artiklan 1 ja 2 kohta
	10 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			63 artikla
	10 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen ja kolmas virke			64 artiklan 1 ja 2 kohta
	10 artiklan 2 kohdan toinen alakohta			65 artikla
	10 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luettelukohta			66 artiklan a, b ja c alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			70 artikla
	10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			71 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	10 artiklan 3 kohdan toinen alakohta			71 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	10 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta			71 artiklan 2 kohta
	11 artiklan A kohdan 1 alakohdan a alakohta			73 artikla
	11 artiklan A kohdan 1 alakohdan b alakohta			74 artikla
	11 artiklan A kohdan 1 alakohdan c alakohta			75 artikla
	11 artiklan A kohdan 1 alakohdan d alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			77 artikla
	11 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohta			78 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohta
	11 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan ensimmäinen virke			78 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohta
	11 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan toinen virke			78 artiklan toinen kohta
	11 artiklan A kohdan 3 alakohdan a ja b alakohta			79 artiklan ensimmäisen kohdan a ja b alakohta 87 artiklan a ja b alakohta
	11 artiklan A kohdan 3 alakohdan c alakohdan ensimmäinen virke			79 artiklan ensimmäisen kohdan c alakohta
	11 artiklan A kohdan 3 alakohdan c alakohdan toinen virke			79 artiklan toinen kohta
	11 artiklan A kohdan 4 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			81 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	11 artiklan A kohdan 5 alakohta			82 artikla
	11 artiklan A kohdan 6 alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			80 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	11 artiklan A kohdan 6 alakohdan ensimmäisen alakohdan kolmas virke			80 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	11 artiklan A kohdan 6 alakohdan toinen alakohta			80 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	11 artiklan A kohdan 6 alakohdan kolmas alakohta			80 artiklan 2 kohta–
	11 artiklan A kohdan 6 alakohdan neljäs alakohta			80 artiklan 3 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	11 artiklan A kohdan 7 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			72 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	11 artiklan B kohdan 1 alakohta			85 artikla
	11 artiklan B kohdan 3 alakohdan a alakohta			86 artiklan 1 kohdan a alakohta
	11 artiklan B kohdan 3 alakohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta			86 artiklan 1 kohdan b alakohta
	11 artiklan B kohdan 3 alakohdan b alakohdan toinen alakohta			86 artiklan 2 kohta
	11 artiklan B kohdan 3 alakohdan b alakohdan kolmas alakohta			86 artiklan 1 kohdan b alakohta
	11 artiklan B kohdan 4 alakohta			87 artikla
	11 artiklan B kohdan 5 alakohta			88 artikla
	11 artiklan B kohdan 6 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			89 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	11 artiklan C kohdan 1 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			90 artiklan 1 ja 2 kohta
	11 artiklan C kohdan 2 alakohdan ensimmäinen alakohta			91 artiklan 1 kohta
	11 artiklan C kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			91 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	11 artiklan C kohdan 3 alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			92 artiklan a ja b alakohta
	12 artiklan 1 kohta			93 artiklan ensimmäinen kohta
	12 artiklan 1 kohdan a alakohta			93 artiklan toisen kohdan a alakohta
	12 artiklan 1 kohdan b alakohta			93 artiklan toisen kohdan c alakohta
	12 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			95 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	12 artiklan 3 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			96 artikla
	12 artiklan 3 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			97 artiklan 1 kohta
	12 artiklan 3 kohdan a alakohdan toinen alakohta			97 artiklan 2 kohta
	12 artiklan 3 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke			98 artiklan 1 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	12 artiklan 3 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan toinen virke			98 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta 99 artiklan 1 kohta
	12 artiklan 3 kohdan a alakohdan neljäs alakohta			98 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	12 artiklan 3 kohdan b alakohdan ensimmäinen virke			102 artiklan ensimmäinen kohta
	12 artiklan 3 kohdan b alakohdan toinen, kolmas ja neljäs virke			102 artiklan toinen kohta
	12 artiklan 3 kohdan c alakohdan ensimmäinen alakohta			103 artiklan 1 kohta
	12 artiklan 3 kohdan c alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			103 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	12 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta			99 artiklan 2 kohta
	12 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			100 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	12 artiklan 4 kohdan kolmas alakohta			101 artikla
	12 artiklan 5 kohta			94 artiklan 2 kohta
	12 artiklan 6 kohta			105 artikla
	13 artiklan A kohdan 1 alakohdan johdantokappale			131 artikla
	13 artiklan A kohdan 1 alakohdan a–n alakohta			132 artiklan 1 kohdan a–n alakohta
	13 artiklan A kohdan 1 alakohdan o alakohdan ensimmäinen virke			132 artiklan 1 kohdan o alakohta
	13 artiklan A kohdan 1 alakohdan o alakohdan toinen virke			132 artiklan 2 kohta
	13 artiklan A kohdan 1 alakohdan p ja q alakohta			132 artiklan 1 kohdan p ja q alakohta
	13 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan ensimmäinen–neljäs luetelmakohta			133 artiklan a–d alakohta
	13 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			134 artiklan a ja b alakohta
	13 artiklan B kohdan johdantokappale			131 artikla
	13 artiklan B kohdan a alakohta			135 artiklan 1 kohdan a alakohta
	13 artiklan B kohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta			135 artiklan 1 kohdan 1 alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	13 artiklan B kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen–neljäs kohta			135 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d kohta
	13 artiklan B kohdan b alakohdan toinen alakohta			135 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	13 artiklan B kohdan c alakohta			136 artiklan a ja b alakohta
	13 artiklan B kohdan d alakohta			—
	13 artiklan B kohdan d alakohdan 1–5 alakohta			135 artiklan 1 kohdan b–f alakohta
	13 artiklan B kohdan d alakohdan 1–5 alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			135 artiklan 1 kohdan f alakohta
	13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohta			135 artiklan 1 kohdan g alakohta
	13 artiklan B kohdan e–h alakohta			135 artiklan 1 kohdan h–k alakohta
	13 artiklan C kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohta			137 artiklan 1 kohdan d alakohta
	13 artiklan C kohdan ensimmäisen alakohdan b kohta			137 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	13 artiklan C kohdan toinen alakohta			137 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	14 artiklan 1 kohdan johdantokappale			131 artikla
	14 artiklan 1 kohdan a alakohta			140 artiklan a alakohta
	14 artiklan 1 kohdan d alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			143 artiklan b ja c alakohta
	14 artiklan 1 kohdan e alakohta			143 artiklan e alakohta
	14 artiklan 1 kohdan g alakohdan ensimmäinen–neljäs luetelmakohta			143 artiklan f–i alakohta
	14 artiklan 1 kohdan h alakohta			143 artiklan j alakohta
	14 artiklan 1 kohdan i alakohta			144 artikla
	14 artiklan 1 kohdan j alakohta			143 artiklan k alakohta
	14 artiklan 1 kohdan k alakohta			143 artiklan l alakohta
	14 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta			145 artiklan 1 kohta
	14 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			145 artiklan 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta
	14 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta			145 artiklan 3 kohta
	15 artiklan johdantokappale			131 artikla

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	15 artiklan 1 kohta			146 artiklan 1 kohdan a alakohta
	15 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta			146 artiklan 1 kohdan b alakohta
	15 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luettelukohta			147 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b kohta
	15 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kolmannen luettelukohdan virkkeen ensimmäinen osa			147 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c kohta
	15 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kolmannen luettelukohdan virkkeen toinen osa			147 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	15 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen luettelukohta			147 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	15 artiklan 2 kohdan neljäs alakohta			147 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
	15 artiklan 3 kohta			146 artiklan 1 kohdan d alakohta
	15 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohta			148 artiklan a alakohta
	15 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohta			148 artiklan b alakohta
	15 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			150 artiklan 1 ja 2 kohta
	15 artiklan 5 kohta			148 artiklan c alakohta
	15 artiklan 6 kohta			148 artiklan f alakohta
	15 artiklan 7 kohta			148 artiklan e alakohta
	15 artiklan 8 kohta			148 artiklan d alakohta
	15 artiklan 9 kohta			148 artiklan g alakohta
	15 artiklan 10 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen–neljäs luettelukohta			151 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d kohta
	15 artiklan 10 kohdan toinen alakohta			151 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	15 artiklan 10 kohdan kolmas alakohta			151 artiklan 2 kohta
	15 artiklan 11 kohta			152 artikla
	15 artiklan 12 kohdan ensimmäinen virke			146 artiklan 1 kohdan c alakohta
	15 artiklan 12 kohdan toinen virke			146 artiklan 2 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	15 artiklan 13 kohta			146 artiklan 1 kohdan e alakohta
	15 artiklan 14 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			153 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	15 artiklan 15 kohta			149 artikla
	16 artiklan 1 kohta			—
	16 artiklan 2 kohta			164 artiklan 1 kohta
	16 artiklan 3 kohta			166 artikla
	17 artiklan 1 kohta			167 artikla
	17 artiklan 2, 3 ja 4 kohta			—
	17 artiklan 5 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			173 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	17 artiklan 5 kohdan kolmas alakohdan a–e kohta			173 artiklan 2 kohdan a–e alakohta
	17 artiklan 6 kohta			176 artikla
	17 artiklan 7 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			177 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	18 artiklan 1 kohta			—
	18 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			179 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	18 artiklan 3 kohta			180 artikla
	18 artiklan 4 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			183 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	19 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			174 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a kohta
	19 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen luetelmakohdan ensimmäinen virke			174 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b kohta
	19 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen luetelmakohdan toinen virke			174 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	19 artiklan 1 kohdan toinen alakohta			175 artiklan 1 kohta
	19 artiklan 2 alakohdan ensimmäinen virke			174 artiklan 2 kohdan a alakohta
	19 artiklan 2 alakohdan toinen virke			174 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	19 artiklan 2 kohdan kolmas virke			174 artiklan 3 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	19 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			175 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	19 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmas virke			175 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	19 artiklan 3 kohdan toinen alakohta			175 artiklan 3 kohta
	20 artiklan 1 kohdan johdantokappale			186 artikla
	20 artiklan 1 kohdan a alakohta			184 artikla
	20 artiklan 1 kohdan b alakohdan ensimmäisen virkkeen ensimmäinen osa			185 artiklan 1 kohta
	20 artiklan 1 kohdan b alakohdan ensimmäisen virkkeen toinen osa			185 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	20 artiklan 1 kohdan b alakohdan toinen virke			185 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			187 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen ja kolmas virke			187 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	20 artiklan 2 kohdan toinen ja kolmas alakohta			187 artiklan 1 kohdan toinen ja kolmas alakohta
	20 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			188 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	20 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			188 artiklan 1 kohdan toinen ja kolmas alakohta
	20 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmas virke			188 artiklan 2 kohta
	20 artiklan 3 kohdan toinen alakohta			188 artiklan 2 kohta
	20 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen –neljäs luettelukohta			189 artiklan a–d alakohta
	20 artiklan 4 kohdan toinen alakohta			190 artikla
	20 artiklan 5 kohta			191 artikla
	20 artiklan 6 kohta			192 artikla
	21 artikla			—
	22 artikla			—
	22a artikla			249 artikla

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	23 artiklan ensimmäinen kohta			211 artiklan ensimmäinen kohta 260 artikla
	23 artiklan toinen kohta			211 artiklan toinen kohta
	24 artiklan 1 kohta			281 artikla
	24 artiklan 2 kohta			292 artikla
	24 artiklan 2 kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta			284 artiklan 1 kohta
	24 artiklan 2 kohdan a alakohdan toinen ja kolmas alakohta			284 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	24 artiklan 2 kohdan b alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			285 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	24 artiklan 2 kohdan c alakohta			286 artikla
	24 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta			282 artikla
	24 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke			283 artiklan 2 kohta
	24 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan toinen virke			283 artiklan 1 kohdan a alakohta
	24 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta			288 artiklan ensimmäisen kohdan 1-4 alakohta
	24 artiklan 4 kohdan toinen alakohta			288 artiklan toinen kohta
	24 artiklan 5 kohta			289 artikla
	24 artiklan 6 kohta			290 artikla
	24 artiklan 7 kohta			291 artikla
	24 artiklan 8 kohdan a, b ja c alakohta			293 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
	24 artiklan 9 kohta			294 artikla
	24 a artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäinen–kahdestoista luetelma-kohta			287 artiklan 7–16 kohta
	25 artiklan 1 kohta			296 artiklan 1 kohta
	25 artiklan 2 kohdan ensimmäinen–kahdeksas luetelmakohta			295 artiklan 1 kohdan 1–8 kohta
	25 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			297 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäinen virke ja toinen kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	25 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			298 artiklan ensimmäinen kohta
	25 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmas virke			299 artikla
	25 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan neljäs ja viides virke			298 artiklan toinen kohta
	25 artiklan 3 kohdan toinen alakohta			297 artiklan ensimmäisen kohdan toinen virke
	25 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta			272 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohta
	25 artiklan 5 ja 6 kohta			—
	25 artiklan 7 kohta			304 artikla
	25 artiklan 8 kohta			301 artiklan 2 kohta
	25 artiklan 9 kohta			296 artiklan 2 kohta
	25 artiklan 10 kohta			296 artiklan 3 kohta
	25 artiklan 11 ja 12 kohta			—
	26 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			306 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	26 artiklan 1 kohdan kolmas virke			306 artiklan 2 kohta
	26 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			307 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	26 artiklan 2 kohdan kolmas virke			308 artikla
	26 artiklan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			309 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	26 artiklan 4 kohta			310 artikla
	26 a artiklan A kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta			311 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	26 a artiklan A kohdan a alakohdan toinen alakohta			311 artiklan 2 kohta
	26 a artiklan A kohdan b ja c alakohta			311 artiklan 1 kohdan 3 ja 4 alakohta
	26 a artiklan A kohdan d alakohta			311 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	26 a artiklan A kohdan e ja f alakohta			311 artiklan 1 kohdan 5 ja 6 alakohta
	26 a artiklan A kohdan g alakohdan johdantolause			311 artiklan 1 kohdan 7 alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	26 a artiklan A kohdan g alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			311 artiklan 3 kohta
	26 a artiklan B kohdan 1 alakohta			313 artiklan 1 kohta
	26 a artiklan B kohdan 2 alakohta			314 artikla
	26 a artiklan B kohdan 2 alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			314 artiklan a–d alakohta
	26 a artiklan B kohdan 3 alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			315 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	26 a artiklan B kohdan 3 alakohdan toinen alakohta			312 artikla
	26 a artiklan B kohdan 3 alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			312 artiklan 1 ja 2 kohta
	26 a artiklan B kohdan 4 alakohdan ensimmäinen alakohta			316 artiklan 1 kohta
	26 a artiklan B kohdan 4 alakohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c kohta			316 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	26 a artiklan B kohdan 4 alakohdan toinen alakohta			316 artiklan 2 kohta
	26 a artiklan B kohdan 4 alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			317 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	26 a artiklan B kohdan 5 alakohta			321 artikla
	26 a artiklan B kohdan 6 alakohta			323 artikla
	26 a artiklan B kohdan 7 alakohta			322 artikla
	26 a artiklan B kohdan 7 alakohdan a, b ja c alakohta			322 artiklan a, b ja c alakohta
	26 a artiklan B kohdan 8 alakohta			324 artikla
	26 a artiklan B kohdan 9 alakohta			325 artikla
	26 a artiklan B kohdan 10 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			318 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	26 a artiklan B kohdan 10 alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			318 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	26 a artiklan B kohdan 10 alakohdan neljäs alakohta			318 artiklan 3 kohta
	26 a artiklan B kohdan 11 alakohdan ensimmäinen alakohta			319 artikla
	26 a artiklan B kohdan 11 alakohdan toisen alakohdan a kohta			320 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	26 a artiklan B kohdan 11 alakohdan toisen alakohdan b ja c kohta			320 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	26 a artiklan B kohdan 11 alakohdan kolmas alakohta			320 artiklan 2 kohta
	26 a artiklan C kohdan 1 alakohdan johdantokappale			333 artiklan 1 kohta 334 artikla
	26 a artiklan C kohdan 1 alakohdan ensimmäinen–neljäs luetelmakohta			334 artiklan a–d alakohta
	26 a artiklan C kohdan 2 alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			336 artiklan a ja b alakohta
	26 a artiklan C kohdan 3 alakohta			337 artikla
	26 a artiklan C kohdan 4 alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			339 artiklan ensimmäisen kohdan a, b ja c alakohta
	26 a artiklan C kohdan 4 alakohdan toinen alakohta			339 artiklan toinen kohta
	26 a artiklan C kohdan 5 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			340 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	26 a artiklan C kohdan 5 alakohdan kolmas alakohta			340 artiklan 2 kohta
	26 a artiklan C kohdan 6 alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			338 artiklan ensimmäisen kohdan a ja b alakohta
	26 a artiklan C kohdan 6 alakohdan toinen alakohta			338 artiklan toinen kohta
	26 a artiklan C kohdan 7 alakohta			335 artikla
	26 a artiklan D kohdan johdantokappale			—
	26 a artiklan D kohdan a alakohta			313 artiklan 2 kohta 333 artiklan 2 kohta
	26 a artiklan D kohdan b alakohta			4 artiklan a ja c alakohta
	26 a artiklan D kohdan c alakohta			35 artikla 139 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta
	26 b artiklan A kohdan ensimmäisen alakohdan i kohdan ensimmäinen virke			344 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	26 b artiklan A kohdan ensimmäisen alakohdan i kohdan toinen virke			344 artiklan 2 kohta
	26 a artiklan A kohdan ensimmäisen alakohdan ii kohdan ensimmäinen–neljäs luetelmakohta			344 artiklan 1 kohdan 2 alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	26 b artiklan A kohdan toinen alakohta			344 artiklan 3 kohta
	26 b artiklan A kohdan kolmas alakohta			345 artikla
	26 b artiklan B kohdan ensimmäinen alakohta			346 artikla
	26 b artiklan B kohdan toinen alakohta			347 artikla
	26 b artiklan C kohdan ensimmäinen alakohta			348 artikla
	26 b artiklan C kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			349 artiklan 1 ja 2 kohta
	26 b artiklan C kohdan kolmas alakohta			350 artikla
	26 b artiklan C kohdan neljäs alakohta			351 artikla
	26 b artiklan D kohdan 1 alakohdan a, b ja c alakohta			354 artiklan a, b ja c alakohta
	26 b artiklan D kohdan 2 alakohta			355 artikla
	26 b artiklan E kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			356 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	26 b artiklan E kohdan kolmas ja neljäs alakohta			356 artiklan 2 ja 3 kohta
	26 b artiklan F kohdan ensimmäinen virke			198 artiklan 2 ja 3 kohta
	26 b artiklan F kohdan toinen virke			208 ja 255 artikla
	26 b artiklan G kohdan 1 alakohdan ensimmäinen alakohta			352 artikla
	26 b artiklan G kohdan 1 alakohdan toinen alakohta			—
	26 b artiklan G kohdan 2 alakohdan a alakohta			353 artikla
	26 b artiklan G kohdan 2 alakohdan b alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			198 artiklan 1 ja 2 kohta
	26 c artiklan A kohdan a–e alakohta			358 artiklan 1–5 kohta
	26 c artiklan B kohdan 1 alakohta			359 artikla
	26 c artiklan B kohdan 2 alakohdan ensimmäinen alakohta			360 artikla
	26 c artiklan B kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ensimmäinen osa			361 artiklan 1 kohta
	26 c artiklan B kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan ensimmäisen virkkeen toinen osa			361 artiklan 1 kohdan a–e alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	26 c artiklan B kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan toinen virke			361 artiklan 2 kohta
	26 c artiklan B kohdan 3 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			362 artikla
	26 c artiklan B kohdan 4 alakohdan a–d alakohta			363 artiklan a–d alakohta
	26 c artiklan B kohdan 5 alakohdan ensimmäinen alakohta			364 artikla
	26 c artiklan B kohdan 5 alakohdan toinen alakohta			365 artikla
	26 c artiklan B kohdan 6 alakohdan ensimmäinen virke			366 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	26 c artiklan B kohdan 6 alakohdan toinen ja kolmas virke			366 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	26 c artiklan B kohdan 6 alakohdan neljäs virke			366 artiklan 2 kohta
	26 c artiklan B kohdan 7 alakohdan ensimmäinen virke			367 artiklan ensimmäinen kohta
	26 c artiklan B kohdan 7 alakohdan toinen ja kolmas virke			367 artiklan toinen kohta
	26 c artiklan B kohdan 8 alakohta			368 artikla
	26 c artiklan B kohdan 9 alakohdan ensimmäinen virke			369 artiklan 1 kohta
	26 c artiklan B kohdan 9 alakohdan toinen ja kolmas virke			369 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	26 c artiklan B kohdan 10 alakohta			204 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta
	27 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			395 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	27 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			395 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	27 artiklan 2 kohdan kolmas virke			395 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	27 artiklan 3 ja 4 kohta			395 artiklan 3 ja 4 kohta
	27 artiklan 5 kohta			394 artikla
	28 artiklan 1 ja 1 a kohta			—
	28 artiklan 2 kohdan johdantokappale			109 artikla
	28 artiklan 2 kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta			110 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 artiklan 2 kohdan a alakohdan toinen alakohta			—

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 artiklan 2 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke			112 artiklan ensimmäinen kohta
	28 artiklan 2 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan toinen ja kolmas virke			112 artiklan toinen kohta
	28 artiklan 2 kohdan b alakohta			113 artikla
	28 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			114 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	28 artiklan 2 kohdan c alakohdan kolmas virke			114 artiklan 2 kohta
	28 artiklan 2 kohdan d alakohta			115 artikla
	28 artiklan 2 kohdan e alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			118 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 artiklan 2 kohdan f alakohta			120 artikla
	28 artiklan 2 kohdan g alakohta			—
	28 artiklan 2 kohdan h alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			121 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 artiklan 2 kohdan i alakohta			122 artikla
	28 artiklan 2 kohdan j alakohta			117 artiklan 2 kohta
	28 artiklan 2 kohdan k alakohta			116 artikla
	28 artiklan 3 kohdan a alakohta			370 artikla
	28 artiklan 3 kohdan b alakohta			371 artikla
	28 artiklan 3 kohdan c alakohta			391 artikla
	28 artiklan 3 kohdan d alakohta			372 artikla
	28 artiklan 3 kohdan e alakohta			373 artikla
	28 artiklan 3 kohdan f alakohta			392 artikla
	28 artiklan 3 kohdan g alakohta			374 artikla
	28 artiklan 3 a kohta			376 artikla
	28 artiklan 4 ja 5 kohta			393 artiklan 1 ja 2 kohta
	28 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			106 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			106 artiklan kolmas kohta
	28 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a, b ja c kohta			107 artiklan ensimmäisen kohdan a, b ja c alakohta
	28 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan d kohta			107 artiklan toinen kohta
	28 artiklan 6 kohdan kolmas alakohta			107 artiklan toinen kohta
	28 artiklan 6 kohdan neljännen alakohdan a, b ja c kohta			108 artiklan a, b ja c alakohta
	28 artiklan 6 kohdan viides ja kuudes alakohta			—
	28 a artiklan 1 kohdan johdantokappale			2 artiklan 1 kohta
	28 a artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta			2 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohta
	28 a artiklan 1 kohdan a alakohdan toinen alakohta			3 artiklan 1 kohta
	28 a artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmas alakohta			3 artiklan 3 kohta
	28 a artiklan 1 kohdan b alakohta			2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohta
	28 a artiklan 1 kohdan c alakohta			2 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohta
	28a artiklan 1a kohdan a alakohta			3 artiklan 1 kohdan a alakohta
	28 a artiklan 1 a kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen luettelmakehta			3 artiklan 1 kohdan b alakohta
	28 a artiklan 1 a kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen ja kolmas luettelmakehta			3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohta
	28 a artiklan 1 a kohdan b alakohdan toinen alakohta			3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	28 a artiklan 2 kohdan johdantokappale			—
	28a artiklan 2 kohdan a alakohta			2 artiklan 2 kohdan a alakohdan i, ii ja iii alakohta
	28 a artiklan 2 kohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta			2 artiklan 2 kohdan b alakohta
	28a artiklan 2 kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luettelmakehta			2 artiklan 2 kohdan b alakohdan i, ii ja iii alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 a artiklan 2 kohdan b alakohdan toinen alakohta			2 artiklan 2 kohdan c alakohta
	28 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			20 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 a artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta			9 artiklan 2 kohta
	28 a artiklan 4 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen luettelukohta			172 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	28 a artiklan 4 kohdan toisen alakohdan, toinen luettelukohta			172 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	28 a artiklan 4 kohdan kolmas alakohta			172 artiklan 2 kohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta			17 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan toinen alakohta			17 artiklan 1 kohdan toinen alakohta ja 2 kohdan johdantokappale
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen luettelukohta			17 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan toisen alakohdan toinen luettelukohta			17 artiklan 2 kohdan c alakohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan toisen alakohdan kolmas luettelukohta			17 artiklan 2 kohdan e alakohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan toisen alakohdan viides, kuudes ja seitsemäs luettelukohta			17 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan toisen alakohdan kahdeksas luettelukohta			17 artiklan 2 kohdan d alakohta
	28 a artiklan 5 kohdan b alakohdan kolmas alakohta			17 artiklan 3 kohta
	28 a artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta			21 artikla
	28 a artiklan 6 kohdan toinen alakohta			22 artikla
	28 a artiklan 7 kohta			23 artikla
	28 b artiklan A kohdan 1 alakohta			40 artikla
	28 b artiklan A kohdan 2 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			41 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 b artiklan A kohdan 2 alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen luettelukohta			42 artiklan a ja b alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 b artiklan B kohdan 1 alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			33 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
	28 b artiklan B kohdan 1 alakohdan toinen alakohta			33 artiklan 2 kohta
	28 b artiklan B kohdan 2 alakohdan ensimmäinen alakohta			34 artiklan 1 kohdan a alakohta
	28 b artiklan B kohdan 2 alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			34 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta
	28 b artiklan B kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			34 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	28 b artiklan B kohdan 2 alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke			34 artiklan 3 kohta
	28 b artiklan B kohdan 2 alakohdan kolmannen alakohdan toinen ja kolmas virke			—
	28 b artiklan B kohdan 3 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			34 artiklan 4 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	28 b artiklan C kohdan 1 alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan ensimmäinen alakohta			48 artiklan ensimmäinen kohta
	28 b artiklan C kohdan 1 alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan toinen alakohta			49 artikla
	28 b artiklan C kohdan 1 alakohdan toinen ja kolmas luetelmakohta			48 artiklan toinen ja kolmas kohta
	28 b artiklan C kohdan 2 ja 3 alakohta			47 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 b artiklan C kohdan 4 alakohta			51 artikla
	28 b artiklan D alakohta			53 artikla
	28 b artiklan E kohdan 1 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			50 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 b artiklan E kohdan 2 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			54 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 b artiklan E kohdan 3 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			44 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 b artiklan F kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			55 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 c artiklan A kohdan johdantokappale			131 artikla
	28 c artiklan A kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta			138 artiklan 1 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 c artiklan A kohdan a alakohdan toinen alakohta			139 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	28 c artiklan A kohdan b alakohta			138 artiklan 2 kohdan a alakohta
	28 c artiklan A kohdan c alakohdan ensimmäinen alakohta			138 artiklan 2 kohdan b alakohta
	28 c artiklan A kohdan c alakohdan toinen alakohta			139 artiklan 2 kohta
	28 c artiklan A kohdan d alakohta			138 artiklan 2 kohdan c alakohta
	28 c artiklan B kohdan johdantokappale			131 artikla
	28 c artiklan B kohdan a, b ja c alakohta			140 artiklan a, b ja c alakohta
	28 c artiklan C kohta			142 artikla
	28 c artiklan D kohdan ensimmäinen alakohta			143 artiklan d alakohta
	28 c artiklan D kohdan toinen alakohta			131 artikla
	28 c artiklan E kohdan 1 alakohdan ensimmäisellä luettelamakohdalla korvattu 16 artiklan 1 kohta			
	— 1 kohdan ensimmäinen alakohta			155 artikla
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan A kohta			157 artiklan 1 kohdan a alakohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c kohta			156 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdan ensimmäinen ja toinen luettelakohta			156 artiklan 1 kohdan d ja e alakohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan e kohdan ensimmäinen alakohta			157 artiklan 1 kohdan b alakohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B alakohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdan toisen alakohdan luettelakohta			154 artikla
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan e kohdan toisen alakohdan toisen luettelamakohdan ensimmäinen virke			154 artikla
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan e kohdan toisen alakohdan toisen luettelamakohdan toinen virke			157 artiklan 2 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan e kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			—
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan ensimmäisen alakohdan e kohdan kolmannen alakohdan, toinen, kolmas ja neljäs luetelma- kohta			158 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan B kohdan toinen alakohta			156 artiklan 2 kohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan C kohta			159 artikla
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan D kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b kohta			160 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan D kohdan toinen alakohta			160 artiklan 2 kohta
	— 1 kohdan ensimmäisen alakohdan E kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			161 artiklan a ja b alakohta
	— 1 kohdan toinen alakohta			202 artikla
	— 1 kohdan kolmas alakohta			163 artikla
	28 c artiklan E kohdan 1 alakohdan toisella luetelmakohdalla lisätty 16 artik- laan 1 a kohta			
	— 1 a kohta			162 artikla
	28 c artiklan E kohdan 2 alakohdan ensimmäisellä luetelmakohdalla muu- tettu 16 artiklan 2 kohta			
	— 2 kohdan ensimmäinen alakohta			164 artiklan 1 kohta
	28 c artiklan E kohdan 2 alakohdan toisella luetelmakohdalla lisätty 16 artik- lan 2 kohtaan toinen ja kolmas alakohta			
	— 2 kohdan toinen alakohta			164 artiklan 2 kohta
	— 2 kohdan kolmas alakohta			165 artikla
	28 c artiklan E kohdan 3 alakohdan ensimmäinen–viides luetelmakohta			141 artiklan a–e alakohta
	28 d artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			68 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	28 d artiklan 2 ja 3 kohta			69 artiklan 1 ja 2 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 d artiklan 4 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			67 artiklan 1 ja 2 kohta
	28 e artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta			83 artikla
	28 e artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			84 artiklan 1 ja 2 kohta
	28 e artiklan 2 kohta			76 artikla
	28 e artiklan 3 kohta			93 artiklan toisen kohdan b alakohta
	28 e artiklan 4 kohta			94 artiklan 1 kohta
	28 f artiklan 1 kohdalla korvattu 17 artiklan 2, 3 ja 4 kohta			
	— 2 artiklan a alakohta			168 artiklan a alakohta
	— 2 kohdan b alakohta			168 artiklan e alakohta
	— 2 kohdan c alakohta			168 artiklan b ja d alakohta
	— 2 kohdan d alakohta			168 artiklan c alakohta
	— 3 kohdan a, b ja c alakohta			169 artiklan a, b ja c alakohta 170 artiklan a ja b kohta
	— 4 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen luettelukohta			171 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 4 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen luettelukohta			171 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 4 kohdan toisen alakohdan a kohta			171 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	— 4 kohdan toisen alakohdan b kohta			171 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	— 4 kohdan toisen alakohdan c kohta			171 artiklan 3 kohta
	28 f artiklan 2 kohdalla korvattu 18 artiklan 1 kohta			
	— 1 artiklan a alakohta			178 artiklan a alakohta
	— 1 kohdan b alakohta			178 artiklan e alakohta
	— 1 kohdan c alakohta			178 artiklan b ja d alakohta
	— 1 kohdan d alakohta			178 artiklan f alakohta
	— 1 kohdan e alakohdassa			178 artiklan c alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 f artiklan 3 kohdalla lisätty 3 a kohta 18 artiklaan			
	— 3 a kohdan virkkeen ensimmäinen osa			181 artikla
	— 3 a kohdan virkkeen toinen osa			182 artikla
	28 g artiklalla korvattu 21 artikla			
	— 1 kohdan a alakohdan ensimmäi- nen alakohta			193 artikla
	— 1 kohdan a alakohdan toinen ala- kohta			194 artiklan 1 ja 2 kohta
	— 1 kohdan b alakohta			196 artikla
	— 1 kohdan c alakohdan ensim- mäisen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			197 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	— 1 kohdan c alakohdan toinen ala- kohta			197 artiklan 2 kohta
	— 1 kohdan d alakohta			203 artikla
	— 1 kohdan e alakohta			200 artikla
	— 1 kohdan f alakohta			195 artikla
	— 2 kohta			—
	— 2 kohdan a alakohdan ensimmäi- nen virke			204 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 2 kohdan a alakohdan toinen virke			204 artiklan 2 kohta
	— 2 kohdan b alakohta			204 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	— 2 kohdan c alakohdan ensimmäi- nen alakohta			199 artiklan 1 kohdan a–g alakohta
	— 2 kohdan c alakohdan toinen, kolmas ja neljäs alakohta			199 artiklan 2, 3 ja 4 kohta
	— 3 kohta			205 artikla
	— 4 kohta			201 artikla
	28 h artiklalla korvattu 22 artikla			
	— 1 kohdan a alakohdan ensimmäi- nen ja toinen virke			213 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	— 1 kohdan b alakohta			213 artiklan 2 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 1 kohdan c alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan ensimmäinen virke			214 artiklan 1 kohdan a alakohta
	— 1 kohdan c alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan toinen virke			214 artiklan 2 kohta
	— 1 kohdan c alakohdan toinen ja kolmas luetelma kohta			214 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta
	— 1 kohdan d alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			215 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	— 1 kohdan e alakohta			216 artikla
	— 2 artiklan a alakohta			242 artikla
	— 2 kohdan b alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelma kohta			243 artiklan 1 ja 2 kohta
	— 3 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			220 artiklan 1 kohta
	— 3 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			220 artiklan 2 ja 3 kohta
	— 3 kohdan a alakohdan toinen alakohta			220 artiklan 4 ja 5 kohta
	— 3 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			221 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	— 3 kohdan a alakohdan neljäs alakohta			221 artiklan 2 kohta
	— 3 kohdan a alakohdan viiden alakohdan ensimmäinen virke			219 artikla
	— 3 kohdan a alakohdan viiden alakohdan toinen virke			228 artikla
	— 3 kohdan a alakohdan kuudes alakohta			222 artikla
	— 3 kohdan a alakohdan seitsemäs alakohta			223 artikla
	— 3 kohdan a alakohdan kahdeksannen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			224 artiklan 1 ja 2 kohta
	— 3 kohdan a alakohdan yhdeksannen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			224 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 3 kohdan a alakohdan yhdeksannen alakohdan kolmas virke			224 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
	— 3 kohdan a alakohdan kymmenes alakohta			225 artikla

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 3 kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen kahdestoista luetelmakohta			226 artiklan 1–12 kohta
	— 3 kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan kolmastoista luetelmakohta			226 artiklan 13 ja 14 kohta
	— 3 kohdan b alakohdan ensimmäisen alakohdan neljästoista luetelmakohta			226 artiklan 15 kohta
	— 3 kohdan b alakohdan toinen alakohta			227 artikla
	— 3 kohdan b alakohdan kolmas alakohta			229 artikla
	— 3 kohdan b alakohdan neljäs alakohta			230 artikla
	— 3 kohdan b alakohdan viides alakohta			231 artikla
	— 3 kohdan c alakohdan ensimmäisen alakohta			232 artikla
	— 3 kohdan c alakohdan toisen alakohdan johdantokappale			233 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 3 kohdan c alakohdan toisen alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan ensimmäinen virke			233 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohta
	— 3 kohdan c alakohdan toisen alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan toinen virke			233 artiklan 2 kohta
	— 3 kohdan c alakohdan toisen alakohdan toisen luetelmakohdan ensimmäinen virke			233 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohta
	— 3 kohdan c alakohdan toisen alakohdan toisen luetelmakohdan toinen virke			233 artiklan 3 kohta
	— 3 kohdan c alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke			233 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	— 3 kohdan c alakohdan kolmannen alakohdan toinen virke			237 artikla
	— 3 kohdan c alakohdan neljännen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			234 artikla
	— 3 kohdan c alakohdan viides alakohta			235 artikla
	— 3 kohdan c alakohdan kuudes alakohta			236 artikla
	— 3 kohdan d alakohdan ensimmäisen alakohta			244 artikla
	— 3 kohdan d alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke			245 artiklan 1 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 3 kohdan d alakohdan toisen alakohdan toinen ja kolmas virke			245 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	— 3 kohdan d alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			246 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	— 3 kohdan d alakohdan neljäs, viides ja kuudes alakohta			247 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
	— 3 kohdan d alakohdan seitsemäs alakohta			248 artikla
	— 3 kohdan e alakohdan ensimmäinen alakohta			217 ja 241 artikla
	— 3 kohdan e alakohdan toinen alakohta			218 artikla
	— 4 kohdan a alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			252 artiklan 1 kohta
	— 4 kohdan a alakohdan kolmas ja neljäs virke			252 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
	— 4 kohdan a alakohdan viides virke			250 artiklan 2 kohta
	— 4 kohdan b alakohta			250 artiklan 1 kohta
	— 4 kohdan c alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			251 artiklan a ja b alakohta
	— 4 kohdan c alakohdan toisen luetelmakohdan ensimmäinen alakohta			251 artiklan c alakohta
	— 4 kohdan c alakohdan toisen luetelmakohdan toinen alakohta			251 artiklan d ja e alakohta
	— 5 kohta			206 artikla
	— 6 kohdan a alakohdan ensimmäinen ja toinen virke			261 artiklan 1 kohta
	— 6 kohdan a alakohdan kolmas virke			261 artiklan 2 kohta
	— 6 kohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta			262 artikla
	— 6 kohdan b alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke			263 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan toisen alakohdan toinen virke			263 artiklan 2 kohta
	— 6 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			264 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 6 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan kolmannen luetelmakohdan ensimmäinen virke			264 artiklan 1 kohdan d alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan kolmannen luetelmakohdan toinen virke			264 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan neljännen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			264 artiklan 1 kohdan c ja e alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan neljännen alakohdan toisen luetelmakohdan ensimmäinen virke			264 artiklan 1 kohdan f alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan neljännen alakohdan toisen luetelmakohdan toinen virke			264 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan viidennten alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			265 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan viidennten alakohdan kolmannen luetelmakohdan ensimmäinen virke			265 artiklan 1 kohdan c alakohta
	— 6 kohdan b alakohdan viidennten alakohdan kolmannen luetelmakohdan toinen virke			265 artiklan 2 kohta
	— 6 kohdan c alakohdan ensimmäisen luetelmakohta			263 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
	— 6 kohdan c alakohdan toinen luetelmakohta			266 artikla
	— 6 kohdan d alakohta			254 artikla
	— 6 kohdan e alakohdan ensimmäisen alakohta			268 artikla
	— 6 kohdan e alakohdan toinen alakohta			259 artikla
	— 7 kohdan virkkeen ensimmäinen osa			207 artiklan ensimmäinen kohta 256 artikla 267 artikla
	— 7 kohdan virkkeen toinen osa			207 artiklan toinen kohta
	— 8 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			273 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
	— 9 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			272 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c kohta
	— 9 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen luetelmakohta			272 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja d kohta
	— 9 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan kolmas luetelmakohta			272 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b kohta
	— 9 kohdan a alakohdan toinen alakohta			272 artiklan 1 kohdan toinen alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 9 kohdan b alakohta			272 artiklan 3 kohta
	— 9 kohdan c alakohta			212 artikla
	— 9 kohdan d alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			238 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
	— 9 kohdan d alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen–neljäs luetelmakohta			238 artiklan 2 kohdan a–d alakohta
	— 9 kohdan d alakohdan kolmas alakohta			238 artiklan 3 kohta
	— 9 kohdan e alakohdan ensimmäinen alakohta			239 artikla
	— 9 kohdan e alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			240 artiklan 1 ja 2 kohta
	— 10 kohta			209 ja 257 artikla
	— 11 kohta			210 ja 258 artikla
	— 12 kohdan johdantokappale			269 artikla
	— 12 kohdan a alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			270 artiklan a, b ja c alakohta
	— 12 kohdan b alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			271 artiklan a, b ja c alakohta
	28 i artiklalla lisätty 24 artiklan 3 kohtaan kolmas alakohta			
	— 3 kohdan kolmas alakohta			283 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta
	28 j artiklan 1 kohdalla lisätty 25 artiklan 4 kohtaan toinen alakohta			
	— 4 kohdan toinen alakohta			272 artiklan 2 kohta
	28 j artiklan 2 kohdalla korvattu 25 artiklan 5 ja 6 kohta			
	— 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c kohta			300 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
	— 5 kohdan toinen alakohta			302 artikla
	— 6 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke			301 artiklan 1 kohta
	— 6 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke			303 artiklan 1 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	— 6 kohdan a alakohdan toisen alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			303 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta
	— 6 kohdan a alakohdan kolmas kohta			303 artiklan 3 kohta
	— 6 kohdan b alakohta			301 artiklan 1 kohta
	28 j artiklan 3 kohdalla lisätty toinen alakohta 25 artiklan 9 kohtaan			
	— 9 kohdan toinen alakohta			305 artikla
	28 k artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta			—
	28 k artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a kohta			158 artiklan 3 kohta
	28 k artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b ja c kohta			—
	28 k artiklan 2, 3 ja 4 kohta			—
	28 k artiklan 5 kohta			158 artiklan 2 kohta
	28 l artiklan ensimmäinen alakohta			—
	28 l artiklan toinen ja kolmas alakohta			402 artiklan 1 ja 2 kohta
	28 l artiklan neljäs alakohta			—
	28m artikla			399 artiklan ensimmäinen kohta
	28 n artikla			—
	28 o artiklan 1 kohdan johdantokappale			326 artiklan ensimmäinen kohta
	28 o artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäinen virke			327 artiklan 1 ja 3 kohta
	28 o artiklan 1 kohdan a alakohdan toinen virke			327 artiklan 2 kohta
	28 o artiklan 1 kohdan b alakohta			328 artikla
	28 o artiklan 1 kohdan c alakohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			329 artiklan a, b ja c alakohta
	28 o artiklan 1 kohdan d alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			330 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	28 o artiklan 1 kohdan e alakohta			332 artikla
	28 o artiklan 1 kohdan f alakohta			331 artikla
	28 o artiklan 1 kohdan g alakohta			4 artiklan b alakohta
	28 o artiklan 1 kohdan h alakohta			35 artikla 139 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
	28 o artiklan 2 kohta			326 artiklan toinen kohta
	28 o artiklan 3 kohta			341 artikla
	28 o artiklan 4 kohta			—
	28 p artiklan 1 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			405 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
	28 p artiklan 2 kohta			406 artikla
	28 p artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			407 artiklan a ja b alakohta
	28 p artiklan 3 kohdan toinen alakohta			—
	28p artiklan 4 kohdan a–d alakohta			408 artiklan 1 kohdan a–d alakohta
	28 p artiklan 5 kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			408 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	28 p artiklan 6 kohta			409 artikla
	28 p artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b, ja c alakohta			410 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	28 p artiklan 7 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta			—
	28 p artiklan 7 kohdan toisen alakohdan toinen ja kolmas luetelmakohta			410 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
	29 artiklan 1–4 kohta			398 artiklan 1–4 kohta
	29a artikla			397 artikla
	30 artiklan 1 kohta			396 artiklan 1 kohta
	30 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen virke			396 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
	30 artiklan 2 kohdan kolmas virke			396 artiklan 2 kohdan toinen alakohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	30 artiklan 3 ja 4 kohta			396 artiklan 3 ja 4 kohta
	31 artiklan 1 kohta			—
	31 artiklan 2 kohta			400 artikla
	33 artiklan 1 kohta			401 artikla
	33 artiklan 2 kohta			2 artiklan 3 kohta
	33a artiklan 1 kohdan johdantokappale			274 artikla
	33 a artiklan 1 kohdan a alakohta			275 artikla
	33a artiklan 1 kohdan b alakohta			276 artikla
	33a artiklan 1 kohdan c alakohta			277 artikla
	33a artiklan 2 kohdan johdantokappale			278 artikla
	33 a artiklan 2 kohdan a alakohta			279 artikla
	33a artiklan 2 kohdan b alakohta			280 artikla
	34 artikla			404 artikla
	35 artikla			403 artikla
	36 ja 37 artikla			—
	38 artikla			414 artikla
	Liitteessä A olevan I kohdan 1 ja 2 alakohta			Liitteessä VII olevan 1 kohdan a ja b alakohta
	Liitteessä A olevan I kohdan 3 alakohta			Liitteessä VII olevan 1 kohdan c ja d alakohta
	Liitteessä A olevan II kohdan 1–6 alakohta			Liitteessä VII olevan 2 kohdan a–f alakohta
	Liitteessä A oleva III ja IV kohta			Liitteessä VII oleva 3 ja 4 kohta
	Liitteessä A olevan IV kohdan 1–4 alakohta			Liitteessä VII olevan 4 kohdan a–d alakohta
	Liitteessä A oleva V kohta			295 artiklan 2 kohta
	Liitteen B johdantokappale			295 artiklan 1 kohdan 5 alakohta
	Liitteessä B oleva ensimmäinen –yhdeksäs luettelukohta			Liitteessä VIII oleva 1–9 kohta
	Liite C			—

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	Liitteessä D oleva 1–13 kohta			Liitteessä I oleva 1–13 kohta
	Liitteessä E oleva 2 kohta			Liitteessä X olevan A osan 1 kohta
	Liitteessä E oleva 7 kohta			Liitteessä X olevan A osan 2 kohta
	Liitteessä E oleva 11 kohta			Liitteessä X olevan A osan 3 kohta
	Liitteessä E oleva 15 kohta			Liitteessä X olevan A osan 4 kohta
	Liitteessä F oleva 1 kohta			Liitteessä X olevan B osan 1 kohta
	Liitteessä F oleva 2 kohta			Liitteessä X olevan B osan 2 kohdan a–j alakohta
	Liitteessä F oleva 5–8 kohta			Liitteessä X olevan B osan 3–6 kohta
	Liitteessä F oleva 10 kohta			Liitteessä X olevan B osan 7 kohta
	Liitteessä F oleva 12 kohta			Liitteessä X olevan B osan 8 kohta
	Liitteessä F oleva 16 kohta			Liitteessä X olevan B osan 9 kohta
	Liitteessä F olevan 17 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			Liitteessä X olevan B osan 10 kohta
	Liitteessä F oleva 23 kohta			Liitteessä X olevan B osan 11 kohta
	Liitteessä F oleva 25 kohta			Liitteessä X olevan B osan 12 kohta
	Liitteessä F oleva 27 kohta			Liitteessä X olevan B osan 13 kohta
	Liitteessä G oleva 1 ja 2 kohta			391 artikla
	Liitteessä H oleva ensimmäinen kohta			98 artiklan 3 kohta
	Liitteessä H olevan toisen kohdan johdantokappale			—
	Liitteessä H olevan toisen kohdan 1–6 kohta			Liitteessä III oleva 1–6 kohta
	Liitteessä H olevan toisen kohdan 7 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta			Liitteessä III oleva 7 ja 8 kohta
	Liitteessä H olevan toisen kohdan 8–17 kohta			Liitteessä III oleva 9–18 kohta
	Liitteen I johdantokappale			—
	Liitteessä I olevan a kohdan ensimmäinen–seitsemäs luetelmakohta			Liitteessä IX olevan A osan 1–7 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
	Liitteessä I olevan b kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta			Liitteessä IX olevan B osan 1 ja 2 kohta
	Liitteessä I oleva c kohta			Liitteessä IX oleva C osa
	Liitteen J johdantokappale			Liitteen V johdantokappale
	Liite J			Liitteessä V oleva 1–25 kohta
	Liitteessä K olevan 1 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas luetelmakohta			Liitteessä IV olevan 1 kohdan a, b ja c alakohta
	Liitteessä K oleva 2–5 kohta			Liitteessä IV oleva 2–5 kohta
	Liitteessä L olevan ensimmäisen kohdan 1–5 kohta			Liitteessä II oleva 1–5 kohta
	Liitteessä L oleva toinen kohta			56 artiklan 2 kohta
	Liitteessä M oleva a–f kohta			Liitteessä VI oleva 1–6 kohta
		Direktiivin 89/465/ETY 1 artiklan 1 kohdan toinen alakohta		133 artiklan toinen kohta
		Direktiivin 94/5/EY 2 artikla		342 artikla
		Direktiivin 94/5/EY 3 artiklan ensimmäinen ja toinen virke		343 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta
		Direktiivin 2002/38/EY 4 artikla		56 artiklan 3 kohta 57 artiklan 2 kohta 357 artikla
		Direktiivin 2002/38/EY 5 artikla		—
			Kreikan liittymisasiakirjan liitteessä VIII olevan II kohdan 2 alakohdan a alakohta	287 artiklan 1 kohta
			Kreikan liittymisasiakirjan liitteessä VIII olevan II kohdan 2 alakohdan b alakohta	375 artikla
			Espanjan ja Portugalin liittymisasiakirjan liitteessä XXXII olevan IV kohdan 3 alakohdan a alakohdan ensimmäisen ja toisen luetelmakohdan ensimmäinen virke	287 artiklan 2 ja 3 kohta
			Espanjan ja Portugalin liittymisasiakirjan liitteessä XXXII olevan IV kohdan 3 alakohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta	377 artikla
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan b alakohdan ensimmäinen alakohta	104 artikla

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan c alakohdan ensimmäinen alakohta	287 artiklan 4 kohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan f alakohdan ensimmäinen alakohta	117 artiklan 1 kohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan g alakohdan ensimmäinen alakohta	119 artikla
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan h alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta	378 artiklan 1 kohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan i alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta	—
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan i alakohdan ensimmäisen alakohdan toinen ja kolmas luetelmakohta	378 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan j alakohta	287 artiklan 5 kohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan l alakohdan ensimmäinen alakohta	111 artiklan a alakohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan m alakohdan ensimmäinen alakohta	379 artiklan 1 kohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan n alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta	379 artiklan 2 kohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan x alakohdan ensimmäinen luetelmakohta	253 artikla
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan x alakohdan toinen luetelmakohta	287 artiklan 6 kohta

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan z alakohdan ensimmäinen alakohta	111 artiklan b alakohta
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX kohdan 2 alakohdan aa alakohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta	380 artikla
			Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan pöytäkirja N:o 3 Ahvenanmaasta	6 artiklan 1 kohdan d alakohta
			Vuoden 2003 Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettua, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymisasiakirjan liitteessä V olevan 5 kohdan 1 alakohdan a alakohta	123 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä V olevan 5 kohdan 1 alakohdan b alakohta	381 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VI olevan 7 kohdan 1 alakohdan a alakohta	124 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VI olevan 7 kohdan 1 alakohdan b alakohta	382 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VII olevan 7 kohdan 1 alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta	125 artiklan 1 ja 2 kohta
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VIII olevan 7 kohdan 1 alakohdan kolmas alakohta	—
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VII olevan 7 kohdan 1 alakohdan neljäs alakohta	383 artiklan a alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VII olevan 7 kohdan 1 alakohdan viides alakohta	—
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VII olevan 7 kohdan 1 alakohdan kuudes alakohta	383 artiklan b alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VIII olevan 7 kohdan 1 alakohdan a alakohta	—
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VIII olevan 7 kohdan b alakohdan toinen alakohta	384 artiklan a alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä VIII olevan 7 kohdan 1 alakohdan kolmas alakohta	384 artiklan b alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä IX olevan 8 kohdan 1 alakohta	385 artikla

Direktiivi 67/227/ETY	Direktiivi 77/388/ETY	Muutosdirektiivit	Muut säädökset	Tämä direktiivi
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä X olevan 7 kohdan 1 alakohdan a alakohdan i ja ii alakohta	126 artiklan a ja b alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä X olevan 7 kohdan 1 alakohdan c alakohta	386 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XI olevan 7 kohdan 1 alakohta	127 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XI olevan 7 kohdan 2 alakohdan a alakohta	387 artiklan c alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XI olevan 7 kohdan 2 alakohdan b alakohta	387 artiklan a alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XI olevan 7 kohdan 2 alakohdan c alakohta	387 artiklan b alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XII olevan 9 kohdan 1 alakohdan a alakohta	128 artiklan 1 ja 2 kohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XII olevan 9 kohdan 1 alakohdan b alakohta	128 artiklan 3, 4 ja 5 kohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XII olevan 9 kohdan 2 alakohta	388 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XIII olevan 9 kohdan 1 alakohdan a alakohta	129 artiklan 1 ja 2 kohta
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XIII olevan 9 kohdan 1 alakohdan b alakohta	389 artikla
			Vuoden 2003 liittymisasia-kirjan liitteessä XIV olevan 7 kohdan ensimmäisen alakohta	130 artiklan a ja b alakohta
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä XIV olevan 7 kohdan toinen alakohta	—
			Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä XIV olevan 7 kohdan kolmas alakohta	390 artikla